

JAVNI BILJEŽNIK
broj 34/2011.

Poštovani čitatelji,

Novi broj časopisa Javni bilježnik, koji je pred vama, uredio je novi urednik. To je *Stjepan Šaškor*, javni bilježnik iz Zagreba koji se svesrdno prihvatio ovoga zahtjevnoga i odgovornog posla, bez kojega je nezamislivo javno bilježništvo u doba razvijene komunikacijske tehnologije, informatizacije i sveopće demokratizacije društva. Nizom organizacijskih i stručnih poteza već na samom startu pokazao je da će s puno volje i pozornosti nastaviti uspješan posao svog prethodnika, višegodišnjega glavnog urednika, Vladimira Marčinka, javnog bilježnika iz Zagreba.

Od samog početka djelovanja Hrvatske javnobilježničke komore, odnosno odluke Upravnog odbora od 6. svibnja 1995., kada je imenovan u Uredništvo, *Vladimir Marčinko* vrlo je aktivan u realizaciji ovoga časopisa, kojega razvija zajedno s *Antom Iličem*, *Nikšom Videnom*, *Aleksandrom Micelli*, *Željkom Obadom* kao i ostalim kolegama. Tako već od trećeg broja u svibnju 1998. godine postaje glavnim urednikom časopisa Javni bilježnik.

Od samih početaka, kada je ideju o vlastitom časopisu Hrvatske javnobilježničke komore trebalo provesti u djelo, nizom svojih prijedloga, stručnih savjeta i redakcijskih poteza, dakle od prvog broja koji je tiskan 1997. godine, nastojao je da se na što primjereniji, pravodobni i stručni način informira članstvo. Ostvarujući tako osnovnu koncepciju časopisa u kome se odražava struka, a da istodobno bude aktualan, razumljiv te zanimljiv i drugim strukama. Stoga su ga iz godine u godinu sve više prihvaćali, osim javnih bilježnika, i suci, odvjetnici, pravnici i drugi srodni stručnjaci. Često je sam koncipirao sadržajnu strukturu časopisa, animirao autore i prikupljao priloge, a u suradnji s Uredništvom obrađivao, skraćivao i dotjerivao pristigle rukopise.

Uza svoj redoviti posao velik dio slobodnog vremena posvetio je ovome časopisu. Treba se prisjetiti da je to složen i opsežan angažman. Svaki broj ima u prosjeku 150-250 novinarskih kartica teksta koje nije dovoljno samo pročitati, već ponekad uputiti primjedbe autorima ili vraćati na doradu, kako bi konačni članak bio što informativniji, aktualniji i korisniji. Svojim organizacijskim sposobnostima i osjećajem za timski rad uvijek je okupljao ugledne autore i suradnike. Zajedno s ostalim članovima Uredništva nastojao je svih ovih četrnaest godina da časopis izade na vrijeme. Sadržaj časopisa strukturirao je tekstovima iz struke, prikazom društvenih događanja, međunarodnih odnosa, prikazima iz povijesti javnog bilježništva te primjerima iz sudske prakse.

U međuvremenu, taj posao urednika prerastao je i u neposredne pripreme za izdavanje priručnika i knjiga. Ovom prigodom svakako se valja prisjetiti kako je *Vladimir Marčinko*, zajedno s drugim članovima Uredništva, sudjelovao u uredničkim poslovima i pripremanjima za izdavanje knjiga, kao npr.: *Primjena Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu* (Zagreb, 2002.), *Primjena Zakona o nasljeđivanju* (Zagreb, 2003.), *Nadležnost javnih bilježnika u određivanju i provedbi ovrhe* (Zagreb, 2004.), *Priručnik za praktičnu primjenu Ovršnog zakona u javnobilježničkoj praksi* (Zagreb, 2006.), *Zbirka zaključaka Upravnog odbora Hrvatske javnobilježničke komore koji se odnose na primjenu propisa i ujednačavanje javnobilježničke prakse* (Zagreb, 2007.), *Kompetencije javnih bilježnika u ostavinskom postupku, postupku medijacije te u prometu nekretnina u zemljama jugoistočne Europe* (Zagreb, 2008.), te je surađivao s uredništvom *Zbornika pravnog fakulteta u Zagrebu* prilikom izdavanja zbornika posvećenog javnom bilježništvu (Zagreb, 2009.).

Iza uredničkog posla koji je obavljao, samo statistički promatrano, za buduće naraštaje javnih bilježnika na raspolaganju su 33 broja časopisa Javni bilježnik s približno 2500 stranica teksta, odnosno više tisuća novinarskih kartica. K tome treba dodati veliko značenje koje su u sadržajnom smislu imali ovi tekstovi, posebno imajući u vidu početne korake i razvoj same struke. Zbog toga će sve zalaganje kolege *Vladimira Marčinka* biti doslovno zabilježeno kao velik doprinos povijesnom razvitku naše službe. Njegovim višegodišnjim uređivanjem časopis je poprimio prepoznatljiv profil, što će ga Uredništvo koje nastavlja ovaj posao dalje unapređivati i dograđivati, u skladu s potrebama struke.

Stoga zahvaljujemo kolegi *Vladimiru Marčinku* na svim dosadašnjim aktivnostima i nesebičnom radu koji je podario napretku i prezentiranju javnobilježničke službe. Također, očekujemo da će i nadalje biti povremeni suradnik i svojim savjetima i iskustvom pridonijeti kvaliteti ovog izdanja.

Ivan Maleković, predsjednik HJK

Igor Vidra,
viši sudski savjetnik Visokoga trgovačkog suda RH

Novine u ovršnom pravu nakon stupanja na snagu novoga Ovršnog zakona

1. UVOD

Iz obrazloženja Konačnog prijedloga Ovršnog zakona¹ proizlazi da je Ovršni zakon (dalje u tekstu: OZ) rezultat reforme ovršnog sustava Republike Hrvatske. Polazna osnova za tu reformu jest Strateška studija za učinkovitiji način ovrhe i uvođenje javnih ovršitelja (dalje u tekstu: Studija) koju je, kao dio strategije reforme pravosuđa, Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici 30. srpnja 2009.

Prema toj Studiji, brza, uspješna i učinkovita ovrha od iznimne je važnosti za stvaranje i razvijanje snažnoga i djelotvornoga pravosudnog sustava, ali i za cjelokupni razvoj hrvatskog društva, posebice za njegov gospodarski razvoj. Opći strateški cilj je razviti učinkovit i djelotvoran sustav ovrhe u Republici Hrvatskoj koji će rezultirati ostvarenjem tražbine ovrhovoditelja. Učinkovit i djelotvoran sustav ovrhe podrazumijeva jednostavnu, brzu, kvalitetnu i profesionalnu provedbu ovrhe. U okviru općega strateškog cilja posebni ciljevi su: pojednostavljenje ovršnog postupka, skraćivanje trajanja ovršnog postupka i rasterećenje sudova.

Hoće li OZ postići željene rezultate, sa sigurnošću će se moći reći tek kada zakon stupi na snagu² u cijelosti i kada prvi javni ovršitelji počnu s obavljanjem javnoovršiteljske službe³. To nipošto ne znači da do cjelovitog stupanja na snagu OZ-a treba biti pošteđen komentara i kritika u vezi s rješenjima koja on uvodi, ali i onim rješenjima koja nisu mijenjana, a možda su trebala biti.

2. BITNE NOVINE

2.1. Osnovne odredbe

2.1.1. Ovršna tijela

Sadržaj (ratio legis) OZ-a proizlazi iz članka 1. koji u stavcima 1. i 2. propisuje da se tim zakonom uređuje postupak po kojem javni ovršitelji i javni bilježnici provode prisilno ostvarenje tražbina na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava (ovršni postupak), odnosno postupak po kojem

¹ Hrvatski sabor je Konačni prijedlog Ovršnog zakona, treće čitanje, P.Z. E. br. 584., nakon rasprave koja je zaključena 11. studenoga 2010., donio na 20. sjednici 23. studenoga 2010. sa 108 glasova „za“ i 4 „suzdržana“. Ovršni zakon je objavljen u „Narodnim novinama“ broj 138/10 od 10. prosinca 2010.

² U skladu s odredbom članka 340. OZ-a, najveći dio zakona stupit će na snagu 1. siječnja 2012.

³ Istodobno s OZ-om donesen je i Zakon o javnim ovršiteljima kojim se uređuju ustrojstvo, ovlasti i način rada javnog ovršiteljstva kao javne službe.

sudovi određuju i provode prisilno ostvarenje tražbina kada je to zakonom izričito propisano.

Dakle, OZ razlikuje tri ovršna tijela⁴, pri čemu sud više nije tijelo koje je opće i redovno nadležno za određivanje i provedbu ovrhe. Dosadašnju ulogu suda u najvećoj mjeri preuzimaju javni ovršitelji, dok javni bilježnici zadržavaju ovlast za određivanje ovrhe na temelju vjerodostojnih isprava. Javni ovršitelj, kao prvostupanjno tijelo, postupak ovrhe vodi i odluke donosi samostalno (članak 9. stavak 1. OZ-a) te je osobno odgovoran za štetu koju počinu povredom službene dužnosti⁵. Na taj način je napušten sustav sudske ovrhe, a uveden javnoovršiteljski sustav koji se u provedbi ovrhe u bitnome ne razlikuje od dosadašnjeg sustava. Razlika između ta dva sustava najviše dolazi do izražaja kod određivanja ovrhe, budući da je sudski sustav u toj fazi postupka strogo formalan, dok se u javnoovršiteljskom sustavu formalnosti svode na dokazivanje ovršivosti ovrhovoditeljevog potraživanja.

To znači da u postupku ovrhe pred javnim ovršiteljem ovrhovoditelj više ne mora znati sastaviti prijedlog kojim se pokreće postupak kao ni poznavati odredbe OZ-a. Na takav zaključak upućuje odredba članka 35. stavka 1. OZ-a kojom je propisano da ovrhovoditelj može prijedlog za provedbu ovrhe podnijeti javnom ovršitelju u usmenom obliku, ali i odredba članka 37. stavka 2. OZ-a prema kojoj javni ovršitelj sredstva i predmete ovrhe te druge podatke potrebne za provedbu ovrhe određuje neovisno od onoga što je predložio ovrhovoditelj.

Konkretno, budući da su svi podaci koje treba sadržavati prijedlog za provedbu ovrhe (članak 35. stavak 1. OZ-a) vidljivi iz ovršne isprave, ovrhovoditelju je dovoljno doći do javnog ovršitelja, predati mu ovršnu ispravu u izvorniku ili otpravku, odnosno ovjerovljenom prijepisu na koji je stavljena potvrda o ovršnosti⁶ i zatražiti da provede ovrhu radi naplate njegove tražbine.

Ovrhovoditelj više ne mora imati posebna znanja ni da bi

⁴ Odredbom točke 8. članka 2. OZ-a propisano je da izraz „ovršno tijelo“ označava javnog ovršitelja, javnog bilježnika i sud koji postupaju po odredbama tog zakona.

⁵ Odgovornost za štetu javnog ovršitelja propisana je člankom 41. Zakona o javnim ovršiteljima.

⁶ Članak 34. stavak 1. OZ-a.

sastavio prijedlog kojim se pokreće postupak pred javnim bilježnikom. Ipak, za razliku od prijedloga kojim se pokreće postupak pred javnim ovršiteljem, prijedlog za ovrhu kojim se pokreće postupak pred javnim bilježnikom mora biti u pisanom obliku, bez navođenja sredstava i predmeta ovrhe⁷. To znači da ovrhovoditelj više ne mora znati niti pribavljati podatke o ovršenikovoj imovini. Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave bit će potpun ako sadrži zahtjev da se radi naplate određene tražbine odredi ovrha na imovini ovršenika koja može biti predmet ovrhe.

Sudsko određivanje i provedba ovrhe postaju iznimka. Odredbom članka 41. OZ-a propisano je da sud određuje i provodi ovrhu na temelju odluke stranoga suda, domaće-ga ili stranoga arbitražnog pravorijeka ili kada je zakonom propisano da ovrhu određuje i provodi sud ili samo određuje sud. Kao i do sada, sudovi su dužni postupati u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku, prepuštajući inicijativu strankama, a nepotpuni prijedlozi se odbacuju bez pozivanja na ispravak ili dopunu.

2.1.2. Novi zakonski izričaji

Značenje ukupno 29 pojedinih izraza propisano je člankom 2. OZ-a, čime je broj propisanih definicija u OZ-u nominalno povećan. Razlog povećanja broja značenja pojedinih izraza može se pravdati htijenjem zakonopisca da na jednome mjestu objasni i „skupi“ pojmove koji se često koriste u OZ-u (kao npr. „sredstva ovrhe i osiguranja“, „nagodba“ i sl.), da objasni značenje onih pojmova koji do sada nisu bili definirani („kao npr. „javnoovršiteljska odluka“ i „javnobilježnička odluka“) ili da precizira one pojmove koji su definirani drugim propisima, a očekuje da bi se mogla pojaviti različita tumačenja ili dvojbe oko njihova značenja (kao npr. „račun“ ili „pošta“).

Od svih 29 pojedinačno propisanih značenja izraza, radi lakšeg razumijevanja OZ-a, potrebno je istaknuti izraze „ovršni nalog“ i „rješenje o ovrsi“. To ne stoga što ti izrazi ne bi sami po sebi bili dovoljno različiti ili razumljivi, već zato da bi se ukazalo na razliku između ovršnih tijela koje ih donosi i nazive prijedloga na temelju kojih se donose.

Točkom 10. članka 2. OZ-a propisano je da izraz „ovršni nalog“ označava odluku javnog ovršitelja kojom u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za provedbu ovrhe, dok je točkom 11. OZ-a propisano da izraz „rješenje o ovrsi“ označava odluku kojom javni bilježnik ili sud u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za ovrhu ili kojom se po službenoj dužnosti određuje ovrha.

Znači, javni ovršitelj ne donosi rješenje o ovrsi već isključivo ovršni nalog i to po prijedlogu za provedbu ovrhe, dok javni bilježnik i sud ne mogu donijeti ovršni nalog već, kao i do sada, isključivo rješenje o ovrsi i to po prijedlogu za ovrhu.

Slijedom toga, kroz cijeli tekst zakona, a posebice u razdjelu drugom dijela drugog OZ-a, kojim je regulirana

⁷ Članak 35. stavak 3. točka 2. OZ-a.

provedba ovrhe na pojedinim predmetima ovrhe, zakonopisac je prisiljen istodobno koristiti oba pojma, kako bi propisao da se pojedina odredba odnosi i na postupak koji se vodi pred javnim ovršiteljem i na postupak koji se vodi pred sudom. U tim slučajevima zakonopisac koristi izričaj „ovršni nalog ili rješenje o ovrsi“, kao i izričaj „ovršni nalog, odnosno rješenje o ovrsi“, što novi ovršni sustav čini nomotehnički složenijim od dosadašnjeg.

2.1.3. Jamčevina

Odredbama članka 15. OZ-a propisane su opće odredbe o jamčevini (kauciji). Tako je odredbom stavka 1. propisano da se jamčevina u pravilu daje u gotovu novcu. Iznimno, ovršno tijelo može odobriti davanje jamčevine u obliku bankarske garancije, vrijednosnih papira koji imaju burzovnu vrijednost, dragocjenosti čiju je vrijednost lako utvrditi na tržištu i koje se mogu brzo i jednostavno unovčiti, odnosno drugog sredstva osiguranja.

Stavkom 2. članka 15. OZ-a propisno je da Republika Hrvatska, općine, gradovi i županije te državna tijela nisu dužni dati jamčevinu kad u postupku sudjeluju kao stranke. Ovo oslobođenje je zadržano iz dosadašnjeg Ovršnog zakona.

S obzirom na to da će stupanjem na snagu članka 80. OZ-a odgoda ovrhe na prijedlog ovršenika⁸ biti bitno drugačije regulirana od dosadašnjih rješenja, o čemu nešto više kasnije u tekstu, odredbe o jamčevini će zasigurno dobiti na važnosti.

Slijedom toga treba istaknuti i članak 15. stavak 4. OZ-a kojim je propisano da, ako ovršno tijelo u ovršnom postupku ili postupku osiguranja odlučuje o pravu protivne stranke na naknadu štete ili troškova postupka u vezi s radnjom zbog poduzimanja koje je jamčevina dana, na njezin će prijedlog istim rješenjem odlučiti i o naplati utvrđene tražbine iz te jamčevine. Iz toga proizlazi da bi bilo koje od tri ovršna tijela bilo nadležno odlučivati o pravu protivne stranke na naknadu štete ili troškova postupka u vezi s radnjom zbog poduzimanja koje je jamčevina dana.

Davanje jamčevine, a onda i pravo protivne stranke na naknadu štete ili troškova do kojih je došlo zbog davanja jamčevine, po prirodi stvari teško je zamislivo u postupku ovrhe pred javnim bilježnikom koji određuje ovrhu na temelju vjerodostojne isprave.

S druge strane, osim ako ne promijene stečene navike, za očekivati je da će ovršenici u postupku ovrhe pred javnim ovršiteljem, kao i do sada u postupku pred sudovima, tražiti odgodu ovrhe, kao i to da će neki od njih ispuniti uvjete za donošenje rješenja o odgodi ovrhe. U tom slučaju, prema odredbi članka 15. stavka 4. OZ-a, postoji mogućnost da se u istom ovršnom postupku postavi zahtjev na

⁸ Odredbom članka 80. stavka 1. Ovršnog zakona propisano je da će na prijedlog ovršenika ovršno tijelo rješenjem odgoditi ovrhu u postupku radi naplate novčane tražbine, ako ovršenik da jamčevinu u iznosu glavnice i kamata, odnosno primjerenu jamčevinu u postupku radi naplate nenovčanih tražbina.

naknadu štete ili troškova o kojem bi trebao odlučiti javni ovršitelj.

S tim u vezi postavlja se pitanje može li se javnom ovršitelju povjeriti i ovlast za donošenje odluke o naknadi štete. Takve ovlasti bi se moglo pravdati načelom ekonomičnosti, međutim, ne zadire li se time u sudsku nadležnost i ne dovodi li se na taj način u pitanje pravo na pravično suđenje pred sudom, zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske⁹ i člankom 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda¹⁰. Mišljenja smo da bi o zahtjevu za naknadu štete trebao odlučivati isključivo sud, a ne i javni ovršitelj. Dodatni argument za takvo pravno stajalište nalazimo u odredbi članka 55. stavka 1. OZ-a prema kojoj, u slučaju da se ovrha na temelju ovršnog naloga provede prije nego što se zaključi glavna rasprava u postupku na koji je ovršenik upućen po podnesenoj žalbi, i bez pristanka ovrhovoditelja kao tuženika, ovršenik ima pravo preinačiti tužbu tako da zatraži od suda da ovrhovoditelju naloži da mu vrati što je neosnovano stekao ovrhom te da mu naknadi štetu koju je zbog toga pretrpio. Također, argument u prilog tom stajalištu je odredba članka 76. stavka 4. OZ-a prema kojoj svoje pravo na naknadu štete, iz razloga zbog kojih je moguće prihvatiti prijedlog za protuovrhu, ovršenik može ostvariti u parnici.

2.1.4. Pribavljanje podataka o dužnikovoj imovini

Za razliku od rješenja iz dosadašnjega Ovršnog zakona, novi OZ „štedi“ ovrhovoditelja od traženja podataka o dužnikovoj imovini. Zbog toga u OZ-u nema odredaba o prokaznoj izjavi i prokaznom popisu imovine, kao ni odredba o privremenoj pljenidbi.

Odredbom članka 18. stavka 1. OZ-a propisano je da su pravne osobe ili tijela u čijoj nadležnosti je vođenje registara, odnosno upisnika o stvarima i pravima koji čine ovršenikovu imovinu, kao i osoba za koju ovrhovoditelj tvrdi da je ovršenikov dužnik ili da se neki dijelovi njegove imovine nalaze kod nje, dužni u roku od osam dana na zahtjev ovršnog tijela dati dostupne im podatke o ovršenikovoj imovini.

Problem u vezi s mogućnošću saznanja ovršenikove osobnog identifikacijskog broja (OIB-a), koji podatak čini obavezan sadržaj i prijedloga za provedbu ovrhe i prijedloga za ovrhu, riješen je u korist ovrhovoditelja člankom 35. stavkom 5. OZ-a na način da je propisano kako će ovršno tijelo po službenoj dužnosti pribaviti osobni identifikacijski broj ovršenika, ako taj podatak nije sadržan u prijedlogu kojim se pokreće postupak.

Međutim, Ono što OZ nije propisao je kako će ovrhovoditelj pribaviti podatke o dužnikovoj imovini u slučajevima kada je određivanje i provedba ovrhe u nadležnosti suda. Naime, prema odredbi članka 18. OZ-a podaci o ovrše-

nikovoj imovini mogu se dati samo na zahtjev ovršnog tijela, pa se postavlja pitanje kako će ovrhovoditelj doći do podataka o ovršenikovoj imovini, ako je za određivanje i provedbu ovrhe nadležan sud, koji će neuredan i nepotpun prijedlog za ovrhu odbaciti rješenjem, ne pozivajući predlagatelja na dopunu ili ispravak.

Problem je manji ako se uzme u obzir da nakon stupanja na snagu Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ broj 91/10)¹¹ i Zakona o platnom prometu u zemlji („Narodne novine“ broj 133/09), u postupku ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika, u prijedlogu za ovrhu ne treba navoditi broj i pravnu osobu kod koje ovršenik ima glavni račun. Međutim, ostaje pitanje kako će ovrhovoditelj napisati uredan i potpun prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave, ako ne može saznati ima li ovršenik nekretninu, a taj podatak više ne može tražiti od tijela nadležnog za katastarsku evidenciju. Jednako tako postavlja se pitanje kako će ovrhovoditelj saznati za udjele što ih ovršenik ima u trgovačkim društvima, kad registarski sudovi ne mogu pretraživati registar prema članovima društava. Ili, kako će ovrhovoditelj saznati za ovršenikove vrijednosnice koje se vode kod Središnjega klirinškoga depozitarnog društva, ako te podatke prethodno ne može osobno zatražiti od tog društva.

2.2. Pravni lijekovi

Člankom 10. OZ-a žalba je propisana kao jedini redovni pravni lijek, dok prema članku 11. OZ-a izvanredni pravni lijekovi u ovršnom postupku nisu dopušteni. Dakle, prema OZ-u, u ovršnom postupku dopušteno je izjaviti jedino žalbu, i to neovisno koje je ovršno tijelo donijelo pobijanu odluku.

Protiv zaključka nije dopušten pravni lijek.

I rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave (od 1. siječnja 2012.) može se osporavati isključivo žalbom. Ova promjena ima smisla budući da još od novele dosadašnjega Ovršnog zakona iz 2005. prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave nije remonstrativan pravni lijek. S obzirom na to da je i prema OZ-u pravni lijek protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojnih isprava devolutivne naravi, čini se da je zakonopisac opravdano odlučio kako više nema potrebe u sustavu zadržati prigovor kao redovni pravni lijek.

Prigovor kao redovni pravni lijek mogao se eventualno zadržati (uvesti) u onim slučajevima kada ovrhu određuje sud na temelju ovršne isprave, a koji sud po izjavljenom pravnom lijeku ima remonstrativne ovlasti. Međutim, mišljenja smo da je zakonopisac i u ovom slučaju pravilno odlučio kad nije propisao da se protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave izjavljuje prigovor.

Rokovi za žalbu ostali su isti kao i u dosadašnjem sustavu,

⁹ Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

¹⁰ Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda izvorno je objavljena u „Narodnim novinama“, Međunarodni ugovori broj 18/97; Pročišćeni tekst nakon stupanja na snagu Protokola 11. objavljen je u „Narodnim novinama“, Međunarodni ugovori broj 6/99, 8/99), dok je Protokol 12. objavljen u „Narodnim novinama“, Međunarodni ugovori broj 14/02.

¹¹ Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima je stupio na snagu 1. siječnja 2011., kada se očekivala i puna primjena Zakona o osobnom identifikacijskom broju („Narodne novine“ broj 60/08).

a žalba je i nadalje u pravilu nesuspendivna. Bitna novina koju uvodi OZ je ta da o žalbama podnesenim u prvostupanjskim postupcima, koji se vode pred javnim ovršiteljem i javnim bilježnikom, odlučuje prvostupanjski sud kao drugostupanjsko tijelo. To znači da će općinski i trgovački sudovi u najvećem broju slučajeva postati drugostupanjsko (žalbeno) tijelo, dok će tek u manjem broju slučajeva oni biti prvostupanjsko tijelo.

Prednost takvog rješenja je u tome što će se drugostupanjski sudovi bitno rasteretiti ovršnih predmeta i na taj način dobiti više vremena za odlučivanje u onim stvarima u kojima postoji spor između stranaka. Nedostaci takvog rješenja su to što će se znatno povećati broj drugostupanjskih tijela, a samim time stvoriti mogućnost različitog tumačenja i primjene zakona.

Daljnja novina u vezi s pravnim lijekovima, ili bolje reći sa žalbom budući da je to jedini pravni lijek u ovršnom postupku, jest to da je nominalno smanjen broj žalbenih razloga, kao i to da su žalbeni razlozi nomotehnički pojednostavljeni u odnosu na dosadašnji Ovršni zakon.

Prema odredbi članka 49. stavka 1. OZ-a razlozi zbog kojih se može izjaviti žalba protiv ovršnog naloga¹² su: 1) bitna povreda ovršnog postupka, 2) pogrešna primjena materijalnog prava, 3) prestanak ovrhovoditeljeve tražbine na temelju činjenice koja je nastala u vrijeme kada je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojeg potječe ovršna isprava, te 4) gubitak legitimacije za vođenje ovršnog postupka.

Novina je i to da, u skladu s odredbom članka 49. stavka 2. OZ-a, u povodu žalbe sud po službenoj dužnosti ne pazi ni na jedan od razloga zbog kojih se žalba može izjaviti iz članka 49. stavka 1. OZ-a. Sud je u povodu žalbe dužan paziti jedino na to da ovrha nije određena na predmetima na kojima ovrha nije dopuštena. Predmeti na kojima ovrha nije dopuštena propisani su odredbom članka 3. OZ-a.

Na pitanje je li sud koji odlučuje po žalbi dužan paziti na žalbene razloge na koje se pazi prema pravilima parničnog postupka, mišljenja smo da sud nije dužan po službenoj dužnosti paziti na te razloge. Ovo zato što u slučaju žalbe u ovršnom postupku nema pravne osnove za primjenu pravila o žalbi iz parničnog postupka, budući da se prema članku 19. stavku 1. OZ-a odredbe Zakona o parničnom postupku mogu primijeniti na odgovarajući način samo kad OZ-om ili drugim zakonom nije drugačije određeno, a OZ-om je ovo pitanje drugačije određeno.

Daljnja novina koja bi trebala smanjiti broj parnica proizašlih iz ovrhe proizlazi iz stavka 2. i 3. članka 49. OZ-a, iz kojih slijedi ovršenikova obveza da kod isticanja žalbenih razloga zbog kojih bi ga sud prema dosadašnjem uređenju uputio na parnicu, mora iznijeti činjenice i predložiti dokaze iz kojih će učiniti vjerojatnim postojanje žalbenih razloga koje je istaknuo. Ako ne bi učinio vjerojatnim

postojanje razloga koje je istaknuo u žalbi, sud će njegovu žalbu odbiti.

Konkretno, ako ovršenik u žalbi istakne da je ovrhovoditeljeva tražbina prestala zato što ju je npr. platio nakon donošenja ovršne isprave, onda je uza žalbu dužan predložiti dokaze iz kojih je vjerojatno da je tome tako.

I režim podnošenja pravnog lijeka protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave je pooštren. Naime, kao i prema dosadašnjem uređenju od ovršenika se traži da obrazloži podneseni pravni lijek. Međutim, ono što OZ sada izričito propisuje¹³ jest to da će sud, u slučaju nepotpunoga ili nejasnog obrazloženja, zaključkom naložiti ovršeniku da u roku od osam dana dopuni izjavljeni pravni lijek (žalbu). Ako ovršenik to ne bi učinio, sud će žalbu odbaciti.

Kao što je već rečeno, prema OZ-u više nije dopuštena ni revizija ni ponavljanje postupka. Takvo rješenje zasigurno pomaže ostvarenju jednog od strateških ciljeva – rastećenju sudova, ali dovodi u pitanje pravnu sigurnost i jednakost pred zakonom. Ne ulazeći u razloge zbog kojih je zakonodavac odlučio ne dopustiti reviziju i posljedice te odluke, mišljenja smo da je potrebno osvrnuti se na odluku zakonodavca da ne dopusti ponavljanje postupka. Nedopustivost toga izvanrednoga pravnog lijeka dovodi ovršenika u nejednak položaj u odnosu na stranku koja je pravomoćno izgubila parnicu. Ovo stoga što se i u jednom i u drugom slučaju radi o pravomoćno presudenoj stvari, ali s tom razlikom da stranka koja je pravomoćno izgubila parnicu može zahtjevom za ponavljanje postupka inicirati postupak za ukidanje pravomoćne sudske odluke, ako je za to ispunjen neki od zakonom propisanih razloga, dok ovršenik kojemu je „presudeno“ u postupku pred javnim bilježnikom u istim okolnostima nema to pravo.

2.3 Nadležnost ovršnih tijela

Što će koje ovršno tijelo u novom ovršnom sustavu raditi, odnosno koje je tijelo za što nadležno, moglo bi se pojednostavljeno opisati na sljedeći način. Javni ovršitelji će provoditi ovrhu¹⁴ na temelju ovršnih isprava, javni bilježnici će određivati ovrhu na temelju vjerodostojnih isprava, a sudovi će određivati i provoditi ovrhu kada je to zakonom određeno te kontrolirati zakonitost rada prvostupanjskih ovršnih tijela.

Mjesna nadležnost javnog ovršitelja i javnog bilježnika propisane su člankom 39., odnosno člankom 40. OZ-a. Tako je mjesno nadležan onaj javni ovršitelj, odnosno javni bilježnik sjedište kojega je u jedinici područne (regionalne) samouprave prema općemjesnoj nadležnosti za ovršenika, sukladno odredbama o općemjesnoj nadležnosti prema pravilima parničnog postupka, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

¹³ Članak 61. stavak 1. OZ-a.

¹⁴ Javni ovršitelji će i određivati ovrhu, unatoč tome što se čini kao da OZ na nekim mjestima to izbjegava reći.

¹² Iz istih razloga zbog kojih se može izjaviti žalba protiv ovršnog naloga, može se izjaviti i žalba protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave.

Ako je jednim prijedlogom zatražena ovrha protiv više ovršenika, a za njih ne postoji mjesna nadležnost istoga javnog ovršitelja, nadležan je onaj javni ovršitelj, odnosno javni bilježnik koji je mjesno nadležan za jednog od ovršenika.

Dakle, u novom ovršnom sustavu mjesna nadležnost je (polu)elektivna budući da ovrhovoditelji imaju pravo po svojem izboru odabrati javnog ovršitelja, odnosno javnog bilježnika. Međutim, oni u svojem izboru nisu bez ograničenja s obzirom na to da izbor moraju suziti na županiju u kojoj je opći forum ovršenika. U slučajevima kada opći forum ovršenika nije u Republici Hrvatskoj, trebalo bi na odgovarajući način primijeniti odredbe parničnog postupka o mjesnoj nadležnosti (članak 19. stavak 1. OZ-a).

Za pretpostaviti je da je zakonodavac takvo rješenje za određivanje mjesne nadležnosti odabrao kao kompromis između opcije slobodnog izbora javnog ovršitelja, odnosno javnog bilježnika s područja cijele Republike Hrvatske i njihovog određivanja u svakom pojedinom predmetu od strane neke treće osobe. Određivanje točno određenoga javnog ovršitelja, odnosno javnog bilježnika moglo se povjeriti i softverskom programu koji bi to radio uvažavajući neke unaprijed zadane kriterije.

Načela prema kojima se određuje mjesna nadležnost za javne ovršitelje i javne bilježnike vrijede i za određivanje mjesne nadležnosti suda, u slučajevima kada je sud nadležan odrediti i provesti ovrhu, s tom razlikom da će u mjestu ovršenikovog općeg foruma biti samo jedan stvarno nadležan sud pa ovrhovoditelj nema što birati.

Stvarna nadležnost sudova propisana je člankom 42. OZ-a. Prema toj odredbi općinski sudovi stvarno su nadležni određivati i provoditi ovrhu te odlučivati o drugim pitanjima tijekom ovršnog postupka, osim ako određivanje i provedba ovrhe te odlučivanje o drugim pitanjima tijekom postupka nije u nadležnosti drugih sudova, odnosno ovršnih tijela.

Drugim riječima, ako zakonom nije izrijekom propisana nadležnost nekog drugog suda ili tijela, općinski sud će biti nadležan za sva pitanja o kojima javni ovršitelj, odnosno javni bilježnik ne može odlučivati. Primjerice, tako će općinski sudovi biti nadležni za: davanje odobrenja za poduzimanje ovršnih radnji u ovršenikovom domu (članak 4. stavak 4.), određivanje privremenog zastupnika (članak 8.), izricanje novčanih kazni, kazne zatvora ili prijetnje tim kaznama (članak 17. stavak 10.), odlučivanje o dopuštenosti i osnovanosti prijedloga za provedbu ovrhe kad javni ovršitelj smatra da prijedlog nije dopušten ili osnovan (članak 46. stavak 2.), odlučivanje o žalbi protiv ovršnog naloga (članak 52. stavak 3.), osim ako za to ne bi bio nadležan trgovački sud prema članku 42. stavku 2. OZ-a, odlučivanje o žalbi nakon proteka roka (članak 53.), odlučivanje o dopuštenosti, urednosti i osnovanosti prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave kad javni bilježnik smatra da prijedlog nije dopušten, uredan ili osnovan (članak 58. stavkom 2.), odlučivanje po žalbi protiv o rješenja o ovrhi na temelju vjerodostojne isprave (članak 60. stavak 2. i 3.), kao i za odlučivanje o prigo-

voru treće osobe (članak 73. stavak 3.), protuovrsi (članak 76.), odgodi ovrhe kada prijedlog za ovrhu podnosi ovršenik koji nije dužan dati jamčevinu (članak 80. stavak 5.), odgodi ovrhe na prijedlog treće osobe (članak 81.) ili na prijedlog ovršnog tijela koje provodi ovrhu zatražiti od policije raspisivanje objave radi pronalaženja i oduzimanja predmeta koji se nisu mogli pronaći pri pokušaju pljenidbe pokretnina (članak 186. stavak 4.).

Prema odredbi članka 42. stavka 2. OZ-a trgovački sudovi su stvarno nadležni odrediti i provoditi ovrhu na temelju stranih sudskih odluka te domaćih i stranih arbitražnih pravorijeka, donesenih u sporovima iz njihove stvarne nadležnosti u parničnom postupku te postupati u povodu prigovora protiv ovršnog naloga, donesenog na temelju ovršnih isprava koje su donijeli te zadužnica i bjanko zadužnica u postupku između stranaka za koje bi u slučaju spora bili stvarno nadležni u parničnom postupku.

Zakonodavac nije propisao pravila o sukobu nadležnosti između ovršnih tijela. Razlog tome je vjerojatno u činjenici što je očito da do sukoba nadležnosti ne može doći kod određivanja ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, budući da je ona u isključivoj nadležnosti javnih bilježnika. Načelno ne bi trebalo doći ni do sukoba nadležnosti između javnih ovršitelja i sudova, budući da će sudovi biti nadležni određivati i provoditi ovrhu onda kada to proizlazi iz zakona. U svim ostalim slučajevima za ovrhu će se trebati obratiti javnom ovršitelju.

2.4. Odgoda ovrhe

Odgoda ovrhe jedan je od instituta koji je koncepcijski bitno izmijenjen pa ga svakako treba istaknuti. Naime, kao i prema dosadašnjem uređenju, odgodu ovrhe može zatražiti ovrhovoditelj, ovršenik ili treća osoba. Ovršno tijelo će odgoditi ovrhu i na temelju suglasnosti stranaka.

Odgoda ovrhe na prijedlog ovrhovoditelja promijenjena je utoliko što je vraćeno rješenje prema kojem ovrhovoditelj može zatražiti odgodu ovrhe bez ispunjavanja posebnih uvjeta i bez pristanka ovršenika, a takva odgoda može trajati najviše do tri godine. O prijedlogu za odgodu ovrhe odlučuje ovršno tijelo zaključkom, dakle, protiv te odluke stranke nemaju pravo žalbe.

Veća i bitno značajnija izmjena ovoga instituta dogodila se kod odgode na prijedlog ovršenika. Prema uređenju iz članka 80. OZ-a većina ovršenika više nije dužna učiniti vjerojatnim da će provedbom ovrhe pretrpjeti nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, odnosno da je odgoda ovrhe potrebna kako bi se spriječilo nasilje, kao ni da je ispunjen i neki od dodatnih zakonom taksativno navedenih uvjeta. Umjesto toga, ovršno tijelo će biti dužno uvijek dopustiti odgodu ovrhe, ako ovršenik u roku ne dužem od petnaest dana položi jamčevinu u iznosu glavnice i kamata koje su dospjele u trenutku određivanja ovrhe. I ova odgoda ovrhe može trajati najviše tri godine.

Iz navedenog treba zaključiti da je zakonodavac htio, ili

krajnje pojednostavniti uvjete za odgodu ovrhe i ubrzati postupak u vezi s odlučivanjem, ili ovršenike „preodgojiti“ tako da odgodu predlažu samo kada su sigurni da su u pravu, ili oboje. Naime, ovršenik više neće tražiti odgodu ovrhe da bi dobio na vremenu, budući da je iznos jamčevine koji mora položiti (u najvećem broju slučajeva) jednak ili nešto manji od ukupnog iznosa duga, tako da mu je isplativije ispuniti obvezu prema ovrhovoditelju nego tražiti odgodu ovrhe.

Ipak, nije u svim slučajevima tako. Kada je ovršenik osoba koja nije dužna dati jamčevinu¹⁵ (dakle, kada je ovršenik Republika Hrvatska, općine, gradovi i županije te državna tijela), tada je o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika isključivo nadležan odlučivati sud, a uvjeti su da ovršenik učini vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, ili da je odgoda potrebna kako bi se spriječilo nasilje.

O odgodi na prijedlog treće osobe također odlučuje sud, ako ta osoba učini vjerojatnim postojanje svojeg prava na nekom od predmeta ovrhe i ako učini vjerojatnim da će provedbom ovrhe pretrpjeti nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu. Treća osoba dužna je položiti jamčevinu u roku koji ne može biti duži od petnaest dana, a odgoda ovrhe traje za vrijeme koje odredi sud. Sud će odbiti prijedlog za odgodu treće osobe, ako ovrhovoditelj u roku koji mu odredi sud da jamčevinu za štetu koji bi treća osoba mogla pretrpjeti zbog provedbe ovrhe¹⁶.

Ovršno tijelo će odgoditi ovrhu i na temelju suglasnosti stranaka, odnosno na prijedlog treće osobe, ako se stranke suglase s tim prijedlogom. Prema stavku 2. članka 83. OZ-a i ta odgoda ovrhe može trajati najviše tri godine. Međutim, ako su stranke (i treće osobe) u ovršnom postupku suglasne s odgodom ovrhe, onda bi se maksimalno trogodišnji rok za odgodu ovrhe mogao pravdati jedino željom zakonopisca da zaštiti ovršno tijelo od dugotrajnog čuvanja predmeta.

2.5. Obustava ovrhe

Odredbe o obustavi ovrhe nisu se u bitnome promijenile. Međutim, ono što bi trebalo naglasiti jest odredba članka 85. stavka 6. OZ-a kojom je propisano da rješenje o obustavi ovrhe donosi ovršno tijelo koje provodi ovrhu, osim ako OZ-om nije drugačije propisano. Dakle, rješenje o obustavi ovrhe može donijeti javni ovršitelj ili sud. Javni bilježnik ne bi mogao obustaviti ovrhu na temelju odredbe članka 85. stavka 6. OZ-a jer javni bilježnici ne provode ovrhu.

Javni bilježnik može donijeti rješenje o obustavi ovrhe na temelju odredbe članka 85. stavka 7. OZ-a, ako je stranaka umrla ili prestala postojati prije podnošenja prijedloga kojim je pokrenut postupak. Također, javni bilježnik može donijeti rješenje o obustavi postupka na temelju odredbe članka 36. stavka 3. OZ-a, ako ovrhovoditelj tijekom

postupka pred javnim bilježnikom u cijelosti ili djelomično povuče prijedlog za ovrhu. Ta dva slučaja, u kojima i javni bilježnici imaju ovlast donijeti rješenje o obustavi postupka, novine su koje je uveo OZ, a kojima će se rasteretiti sudove od donošenja odluka za koje je malo vjerojatno da će ih itko osporavati.

2.6. Ovrha na novčanoj tražbini ovršenika

2.6.1. Općenito o bitnim novinama kod ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika

Ovrha radi naplate novčane tražbine na novčanoj tražbini ovršenika, kao i općenito ovrha radi naplate novčanih tražbina ili ostvarenja nenovčanih tražbina, nije u bitnome mijenjana. Načela i načini provedbe ovrhe su zapravo ostali isti ili su u nekim detaljima uopćeni, pojednostavljeni ili sažeti. Tako se ovrha i nadalje, bez obzira provodi li je javni ovršitelj ili sud, svodi na poduzimanje sljedećih radnji prema ovom redoslijedu: 1) identifikacija ovršenikove imovine i njezina pljenidba u korist ovrhovoditelja, 2) procjena vrijednosti te imovine, 3) njezino unovčavanje i 4) namirenje vjerovnika i drugih sudionika u postupku.

Ni ovrha na novčanoj tražbini ovršenika u tom pogledu nije bitno drugačija, osim što po prirodi stvari ovršenikove novčane tražbine ne treba procjenjivati i unovčavati, već ih je dovoljno prenijeti s ovršenika na ovrhovoditelja ili neku treću osobu¹⁷.

Novine koje proizlaze iz OZ-a u pogledu ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika zapravo se mogu vezati uz Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011., i prešutno novelirao trenutno važeće odredbe Ovršnog zakona u korist odredbi o ovrsi na novčanoj tražbini ovršenika iz OZ-a, koje se slijedom toga već primjenjuju, iako će stupiti na snagu 1. siječnja 2012.

U tom smislu već od 1. siječnja 2011. bespredmetno je u prijedlozima za ovrhu pisati broj i banku kod koje ovršenik ima otvoren glavni račun. Također, ni rješenje o ovrsi ne treba dostavljati bankama budući da se pljenidba tražbine može provesti jedino dostavom rješenja o ovrsi Financijskoj agenciji. Zbog toga smo mišljenja da bi već sada svi prijedlozi za ovrhu na novčanoj tražbini ovršenika trebali biti napisani sukladno odredbi članka 118. stavka 1. OZ-a, odnosno ovrhovoditelji bi trebali predlagati da se u rješenju o ovrsi na novčanoj tražbini ovršenika naloži Financijskoj agenciji da banci izda nalog da novčani iznos za koji je određena ovrha prenese sa svih ovršenikovih računa koji se vode pod njegovim osobnim identifikacijskim brojem na račun koji je određen u rješenju u ovrsi.

Novina u načinu provedbe ovrhe jest i to što, u skladu s odredbom članka 37. stavka 3. OZ-a, javni ovršitelj donosi ovršni nalog kojim određuje provedbu ovrhe na ovršenikovo novčanoj tražbini po računu, tako da u ovršnom nalogu nalaže da se novčana sredstva prenesu na njegov

¹⁵ Članak 15. stavak 2. OZ-a.

¹⁶ Članak 82. OZ-a.

¹⁷ Ovršne radnje kod ovrhe na novčanoj tražbini propisane su člankom 97. OZ-a.

poseban račun, a ne više izravno na račun ovrhovoditelja. Odredbama članka 118. stavka 2. i članka 121. stavka 1. OZ-a ostavljena je mogućnost provedbe tzv. izvansudske ovrhe prema izričaju iz dosadašnjega Ovršnog zakona. Dakle, ovrhovoditelj i nadalje ima mogućnost rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, zadužnicu ili bjanko zadužnicu dostaviti Financijskoj agenciji i pokušati se naplatiti bez angažiranja javnog ovršitelja ili suda.

Od ostalih bitnijih novina iz glave dvanaeste OZ-a svakako treba istaknuti i članak 122. OZ-a kojim je propisan način na koji se ovršenici mogu zaštititi kada ovrhovoditelji „zaobilaze“ osobu koja ovršeniku isplaćuje stalno novčano primanje (uglavnom je to poslodavac) i umjesto kod tog isplatitelja ovršenikovo stalno primanje „čekaju“ na računu kod banke. S obzirom na to da banke ne mogu znati po kojoj je osnovi njihov klijent stekao novčana sredstva na računu, one ne mogu kontrolirati jesu li provedbom ovrhe zahvaćena ona novčana sredstva koja su izuzeta od ovrhe (članak 91. OZ-a), odnosno sredstva na kojima je ovrha ograničena (članak 92. OZ-a). Zakonodavac je taj problem riješio na način da je propisao obvezu dužnika da o provedbi ovrhe na tim sredstvima obavijesti Financijsku agenciju, koja je bez odgode dužna ovršni nalog ili rješenje o ovrsi dostaviti uplatiteljima stalnih novčanih primanja, a banci naložiti da ovršeniku otvori poseban račun na koji će se ubuduće uplaćivati ta sredstva¹⁸.

Novina je i članak 127. OZ-a kojim je regulirana provedba ovrhe radi naplate novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koja je utvrđena u brutoiznosu.

Konačno, iako to neće utjecati na učinkovitost ovrhe, treba primijetiti kako je zakonopiscu ovrha na novčanoj tražbini ovršenika važnija od ovrhe na bilo kojem drugom predmetu ovrhe. Da je tome tako može se zaključiti iz činjenice da ju je zakonopisac u strukturi OZ-a stavio ispred ovrhe na nekretnini ili na pokretninama i na taj način izmijenio strukturu OZ-a, koja je u bitnome zadržala strukturu dosadašnjega Ovršnog zakona.

2.6.2. Posebno o ovrsi na temelju isprave o zapljeni po pristanku dužnika, zapljeni računa na temelju zadužnice i zapljeni računa na temelju bjanko zadužnice

Kao i dosadašnji zakon, OZ propisuje mogućnost da dužnik, mimo suda i izvan bilo kakvog sudskog postupka, privatnom ispravom da suglasnost da mu se zaplijene svi računi kod svih banaka. Takvu ispravu dužnik može dati u tri oblika (ispravom kojom pristaje da mu se zaplijeni dio plaće ili neko drugo stalno novčano primanje, zadužnicom i bjanko zadužnicom).

U pogledu pravnih učinaka navedenih isprava, OZ ne donosi bilo kakvih novina. Dakle, ove isprave su i nadalje specifični vrijednosni papiri koji trebaju poslužiti kao instrument dobrovoljnog osiguranja tražbine te imaju istu pravnu snagu koje su imale i prema dosadašnjem uređenju. Konkretno, kada ih ovrhovoditelj dostavi tijelu (osobi) koja je na temelju njih obvezna provesti ovrhu na dužniko-

voj novčanoj tražbini (poslodavcu ili Financijskoj agenciji), one imaju učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi, a u svim drugim slučajevima imaju svojstvo ovršnih isprava.

Međutim, OZ je propisao (jedinu) bitnu novinu u vezi s tim ispravama, a ona se tiče isključivo oblika u kojem se isprave moraju sastaviti. Naime, više nije dovoljno da dužnik na navedenim ispravama ovjeri svoj potpis kod javnog bilježnika, već je nužno da i sadržaj tih isprava bude potvrđen (solemnizacija).

Razlozi zašto se propisala obveza potvrde sadržaja vjerojatno bi se mogli svesti na dva bitna argumenta. Prvi, po svojem značenju daleko značajniji i utjecajniji, bio bi taj da je Republika Hrvatska pred punopravnim stupanjem u Europsku uniju, kada će dio hrvatskoga pozitivnog prava biti i sve ono što se naziva europskom pravnom stečevinom. Dio te pravne stečevine je i Uredba broj 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004., kojom se uvodi europski nalog za izvršenje nespornih zahtjeva (dalje u tekstu: Uredba).

Prema Uredbi, kao europski ovršni nalog mogu se potvrditi presude, sudske nagodbe i potvrđene isprave o neprijepornim (neosporenim) tražbinama (zahtjevima), pri čemu će se potvrđenom ispravom smatrati ona koju je sastavilo ili registriralo kao takvu nadležno državno tijelo ili bilo koje drugo ovlašteno tijelo u nekoj od država članica. Drugim riječima, da bi se privatna isprava mogla potvrditi kao europski ovršni nalog mora sadržavati potvrdu koja se odnosi i na potpis i na sadržaj isprave (članak 4. stava 1. pod 3. Uredbe). Zbog toga dosadašnje isprave o zapljeni po pristanku dužnika, zadužnice i bjanko zadužnice ne bi bile podobne za potvrđivanje kao europski ovršni nalog.

Drugi razlog za propisivanje obveze potvrđivanja i sadržaja navedenih isprava mogao bi biti htijenje zakonopisca da osigura veću pravnu sigurnost i „ozbiljnost“ kod izdavanja tih isprava.

Obveza solemnizacije ima za posljedicu povećanje troškova, o čemu se moglo dosta čuti i čitati u javnim medijima tijekom prvih nekoliko dana 2011. godine. Tada se moglo čuti i kako je jedan od problema to što je pravilnicima o obliku i sadržaju zadužnice i bjanko zadužnice¹⁹ za obrazac tih isprava propisan format A3. Međutim, i dalje nam ostaje nejasno zašto bi format A3 bio problem, ako se uzme u obzir da se bjanko zadužnica već godinama izdavala na obrascu tog formata.

Slijedom toga ili možda upravo zbog toga, ministar pravosuđa je donio novi Pravilnik o obliku i sadržaju zadužnice te Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obliku i sadržaju bjanko zadužnice.

Prema tekstu novog Pravilnika o obliku i sadržaju zaduž-

¹⁹ Pravilnik o obliku i sadržaju zadužnice i Pravilnik o obliku i sadržaju bjanko zadužnice objavljeni su u „Narodnim novinama“ broj 147/10 od 29. prosinca 2010., a stupili su na snagu 1. siječnja 2011. Pravilnik o obliku i sadržaju zadužnice zamijenjen je novim pravilnikom istog naziva, dok je Pravilnik o obliku i sadržaju bjanko zadužnice izmijenjen i dopunjen.

¹⁸ Članak 122. stavak 2. i 3. OZ-a.

nice proizlazi da dužnik daje suglasnost vjerovniku da radi naplate svoje tražbine upiše i iznos u stranoj valuti. S obzirom na to da zadužnica ima, ili pravni učinak pravo-moćnog rješenja o ovrsi, ili svojstvo ovršne isprave, moglo bi se postaviti pitanje je li javni bilježnik, koji potvrđuje sadržaj zadužnice, treba biti upoznat sa svim slučajevima propisanim zakonom ili odlukom Hrvatske narodne banke o dopustivost plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja te prijenosom deviznih sredstva između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata u Republici Hrvatskoj²⁰. Mišljenja smo da je u tim slučajevima i više nego dovoljno da javni bilježnik dužnicima samo skrene pozornost na obvezu ispunjenja novčane obveze u valuti Republike Hrvatske²¹.

Osim toga, s obzirom na to da OZ uz ovjeru dužnikovog potpisa traži i potvrdu sadržaja isprave, može se postaviti i pitanje što bi trebao učiniti javni bilježnik kada zadužnicu ili bjanko zadužnicu želi dati osoba u ime pravne osobe koju nije ovlaštena samostalno zastupati, odnosno mogu li se isprave o zapljeni po pristanku dužnika, zapljeni računa na temelju zadužnice i zapljeni računa na temelju bjanko zadužnice dati po punomoćniku.

Mišljenja smo da javni bilježnik ne bi smio potvrditi (solemnizirati) zadužnicu ili bjanko zadužnicu u ime pravne osobe kad to od njega zatraži osoba koja tu pravnu osobu nije ovlaštena samostalno zastupati²². Međutim, to ne znači da osobe koje su ovlaštene zajednički (skupno) zastupati pravnu osobu moraju biti istodobno kod javnog bilježnika. Štoviše, one uopće ne moraju ići javnom bilježniku, ako su za taj (specijalni) slučaj dale punomoć svojim opunomoćenicima²³.

Za prijenos tražbine iz zadužnice i bjanko zadužnice dovoljno je da vjerovnik ovjeri potpis na ispravi kojom prenosi svoju tražbinu na trećega²⁴.

Na temelju odredbe članka 47. stavka 1. i 2. Zakona o

20 **Plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja te prijenosi deviznih sredstava između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata u Republici Hrvatskoj dopušteni su u slučajevima propisanim zakonom ili odlukom Hrvatske narodne banke (članak 15. Zakona o deviznom poslovanju, „Narodne novine“ broj 96/03, 140/05, 132/06, 150/08, 92/09, 133/09, 153/09 i 145/10).**

21 Člankom 22. stavkom 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08) propisano je da, ako novčana obveza protivno zakonu glasi na plaćanje u zlatu ili stranoj valuti, njezino se ispunjenje može zahtijevati samo u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno Hrvatska narodna banka i koji vrijedi na dan dospelosti, odnosno, po zahtjevu vjerovnika, na dan plaćanja. Stoga, i u slučaju da javni bilježnik propusti ili ako smatra da nije obavezan dužnicima skrenuti pozornost na to da se ispunjenje novčane obveze može zahtijevati (u pravilu) samo u valuti Republike Hrvatske, dužnici ne bi mogli s uspjehom osporavati postojanje svoje obveze, kao ni potraživati eventualnu naknadu štete koja bi im nastala zbog toga što će obvezu biti dužni ispuniti u valuti Republike Hrvatske (ignorantia iuris nocet). Uz iznimke koje proizlaze iz zakona ili odluke Hrvatske narodne banke, navedeno vrijedi i za vjerovnike koji očekuju ispunjenje svojeg novčanog potraživanja u stranoj valuti.

22 Argument iz članka 59. stavka 2., u vezi s člankom 57. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj 78/93, 29/94, 162/98, 16/07 i 75/09), prema kojima pri sastavljanju javnobilježničkog akta javni bilježnik mora, između ostalog, ispitati jesu li stranke ovlaštene za poduzimanje i sklapanje posla.

23 Polazeći od općega pravnog načela prema kojem je dopušteno sve ono što nije zabranjeno, a posebice uzimajući u obzir odredbu članka 308. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08) kojom je propisano da se ugovor, kao i drugi pravni posao može sklopiti, odnosno poduzeti i putem zastupnika, valja zaključiti da se i izjava o zapljeni po pristanku dužnika, zapljeni računa na temelju zadužnice i zapljeni računa na temelju bjanko zadužnice može dati po punomoćniku.

24 Članak 125. stavak 4. i članak 126. stavak 3. OZ-a.

trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09) i prokurist bi mogao dati valjanu zadužnicu i bjanko zadužnicu s obzirom na to prokura obuhvaća ovlaštenje za sklapanje svih ugovora i poduzimanje svih pravnih radnji, osim onih koji su navedenim odredbama Zakona izuzeti.

Nadalje, ono po čemu bi se „obična“ zadužnica trebala razlikovati od bjanko zadužnice jest to što dužnik daje „običnu“ zadužnicu onda kada želi dati osiguranje za određeni ili unaprijed određivi iznos, ali iznos kojeg je on unaprijed odredio. Bjanko zadužnica se pak daje za osiguranje iznosa kojeg dužnik prepušta vjerovniku naknadno odrediti.

Prema novom Pravilniku o obliku i sadržaju zadužnice²⁵ vjerovnik je ovlašten sam odrediti opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine pri podnošenju zadužnice na naplatu²⁶, odnosno u prijedlogu za provedbu ovrhe ili prijedlogu za ovrhu. U tom smislu, dio odredbe prema kojoj vjerovnik može naknadno odrediti opseg ispunjenja tražbine treba tumačiti da vjerovnik može tražiti naplatu manjeg iznosa od onoga na kojega ga je dužnik ovlastio.

Međutim, nejasno je kao tumačiti dio odredbe prema kojoj vjerovnik može naknadno odrediti vrijeme ispunjenja tražbine. Naime, ako zadužnica dostavom Financijskoj agenciji ima učinak pravomoćnog (sudskog) rješenja o ovrsi, mišljenja smo da onda ona ne može biti sredstvo kojim si vjerovnik osigurava prednosni red uz istodobnu bezvremensku odgodu naplate²⁷. Stoga, dio odredbe prema kojoj vjerovnik može naknadno odrediti vrijeme ispunjenja tražbine treba tumačiti na način da se vjerovniku daje pravo jednokratnu naplatu tražbine podijeliti na više dijelova koji dopijevaju u različita vremena.

Također, kao potencijalni problem vidimo i pravo vjerovnika da pri podnošenju zadužnice na naplatu odredi dan dospjeća zatezних kamata. Ovo stoga što nema zapreke za vjerovnike da kao datum dospjeća zatezних kamata navedu datum iz npr. 1981. godine, što će u slučaju da se kamate obračunavaju po stopama zakonskih zatezних kamata, koje su vrijedile od tada pa do danas, rezultirati kamatama koje po svojoj visini nebrojeno puta premašuju iznos glavnice.

Na kraju, moglo bi se postaviti pitanje zastare potraživanja za tražbine osigurane zadužnicama, bjanko zadužnicama ili ispravama kojima dužnik daje suglasnost da mu se zaplijeni plaća ili drugo stalno novčano primanje, a sve u kontekstu da te isprave imaju svojstvo ovršne isprave. Naime, mogu se čuti mišljenja prema kojima potraživanje, osigurano tim ispravama, zastarijeva u roku u kojem zasta-

25 Novi Pravilnik o obliku i sadržaju zadužnice od 28. siječnja 2011. objavljen je u „Narodnim novinama“ broj 16/11.

26 Izričaj prema kojem je vjerovnik ovlašten odrediti opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine prilikom podnošenja zadužnice na naplatu ne treba shvatiti (tumačiti) na način da vjerovnik ne bi mogao odrediti i opseg i vrijeme ispunjenja. Naime, u Pravilniku o obliku i sadržaju zadužnice („Narodne novine“ broj 16/11) taj izričaj je upotrijebljen radi usklađenosti Pravilnika s izričajem iz članka 25. stavka 4. OZ-a.

27 Ako ovrhovoditelj (vjerovnik) želi dati priliku ovršeniku (dužniku) da sam počne dobrovoljno ispunjavati svoje obveze ili ako iz drugih razloga odluči da se ovrha po zadužnici ne provodi, onda ima pravo zatražiti od Financijske agencije da zastane s provedbom ovrhe u skladu s odredbom članka 12. OZ-a.

rijevaju sve tražbine koje su utvrđene pravomoćnom sudskom odlukom ili odlukom drugoga nadležnog tijela javne vlasti, ili nagodbom pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, odnosno javnobilježničkim aktom. Mišljenja smo da tome nije tako jer zadužnica, bjanko zadužnica i isprava kojom dužnik daje suglasnost da mu se zaplijeni plaća ili drugo stalno novčano primanje nisu ovršne isprave, već samo imaju to svojstvo. Slijedom toga one mogu poslužiti kao ovršna isprava na temelju koje vjerovnik može s uspjehom zatražiti ovrhu sve dok nije zastarjelo potraživanje za čije osiguranje su one dane, pa njihovo postojanje ne bi smjelo utjecati na zastaru potraživanja za čije osiguranje su one dane, osim u slučaju kada se davanje tih isprava može smatrati priznanjem duga, a što ima za posljedicu da se zastara prekida.

Doduše, za vrijeme dok ovršenik u žalbi ne istakne prigovor zastare i dok sud ne odluči po toj žalbi, novčana sredstva s ovršenikovog računa se izdvajaju, a ovršeniku u tom slučaju kao utjeha ostaje novina iz članka 120. stavka 3. OZ-a prema kojem će Financijska agencija naložiti banci da zaplijenjeni iznos isplati na poseban račun javnog ovršitelja ili račun određen u rješenju o ovrsi nakon što primi obavijest ovršnog tijela koje provodi ovrhu da je ovršni nalog, odnosno rješenje o ovrsi postalo pravomoćno.

2.7. Ostale novine

Ovrha na drugim predmetima ovrhe nije u bitnome promijenjena pa od novina, koje bi se mogle istaknuti kod ovrhe na nekretnini, treba izdvojiti eventualno članak 139. OZ-a kojim je propisan način utvrđivanja vrijednosti nekretnine, a prema kojem se prednost daje suglasnom očitovanju stranaka o vrijednosti nekretnine. Ako stranke ne bi postigle suglasnost, onda će ovršno tijelo vrijednost nekretnine utvrditi uz sudjelovanje stalnoga sudskog vještaka odgovarajuće struke, s time da na utvrđenje vrijednost nekretnine nije bez utjecaja sudski ili izvansudski sporazum na temelju kojeg je stečeno založno ili koje drugo odgovarajuće pravo na nekretnini, čiju vrijednost treba utvrditi (procijeniti). Također, nekretnina se u ovršnom postupku ne može više prodavati neposrednom pogodbom, već isključivo usmenom javnom dražbom.

Od novina kod ovrhe na pokretninama ističu se odredbe članka 186. stavka 4. i 5. OZ-a kojima je propisano da javni ovršitelj putem nadležnog suda ili sud neposredno (kada je zakonom određeno da ovrhu određuje i provodi sud) može zatražiti da policija raspiše objavu radi pronalazjenja i oduzimanja predmeta koji se ne mogu pronaći, a koji su kao predmet ovrhe određeni u ovršnom nalogu ili rješenju o ovrsi.

Novina je i članak 205. OZ-a prema kojem ovršno tijelo može zatražiti od policije da u obavljanju policijskih poslova zadrži vozilo koje je predmet ovrhe, a prethodno se nije moglo pronaći kod ovršenika. Radi zadržavanja vozila policija može naložiti stanicama za tehnički pregled vozila i drugim fizičkim i pravnim osobama s javnim ovlastima, koje u obavljanju svoje djelatnosti mogu doći do saznanja o mjestu gdje se vozilo nalazi, da bez odgode o tome obavijeste policiju.

Postupci ovrhe radi ostvarenja nenovčane tražbine, postupci osiguranja, postupak za izdavanje potvrde o europskom ovršnom nalogu za nesporne tražbine te za određivanje i provedbu ovrhe na temelju europskoga ovršnog naloga gotovo da i nisu mijenjani.

3. ZAKLJUČAK

U ovom članku pokušali smo iznijeti sažeti i općeniti pregled bitnih novina u novome ovršnom pravu nakon stupanja na snagu OZ-a, uz kratak komentar, primjedbe ili dvojbe za koje smatramo da bi se mogu javiti u vezi s tim novinama.

Iz navedenog, ali i onoga što nije bilo predmetom ovoga članka, može se zaključiti da je novi ovršni sustav složeniji od dosadašnjeg jer se uz postojeća tijela uvodi novo ovršno tijelo – javni ovršitelji koji bi trebali biti glavni nosioci ovrhe. Također, čini se da su neke odredbe OZ-a trebale biti jasnije, određenije i/ili dosljednije načelima novoga sustava, zbog čega se stječe dojam kako si je zakonodavac trebao dati više vremena da sve što je namjeravao promijeniti u dovoljnoj mjeri doradi i uskladi. Da je tome tako, odnosno da je zakonodavac bio ekspeditivan u donošenju OZ-a govori podatak kako je od prvog čitanja u Hrvatskom saboru, koje je bilo na dnevnom redu 8. i 9. srpnja 2010., pa do trećeg čitanja i donošenja OZ-a prošlo nešto više od četiri mjeseca, od kojih su dva pala u vrijeme godišnjih odmora.

S druge strane, OZ je donio i neke pomake. Pokretanje ovrhe pred javnim ovršiteljima i javnim bilježnicima, kao glavnim nositeljima ovršnog sustava, manje je formalno, a time i jednostavnije za ovrhovoditelje. Javni ovršitelji, koji će u najvećem broju predmeta provoditi ovrhu, bit će motivirani ovrhu provesti što brže i uspješnije, što bi trebalo umanjiti negativne posljedice koje za ovrhovoditelje nastaju dugotrajnim vođenjem postupka protiv onih ovršenika koji vješto izbjegavaju ispuniti svoje obveze. Doduše, brže i učinkovitije provođenje ovrhe od strane javnih ovršitelja znači i skuplju ovrhu, odnosno povećanje ovršnih troškova. Ono što se sada čini sigurnim, ovom reformom broj predmeta na sudovima zasigurno će se smanjiti pa će se tako ostvariti jedan od posebnih strateških ciljeva zadanih Studijom.

Nada Kemec, javni bilježnik u Slavonskom Brodu

Tražbina u zadužnici i bjanko zadužnici

1. UVOD

Zadužnica od donošenja Ovršnog zakona (dalje: OZ) 1996. godine do novog OZ-a iz 2010., kao instrument izvansudskoga dobrovoljnog osiguranja i ostvarivanja tražbina prošla je svoj razvojni put, ali uvijek s istim učincima pravomoćnog rješenja o ovrsi i svojstvom ovršne isprave.

Novelom OZ-a iz 1999. g. uveden je novi instrument dobrovoljnoga izvansudskog osiguranja i ostvarivanja tražbina, BJANKO ZADUŽNICA.

Zadužnica i bjanko zadužnica s javnom ovjerom potpisa na ispravi imali su učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi i svojstvo ovršne isprave.

Novim OZ-om iz 2010. (NN 139/10) zakonodavac je dao novi kvalificirani oblik zadužnici i bjanko zadužnici (kao privatnim ispravama), potvrdu kod javnog bilježnika, s učincima istim kao i do 1. siječnja 2011., te im je na taj način dao snagu javnih isprava¹.

2. ODREĐENJE TRAZIBINE U ZADUŽNICI

2.1. Tražbina u zadužnici

Iz zakonskog određenja sadržaja zadužnice proizlazi da dužnik preuzima obvezu ispunjenja novčane obveze određenom vjerovniku (čl. 125. NOZ).

Obveza u zadužnici može biti samo novčana i to određena. U zadužnici pod tražbinom podrazumijeva se upis glavnice, kamata i troškova.

2.2. Glavnica u zadužnici

Postavlja se pitanje kada je pravilno određena valuta obveze u zadužnici, kada glasi na kune, veže se uz valutu neke strane države, uz ispunjenje u kunskoj protuvrijednosti ili u stranoj valuti? Radi se o ispravi koja pravne učinke proizvodi samo u Republici Hrvatskoj (niti jedna druga država nema naznačeni instrument osiguranja plaćanja), valuta ispunjenja može biti samo u kunama, s obzirom da je Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/08), člankom 21. stavkom 2. propisano da je kuna sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, u stavku 3. propisuje da se za plaćanje u zemlji zakonom može dopustiti i korištenje druge valute (Zakon o deviznom poslovanju (dalje: ZDP).

U ZDP-u je propisano da kredite u stranim sredstvima

plaćanja mogu rezidentima² odobravati banke, tako da se odobreni kredit može otplaćivati u stranoj valuti.

Odlukom o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (NN 111/05) HNB je odredio u kojim uvjetima se može plaćati i naplaćivati u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata i nerizidenata u Republici Hrvatskoj.

Zadužnica je jednostrani pravni posao, nije ugovorni, apstraktan je te neovisan od glavnog posla, tako da valuta obveze kao osiguranje naplate potraživanja u zadužnici nema zapreke da bude izražena u stranoj valuti, ako dužnik uz upozorenje po članku 58. Zakona o javnom bilježništvu inzistira na potvrdi privatne isprave.

Odredbe Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05 i 41/08, dalje: ZOO) predviđele su rješenje za situacije kad novčana obveza glasi protivno zakonu na plaćanje u zlatu ili stranoj valuti, ispunjenje se može tražiti samo u valuti RH prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno HNB i koji vrijedi na dan dospelosti odnosno po zahtjevu vjerovnika na dan plaćanja.

Upis valute obveze u kunama i stranim sredstvima plaćanja uz protuvrijednost u kunama te upis u stranim sredstvima plaćanja je dopušteni upis.

2.3. Kamate u zadužnici

Zakon o obveznim odnosima poznaje dvije vrste kamata, ugovorne te zatezne kamate.

a) Ugovorne kamate uređene su člancima 26.-28. ZOO-a, a zatezne kamate člancima 29.-31. ZOO-a.

Ugovorne kamate teku za vrijeme u kojem dužnik nije u zakašnjenju, a pojavljuju se u ugovoru o zajmu, ugovoru o kreditu, ugovoru o bankovnom novčanom pologu, kupoprodaji s obročnim otplatama cijena, kupoprodaji na kredit ...

Odredbe o ugovornim kamata su dispozitivne naravi, no u pogledu visine stope kada se takva kamata ugovara su prisilne naravi.

² Rezident je definiran člankom 2. ZDP-a, a to su: pravne osobe sa sjedištem u RH, osim njihovih podružnica u inozemstvu, podružnice stranih trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca upisane u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u RH, trgovci pojedinci, obrtnici i druge fizičke osobe sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost za koju su registrirane (u daljnjem tekstu: poduzetnici pojedinci), fizičke osobe s prebivalištem u RH, fizičke osobe koje u RH borave na osnovi važeće dozvole boravka u trajanju najmanje 183 dana, osim diplomatskih i konzularnih predstavnika stranih zemalja te članova njihovih obitelji, diplomatsko, konzularna i druga predstavništva RH u inozemstvu koje se financiraju iz proračuna te hrvatski državljani zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih obitelji. Sve druge osobe koje nisu navedene u stavku 1. ovoga članka smatraju se nerezidentima.

¹ Siniša Triva, Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Narodne novine d.d., Zagreb, studeni 2004. Javne su one isprave koje je u propisanom obliku izdalo državno tijelo u granicama svoje nadležnosti te isprave koje je u takvom obliku izdala fizička ili pravna osoba u obavljanju javnih ovlasti, što joj je povjereno zakonom ili propisom utemeljenim na zakonu (ZPP, čl. 230/1)

b) Zatezne kamate teku od trenutka kada dužnik padne u zakašnjenje, odnosno zakasni s ispunjenjem novčane obveze koju duguje.

Dalje ZOO dijeli zatezne kamate na:

a) zakonske (čl. 29. st. 2), te na

b) ugovorne (čl. 29. st. 3).

Zatezne kamate uređene su u skladu sa smjernicom 2000/35/EZ.

Naime, uobzirivši navedenu smjernicu ZOO-a, razlikuje stope zateznih kamata iz trgovačkih ugovora³, te između trgovaca⁴ i osoba javnog prava⁵ od stope zateznih kamata u ostalim odnosima:

1) Stopa zateznih kamata u trgovačkim ugovorima te između trgovaca i osoba javnog prava određuju se za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB-a (prema odredbama ZOO-a) koje su stupile na snagu 1. siječnja 2008. g. stopa zateznih i ugovornih kamata vezuje uz eskontnu stopu HNB-a. Na temelju odluke HNB-a (NN 1/11) eskontna stopa HNB-a na dan 31. prosinca 2010. iznosi 9%) - koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih bodova.

2) Stopa zatezne kamate u ostalim odnosima, znači koji se ne mogu podvesti pod navedene, određuje se za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećanoj za pet postotnih bodova.

b) Ugovorne zatezne kamate uređene su i utvrđene ZOO-om samo za poslove u trgovačkim ugovorima, odnosno za pravne poslove između trgovaca i osoba javnog prava.

Znači, odredbe ugovornih zateznih kamata ne mogu se primijeniti na odnose između fizičkih osoba, ili točnije rečeno, u svim onim ostalim odnosima koji ne proizlaze iz trgovačkih ugovora odnosno trgovca i osoba javnog prava.

Stavak 3. čl. 29. ZOO-a - ugovorne zatezne kamate određene su na način da se u trgovačkim ugovorima odnosno ugovorima između trgovca i osobe javnog prava mogu ugovoriti i kamate različite od zatezne kamate, ali uz ograničenja iz stav. 2. čl. 26. ZOO-a.

Stopa ugovorne zatezne kamate u trgovačkim ugovorima te ugovora između trgovaca i osoba javnog prava ne može biti viša od stope zatezne kamate koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora, uvećane za polovinu te stope.

3. BJANKO ZADUŽNICA

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o obliku i sadržaju bjanko zadužnice (NN 147/10, 16/11) propisani su iznosi do kojih se tražbina osigurava.

Bjanko zadužnicom dužnik „nepoznatom“, vjerovniku osigurava tražbinu na svojim novčanim sredstvima tako da zbog te apstraktnosti, a time i opasnosti od konačnog ishoda visine nastale tražbine, u bjanko zadužnici upisuju se samo zatezne kamate i to s dospijećem najranije s

³Trgovački ugovori prema ZOO-u, jesu ugovori što ih sklapaju trgovci među sobom u obavljanju djelatnosti koje čine predmet poslovanja barem jednoga od njih ili su u vezi s obavljanjem tih djelatnosti (čl. 14. st. 2. ZOO-a),

⁴Trgovac je pravna ili fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu (čl. 1. st. 1. ZTD-a)

⁵ Osobe javnog prava su: država, županija, grad, općina i njihova tijela i ustanove koje one financiraju.

datumom potvrde. Zato treba u bjanko zadužnici paziti koji je datum na zadužnici kada je potvrđujemo.

Ispunjenjem bjanko zadužnice s podacima o vjerovniku i tražbinom ona postaje obična zadužnica.

4. ZAKLJUČAK

Uvođenjem zadužnice i bjanko zadužnice kao instrumenta iz vansudskog osiguranja naplate tražbina zakonodavac je vjerojatno imao za cilj brže, jednostavnije i učinkovitije, bez suda, ostvarenje tražbine vjerovnika.

Novelom Ovršnog zakona (NN 139/10) za valjanost zadužnice zahtjeva se jedna nova forma, forma potvrđene privatne isprave od strane javnog bilježnika. Mnogi građani smatraju da je takva forma zadužnice sasvim nepotrebna te da im samo stvara nepotrebne troškove. Javni bilježnik ionako samo upozori na tražbinu za koju oni već znaju, upozori na posljedice ako stranka kao dužnik padne u zakašnjenje odnosno na prava vjerovnika na temelju te iste zadužnice. Postavlja se pitanje da li je takva pravna zaštita uopće potrebna kada će stranke, bez obzira u kojoj formi ta zadužnica bila sastavljena, napraviti sve da ishode svoj kredit te da zadužnicu polože kod banke kao sredstvo osiguranja plaćanja.

Smatram da je ovakva Novela Ovršnog zakona bila prijeko potrebna, kada već nije bila predviđena *ab initio*.

Zadužnica je apstraktan pravni posao, znači neovisan od temeljenog posla te stranka ne može iznositi prigovore u tijeku postupanja po zadužnici iz temeljnog pravnog posla. Apstraktnost zadužnice najbolje prikazuje slučaj da u Hrvatskoj ni jedan sudac općinskog suda, a niti trgovačkog neće donijeti rješenje o privremenoj mjeri zabrane postupanja po zadužnici. Ako dužnik kojim slučajem pokuša ishoditi takvu mjeru, sud će ga, možemo reći, „eleganтно odbiti“, navodeći kako je zadužnica apstraktan pravni posao te da opasnost time nije dokazana. Sud tvrdi da je dužnik u startu znao da se obvezuje instrumentom koji vjerovnik može upotrijebiti kada hoće, a banka je obvezna postupiti po zadužnici bez provjere je li dužnik uistinu pao u zakašnjenje, odnosno je li iznos obveze u cijelosti istinit.

Takoder, zadužnica ima učinak pravomoćnoga i ovršnog rješenja o ovrši na temelju kojega vjerovnik kao ovrhovoditelj može mijenjati predmet ovrhe, bez da je dužniku dopušten redovan pravni lijek. Upravo zbog svoje apstraktnosti odnosno učinka pravomoćnoga i ovršnog rješenja o ovrši, zadužnica kao jednostrani pravni posao iziskuje veću zaštitu od strane zakonodavca, budući da je vjerojatnost zloupotrebe puno veća nego kod ostalih pravnih poslova. Kvalificirajući formu u kojoj zadužnica mora biti sastavljena zakonodavac štiti izdavatelja u odnosu na raniju običnu ovjeru potpisa. Javni bilježnik prilikom potvrde zadužnice kao privatne isprave upozorava i poučava dužnika na značenje sadržaja zadužnice te na pravne učinke odnosno eventualne opasnosti.

Stoga zaključujemo da je ovakvim normiranjem zadužnice uvedena pravna sigurnost, odnosno zaštita građana od korištenja instrumentima osiguranja plaćanja koju tako olako izdaju, a koja ih na kraju, možemo reći, može „koštati glave“.

Goran Milaković, dipl. iur.,
sudac Županijskog suda u Bjelovaru

Rješenje o nasljeđivanju stranog suda kao isprava za upis u zemljišne knjige

1. UVOD

Odlučujući o pretpostavkama za upis u zemljišne knjige zemljišnoknjižni suci, ovlašteni odnosno neovlašteni zemljišnoknjižni referenti, susreću se s odlukama stranih sudova koji se prilažu uz prijedlog za upis kao isprave koje predstavljaju temelj za upis određenih stvarnih prava. S obzirom na to da zapažamo različite odluke sudova o priznanju stranih sudskih odluka, nameće se pitanje o tome kako postupati u slučajevima kada se u zemljišnoknjižnom postupku uoči da je priznata strana sudska odluka, a nije ispunila pretpostavke za to priznanje. U ovom radu pokušat ćemo približiti i na neki način pomiriti različita pravna stajališta radi rješenja ovog problema.

2. MATERIJALNA KOJA UREĐUJE PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE

Zakonom o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (dalje: ZRSZ) regulirana su pravila o određivanju mjerodavnog prava za statusne, porodične i imovinske odnosno druge materijalno-pravne odnose s međunarodnim elementom. Taj zakon sadrži i pravila o nadležnosti sudova i drugih tijela Republike Hrvatske i načela međunarodnoga privatnog prava.

2.1. Odluka stranog suda

Predmet priznanja su strane sudske odluke. O tome što je sudska odluka u judikaturi uglavnom nema pobližeg određenja koje akte treba smatrati takvim odlukama. To ne znači da je pojam strane sudske odluke toliko jasan da ga uopće ne bi trebalo odrediti. Posebno je to bitno zbog toga što se organizacija sudova, sudski postupak, vrste i sadržaj sudskih odluka te načela na kojima se temelji djelatnost sudova nisu u svim državama jednaki. Tijelo koje se u jednoj državi naziva sudom ne bi po shvaćanju druge države smjelo nositi taj naziv i obratno, tijelo koje neka država uopće ne smatra sudom niti ga organizacijski ubraja u sudove, druga će država ponekad tretirati kao sud. Isto tako, određeni akti u jednoj državi smatraju se kao sudske odluke, a u drugoj ne.

O tome po kojem pravu bi trebalo kvalificirati pojam strane sudske odluke i pojam suda, razlikuju se različita shvaćanja. Prema prvome shvaćanju odredbe o priznanju stranih sudskih odluka dio su unutrašnjeg prava države priznanja, te ih stoga treba tumačiti u skladu s procesno-pravnim shvaćanjima te države. Ako država priznanja smatra neku odluku presudom, neodlučno je kakav joj naziv daje procesno pravo države odluke. Također, strano tijelo tretirat

će se kao sud, ako je to u skladu s predodžbama države priznanja. Pri tome nije odlučno da se u državi odluke on ni po imenu ni u organizacijskom pogledu ne ubraja među sudove.

Drugo shvaćanje polazi od toga da tu kvalifikaciju treba izvršiti u skladu s pravom države odluke koja sama uređuje organizaciju svojih sudova i propisuje koje će odluke oni donositi i koje će pravno značenje imati.

Postoji i treće shvaćanje prema kojem se traži dvostruka kvalifikacija i to kako po pravu države odluke, tako i po pravu države priznanja. O tome koji će se akti smatrati sudskim odlukama određivalo bi se kumulativnom primjenom tih dvaju prava. Na taj se način želi izbjeći mogućnost da strani akti proizvode u drugoj državi više učinaka nego u državi odluke.

S obzirom na ova različita shvaćanja, koja svaka za sebe imaju svoje jake argumente za prihvaćanje, teško je naći jednoznačan odgovor koji će zadovoljiti pobornike ovih stajališta. Međutim, u odgovoru na pitanje po kojem pravu treba kvalificirati pojam odluke i suda, bitno je razlučiti dva različita zadatka koja mora riješiti sud države priznanja. Prije svega, on treba ocijeniti je li navedeni akt uopće sudska odluka, a o tome bi sud priznanja trebao odlučiti na temelju prava države odluke. Kao jaki argument ovom stajalištu možemo istaknuti to da svaka suverena država sama propisuje kako će biti organizirano njeno unutarnje ustrojstvo i tijela vlasti te koja će od njih obavljati sudske funkcije i koje odluke oni mogu donositi. Kada sud priznanja na temelju prava države odluke ocijeni da akt, koji je predmet priznanja, ima svojstvo odluke suda, on treba obaviti svoj drugi zadatak, tj. utvrditi pripada li navedena odluka krugu onih odluka koje se mogu priznati. Za ocjenu te činjenice odlučno je pravo države odluke, ali time se ne smije državi priznanja odreći pravo da samostalno određuje kojim će odlukama stranih sudova dopustiti da djeluju na njezinom području.

3. NADLEŽNOST U OSTAVINSKIM POSTUPCIMA S INOZEMNIM ELEMENTOM

ZRSZ u svojim odredbama o nadležnosti suda Republike Hrvatske sadržajno tu nadležnost opisuje kao stvarnu, a u određenim odredbama govori i o isključivoj nadležnosti¹. Takvo razlikovanje stvarne nadležnosti na isključivu i onu koja to nije, Zakon o parničnom postupku ne poznaje i

¹ Čl. 47. određuje da isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske postoji kad je to ovim ili drugim zakonom Republike Hrvatske izričito određeno.

on razlikuje isključivu mjesnu nadležnost od one druge, a takvo razlikovanje ne poznaje niti Zakon o sudskom izvanparničnom postupku².

No institut isključive stvarne nadležnosti suda RH u postupcima priznanja strane sudske odluke vrlo je značajan i bitan za ocjenu jesu li ispunjene pretpostavke za priznanje strane sudske odluke.

To će posebno doći do izražaja u zemljišnoknjižnim postupcima, o čemu ćemo kasnije pobliže nešto reći.

U ostavinskim postupcima vrijedi pravilo da za raspravu nepokretne ostavine državljanina Republike Hrvatske postoji isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske, ako se ta ostavina nalazi u Republici Hrvatskoj.

To pravilo vrijedi i za raspravljanje ostavine stranog državljanina, ako se nekretnine nalaze u Republici Hrvatskoj.

Pri tome treba odredbe o nadležnosti sudova za postupanje u ostavinskim postupcima dovesti u vezu i s primjenom mjerodavnog prava. ZRSZ tu određuje da je za nasljeđivanje mjerodavno pravo države čiji je državljanin bio ostavitelj u vrijeme smrti. Iz ovih odredbi ZRSZ-a proizlazi zaključak da je u ostavinskim postupcima uvijek nadležan sud u Republici Hrvatskoj, ako se nekretnine nalaze na njenom području, a pitanje primjene mjerodavnog prava ovisit će o državljanstvu ostavitelja u vrijeme smrti.

4. POSTUPAK PRIZNANJA STRANE ODLUKE O NASLJEĐIVANJU

Iako su odredbe ZRSZ-a o nadležnosti sudova Republike Hrvatske za nekretnine, koje se nalaze na njenom teritoriju, prilično jasne i ne bi trebale dovesti do dvojbi u postupanju sudova, ipak u praksi dolazi do odluka o priznanju ostavinskih rješenja stranih sudova koje bi trebale poslužiti kao isprave za upis u zemljišnoknjižnim postupcima.

Postupak priznanja odluka stranih sudova propisan je u odredbama članaka 86-96 ZRSZ-a.

Bitno je naglasiti da se priznanjem strane sudske odluke ta odluka izjednačuje s odlukom suda Republike Hrvatske i ima pravni učinak u Republici Hrvatskoj samo ako je prizna sud Republike Hrvatske. Strana sudska odluka neće se priznati, ako u toj stvari postoji isključiva nadležnost suda ili drugog tijela Republike Hrvatske.

No poseban problem pojavljuje se onda kada sud prizna odluku stranog suda za čije je donošenje bio isključivo nadležan sud Republike Hrvatske, a nema protivne stranke koja bi mogla istaknuti taj prigovor, kao što je to redovito slučaj u ostavinskim postupcima u kojima nasljednik ima interes da se ne vodi još jedan ostavinski postupak za nekretnine koje se nalaze u Republici Hrvatskoj pa podnese prijedlog za priznanje odluke stranoga ostavinskog suda koji je raspravio ostavinu i u odnosu na nekretnine koje se nalaze u Republici Hrvatskoj, a sud priznanja

² Budući da u Republici Hrvatskoj još uvijek nemamo donesen zakon o izvanparničnom postupku u primjeni su pravna pravila sadržana u propisima donesenim prije 6. travnja 1941. godine prema Zakonu o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. To znači da su u primjeni procesna pravila sadržana u Uvodnom zakonu za Zakon o sudskom izvanparničnom postupku od 26.7.1934.

udovolji takvom prijedlogu.

Postavlja se pitanje ima li doista takva odluka pravni učinak u Republici Hrvatskoj i je li ona doista izjednačena s domaćom odlukom. To je pitanje vrlo značajno za postupanje zemljišnoknjižnog suda, jer se pravni učinci takve odluke redovito vežu za upis prava vlasništva na nekretninama koje su bile predmet ostavine.

5. ODLUČIVANJE O PRIJEDLOGU ZA UPIS I PROVEDBA UPISA

Jedna od pretpostavki upisa je donošenje rješenja o određivanju upisa s nalogom da se provede upis. Upis u zemljišnu knjigu provodi se nakon donošenja rješenja kojim zemljišnoknjižni sud dopušta upis i kojim nalaže njegovu provedbu³. Rješenje o upisu zemljišnoknjižni sud donosi uvijek neovisno o tome je li prijedlog za upis podnesen zemljišnoknjižnom sudu ili je upis odredio neki sud ili drugo nadležno tijelo u granicama svoje nadležnosti.

O osnovanosti prijedloga za upis odlučuje sud po stanju u zemljišnim knjigama, prijedlogu i njegovim prilogima u času kad je zemljišnoknjižnom sudu stigao prijedlog za upis. Za odlučivanje o osnovanosti prijedloga za upis mjerodavno je zemljišnoknjižno stanje u trenutku podnošenja prijedloga za upis, pri čemu je za primjenu takvog načina postupanja bitno pravilo po kojem se prvenstveni red upisa određuje prema času kad je zemljišnoknjižnom sudu stigao prijedlog za upis. Pri ocjeni osnovanosti prijedloga za upis sud je po službenoj dužnosti dužan ispitati jesu li ispunjene pretpostavke za upis.

U tom pogledu zemljišnoknjižni sud ocjenjuje:

- može li se upis provesti s obzirom na stanje u zemljišnoj knjizi glede predmeta upisa, te postoje li s obzirom na zemljišnoknjižno stanje zapreke zahtijevanom upisu;
- postoje li osnove za sumnju je li osoba protiv koje se zahtijeva upis sposobna raspolagati predmetom upisa, te je li osoba koja zahtijeva upis na to ovlaštena;
- proizlazi li utemeljenost zahtjeva iz sadržaja podnesenih isprava;
- imaju li isprave oblik koji se zahtijeva za provedbu zatraženog upisa.

Kada je neki drugi sud ili drugo nadležno tijelo odredilo zemljišnoknjižni upis, zemljišnoknjižni sud će se ograničiti samo na ispitivanje:

- je li upis odredilo za to nadležno tijelo, i
- je li upis provediv s obzirom na stanje u zemljišnoj knjizi.

Dovodeći u vezu odredbu o ispitivanju pretpostavke da li je upis odredilo za to nadležno tijelo, u odnosu na odluku stranog suda o raspoređivanju ostavinske imovine u pogledu nekretnina koje se nalaze u Republici Hrvatskoj, a koja je priznata pred domaćim sudom, dolazi do nedoumica u načinu postupanja zemljišnoknjižnog suda u ocjeni da li je ta isprava i to rješenje o nasljeđivanju stranog suda u odnosu na nekretnine koje se nalaze u našoj državi valjani pravni temelj za provedbu upisa u zemljišnim knjigama.

Pri tome valja istaknuti da postoje dva načina razmišljanja, a time i postupanja zemljišnoknjižnih sudova. Jedno polazi od toga da zemljišnoknjižni sudovi nisu ovlašteni

³ Članak 106. Zakona o zemljišnim knjigama

ocjenjivati odluke sudova u pogledu njihove zakonitosti, a drugo stajalište polazi od toga da je, neovisno o tome, zemljišnoknjižni sud ovlašten primjenjivati i odredbe ZRSZ-a i ocjenjivati je li u tom smislu odluku o nasljeđivanju koja je temelj za upis donijelo nadležno tijelo.

I jedno i drugo stajalište ima svoja opravdanja i tim više je teže doći do valjanog zaključka kojem od njih se prikloniti.

6. ANALIZA STAJALIŠTA O DOPUSTIVOSTI UPISA U ZEMLJIŠNE KNJIGE NA TEMELJU RJEŠENJA O NASLJEĐIVANJU STRANOG SUDA

Prihvaćajući gledište da zemljišnoknjižni sud nije ovlašten ocjenjivati zakonitost rješenja o priznanju strane odluke o nasljeđivanju, kojom se raspoređuju nekretnine koje se nalaze u Republici Hrvatskoj i nalaže zemljišnoknjižnom sudu provedbu upisa u zemljišne knjige prema tom rješenju, pobornici tog stajališta polaze od toga da je priznanjem te odluke, neovisno o tome je li zakonito provedeno, ta odluka dobila pravne učinke domaće odluke i s njom je izjednačena. Prema tome, ona i proizvodi određene učinke mjerodavne za ocjenu dopustivosti upisa u zemljišne knjige. Pritom, polazi se i od toga da takva odluka nije stavljena izvan pravne snage jer u odnosu na nju i nije podnesena žalba i stekla je svojstvo pravomoćnosti, pa je time izjednačena s odlukom domaće suda. Ako zadovoljava i drugoj pretpostavci za upis, a to je da je upis provediv s obzirom na stanje u zemljišnoj knjizi, u tom slučaju treba dopustiti upis u zemljišne knjige. Osim toga, smatra se da zemljišnoknjižni sud nije ovlašten ispitivati zakonitost odluke o priznanju, pa kada je takva odluka priznata po nadležnom sudu, ona se mora primijeniti kao isprava podobna za upis u zemljišne knjige.

Nasuprot tome, pobornici drugog stajališta polaze od činjenice da je za raspravljanje ostavine u pogledu nekretnina koje se nalaze u Republici Hrvatskoj isključivo nadležan domaći sud, pa bez obzira na činjenicu da je strana odluka nezakonito priznata, to priznanje nema nikakve pravne učinke, jer nije niti moglo biti doneseno. Pritom, polazi se i od činjenice da zakonsku pretpostavku za upis, a to je da je upis odredilo za to nadležno tijelo, treba ocjenjivati kroz primjenu odredbi ZRSZ-a o isključivoj nadležnosti domaćih sudova za raspravljanje nepokretne imovine ostavitelja, pa kada je odluku o tome donio strani nenadležni sud, radi se o upisu koji je odredilo za to nenadležno tijelo.

Ocjenjujući oba stajališta možemo zaključiti da i jedno i drugo imaju svoje jake argumente za prihvaćanje. No polazeći od činjenice da u zemljišnoknjižnom postupku sud u materijalnopravnom smislu primjenjuje brojne zakone odlučujući o upisima u zemljišnu knjigu⁴, smatramo da je u tom pogledu ovlašten i primjenjivati odredbe ZRSZ-a u pogledu ocjene je li nadležno tijelo donijelo odluku koja predstavlja temelj za upis u zemljišne knjige. Stoga će i u pogledu ocjene je li strani sud bio nadležan za donošenje odluke o nasljeđivanju u pogledu nekretnina koje se nalaze na teritoriju Republike Hrvatske neposredno primijeniti

odredbe čl. 47., 71. i 72. ZRSZ-a⁵. Bez obzira na činjenicu da je domaći sud potpuno pogrešno primjenjujući odredbe ZRSZ-a priznao stranu sudsku odluku donesenu u ostavinskom postupku, a u toj stvari postoji isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske, smatramo da to nije zapreka da zemljišnoknjižni sud ocijeni kako je prema navedenim odredbama ZRSZ-a odluku donijelo nenadležno tijelo i da u smislu odredbe članka 108. st. 2. ZZK-a odbije prijedlog za upis. Utemeljenost takve odluke proizlazi i iz odredbe čl. 106 st. 2. ZZK-a prema kojoj će rješenje o upisu zemljišnoknjižni sud donijeti i kad je zemljišnoknjižni upis odredio neki drugi sud ili drugo tijelo u granicama svoje nadležnosti. Upravo ova odredba, koja govori o granicama ispitivanja odluke o upisu drugog suda ili tijela i tiče se primjene stvarne nadležnosti tog suda ili tijela, pa neovisno o tome što je sud priznanja priznao pravne učinke stranog ostavinske odluci, iako to nije trebao zbog pravila o stvarnoj nadležnosti domaćeg suda, ti pravni učinci ne odnose se na sadržaj ispitivanja zemljišnoknjižnog suda o činjenici je li upis odredilo za to nadležan sud ili tijelo. I kada se radi o odluci domaćeg suda, koja također proizvodi sve pravne učinke u pravnom poretku Republike Hrvatske, zemljišnoknjižni sud ispitujući pretpostavke za upis ocjenjuje je li taj sud bio nadležan za donošenje takve odluke, pa stoga ne vidimo razloga da tako ne postupa i u pogledu strane sudske odluke. Pritom, važno je istaknuti da zemljišnoknjižni sud ne ispituje sadržajno zakonitost odluke stranog suda (npr., primjenu materijalnog prava, utvrđeno činjenično stanje i druge pretpostavke prijeko potrebne za ocjenu jesu li ispunjeni uvjeti za priznanje), već samo je li tu odluku donio nadležni sud ili tijelo.

7. ZAKLJUČAK

Osnovna pravila postupanja zemljišnoknjižnog suda u odlučivanju o upisu u zemljišne knjige nalažu potrebu ocjenjivanja i činjenice je li upis odredio nadležni sud ili tijelo u granicama svoje nadležnosti. Neovisno o činjenici da isprava za upis može predstavljati i strana sudska odluka koja je priznata u Republici Hrvatskoj i ta odluka treba proći postupak preispitivanja od strane zemljišnoknjižnog suda i to u pogledu činjenice je li taj strani sud bio nadležan za donošenje takve odluke. Ovisno o utvrđenim činjenicama sud će biti ovlašten odbiti prijedlog za upis neposredno primjenjujući odredbe o stvarnoj nadležnosti domaćeg suda koje su određene ZRSZ-om.

ZAKONI:

Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima
Zakon o zemljišnim knjigama
Zakon o parničnom postupku

LITERATURA

1. Ivo Grbin, Priznanje i izvršenje odluka stranih sudova, Informator, 1980.

⁴ Članak 47. ZRSZ-a: Isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske postoji kad je to ovim ili drugim zakonom Republike Hrvatske izričito određeno.

Članak 71. st. 1. ZRSZ-a: Za raspravu nepokretne ostavine državljanina Republike Hrvatske postoji isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske, ako se ta ostavina nalazi u Republici Hrvatskoj.

Članak 72. ZRSZ-a: Za raspravu nepokretne imovine stranog državljanina postoji isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske, ako se nekretnine nalaze u Republici Hrvatskoj.

⁴ Npr., Zakon o šumama, Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Zakon o vodama, Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama i dr.

Nada Nekić Plevko, dipl. iur.,
sutkinja Trgovačkog suda u Zagrebu

Prikaz novoga Ovršnog zakona

- opći pregled

OVRŠNI ZAKONI

- ZIP (preuzet NN 53/91.)
- OZ (NN 57/96., 29/99., 42/00. 173/03., 194/04., 151/04., 88/05., 121/05., 67/08.)
- Odluka Ustavnog suda 173/03.

STRATEŠKA STUDIJA VLADE RH
(srpanj 2009.)

- OZ NN 139/10. stupio je na snagu
18. prosinca 2011.

IMPLIKACIJE

- Dejudicijalizacija u zoni primjene prisilnog ostvarenja prava
- Deetatizacija dijela pravnog sustava
- Napuštanje tradicionalnog modela ovršnog sustava (od OGZ, preko ZIPa do zadnjeg OZ)
- Uvođenje novog tijela postupka

OVRŠNOPRAVNI SUSTAV

OVRŠNI ZAKON
(NN 139/10.)

ZAKON O JAVNIM OVRŠITELJIMA
(NN 139/10.)

ZAKON O PROVEDBI OVRHE NA NOVČANIM SREDSVIMA
(NN 91/10.)

PRAVILNIK O OBLIKU I SADRŽAJU BJANKO ZADUŽNICE
(NN 147/10.)

PRAVILNIK O OBLIKU I SADRŽAJU ZADUŽNICE
(NN 147/10.)

SISTEMATIKA ZAKONA

- Uglavnom neizmijenjena
- 6 dijelova
- 19 definicija pojmova
- Procesni i materijalni zakon
- Izvansudska ovrha provodi se kroz dva tijela postupka (javni bilježnici i javni ovršitelji)
- Sudska ovrha-postaje iznimka u sustavu u određivanju i provedbi ovrhe

CILJEVI

- Efikasniji i funkcionalniji sustav
- Povećanje razine pravne sigurnosti
- Jačanje financijske discipline
- Smanjenje nelikvidnosti
- Smanjenje opterećenosti sudova
- Smanjenje broja predmeta (ne samo ovršnih)

OSNOVNE ODREDBE

- Ograničavanje ovrhe (proširenje na sredstva ,opremu i objekte namijenjene radu tijela državne uprave , samouprave i pravosudnih tijela)
- Predmeti koji ne mogu biti predmet ovrhe
- Zaštita dostojanstva ovršenika
(intervencija suda kod javnoovršiteljske ovrhe)
- Privremeni zastupnik (i na prijedlog j. bilježnika i j. ovršitelja)
- Dostava – umjesto posebnih pravila za pojedine vrste osoba - upućivanje na odgovarajuće odredbe ZPP

OSNOVNE ODREDBE

- OVRŠNA TIJELA (postupak u prvom stupnju vode sudac pojedinac, j. bilježnik i j. ovršitelj, u drugom stupnju sudac pojedinac
- ODLUKE (nalog, rješenje i zaključak)
- TROŠKOVI POSTUPKA I JAMČEVINA (proširenje vezano za novo tijelo postupka)
- PENALI – FO (1.000-30.000 Kn) PO (10.000-100.000 Kn)
- TIJELA ZA DAVANJE PODATAKA O IMOVINI OVRŠENIKA (reducirano, nemogućnost ovrhovoditelja da zatraži , otklanjane prokaznog popisa i izjave)
- ŽURNO POSTUPANJE
- UVOĐENJE OIB-a

VJERODOSTOJNA ISPRAVA

- račun
- mjenica (nisu više potrebni protest i povratni račun)
- ček s protestom i povratnim računom
- javna isprava
- izvadak iz poslovnih knjiga
- po zakonu ovjerovljena privatna isprava
- isprava koja se posebnim propisom smatra javnom ispravom

POTVRDA OVRŠNOSTI

- Potvrdu daje sud, odnosno tijelo koje je o tražbini odlučivalo u prvom stupnju
- Ako uvjeti nisu bili ispunjeni sud, odnosno tijelo koje ju je izdalo , ukida potvrdu na prijedlog ili po službenoj dužnosti
- Javni bilježnici i javni ovršitelji sami daju potvrde ovršnosti svojih odluka i isprava
- Ako je u žalbi istaknut takav prigovor-sud može u ovršnom postupku ukinuti potvrdu
- Zadužnica, bjanko zadužnica, suglasnost o zapljeni plaće –presumpcija da je potvrda ovršnosti dana ako su te isprave izdane sukladno OZ
- POTVRDA PRAVOMOĆNOSTI –IZDAJE JAVNI BILJEŽNIK (JAVNI OVRŠITELJ ?)

POKRETANJE POSTUPKA

ODREĐIVANJE OVRHE

Ovrhovoditelj podnosi prijedlog za ovrhu:

- Sudu
- Javnom bilježniku

PROVEDBA OVRHE

Ovrhovoditelj podnosi prijedlog za provedbu ovrhe:

- javnom ovršitelju
- sudu

PRAVNI LIJEKOVI

- ŽALBA (protiv ovršnog naloga, rješenja o ovrsi i ostalih rješenja donesenih u prvom stupnju – o njima odlučuje prvostupanjski sud – *protiv tih rješenja žalba nije dopuštena*)
- ŽALBA protiv *sudskih* rješenja o ovrsi, o osiguranju i drugih rješenja je dopuštena i o njoj odlučuje drugostupanjski sud
- ROK (8 dana / 3 - mjenica i ček)
- ŽALBA NEMA SUSPENZIVNI KARAKTER
- PROTIV ZAKLJUČKA NIJE DOPUŠTENA ŽALBA
- REVIZIJA I PONAVLJANJE POSTUPKA - *nisu dopušteni*
- PRIJEDLOG ZA POVRAT U PRIJAŠNJE STANJE – *samo radi propuštanja roka za žalbu*
- PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI VIŠE NE POSTOJI

NADLEŽNOST

STVARNA

- Sud
- Javni ovršitelji
- Javni bilježnici

MJESNA

-Sud (općemjesna nadležnost za ovršenika)

-Javni ovršitelj i javni bilježnik (sjedište u jedinici područne /regionalne samouprave prema općemjesnoj nadležnosti za ovršenika)

ODREĐIVANJE OVRHE

- OVRŠNE ISPRAVA (uz postojeće dodane i javnoovršiteljske odluke – *kondemnatorne i nesuspenzivne*)
- NAGODBA- proširena na odluku izbranog suda
- ZADUŽNICE- *nužna solemnizacija, ne samo ovjera potpisa*)
- OTKLONJENA MOGUĆNOST OVRHE NA NEPRAVOMOĆNIM OVRŠNIM ODLUKAMA
- PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE- dodano i kada to proizlazi iz sadržaja i prirode isprave

ODREĐIVANJE I PROVEDBA OVRHE

PRIJEDLOG ZA

1)ODREĐIVANJE OVRHE

Na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu – javnom bilježniku ili sudu

2) PROVEDBU OVRHE

Na temelju ovršne isprave – javnom ovršitelju

- sudu ako to zakon izričito određuje

ODBAČAJ PRIJEDLOGA

- Nenadležnom tijelu
- Isprave u originalu ili ovjerenom prijepisu

PRIJEDLOG ZA OVRHU NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

- Podnosi se javnom bilježniku

prijedlog sadrži:

- naznaku vjerodostojne isprave
- naznaku ovrhovoditelja i ovršenika s OIB-om (zahtjev za utvrđenjem)
- zahtjev za nalogom za plaćanje u roku
- zahtjev za ovrhom

ODLUKA SUDA

- Ako sud utvrdi da je prijedlog za provedbu ovrhe dopušten i osnovan, zaključkom će naložiti javnom ovršitelju da donese ovršni nalog
- Ako sud utvrdi da prijedlog nije dopušten i osnovan, odbacuje/odbija/ prijedlog
- Javni ovršitelj spis dostavlja sudu u roku od 8 dana
- Sud donosi odluku u roku od 30 dana od zaprimanja

PRIJEDLOG ZA OVRHU NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE

- Podnosi se sudu u pisanom obliku

sadrži:

- zahtjev za određivanje i provedbu ovrhe
- naznaka ovršne isprave
- naznaku ovrhovoditelja i ovršenika
- OIB stranaka
- tražbina čije se ostvarenje traži
- druge podatke potrebne za provedbu ovrhe

OVLASTI JAVNOG OVRŠITELJA

- TRAŽENJE PODATKE OD NADLEŽNIH TIJELA O IMOVINI OVRŠENIKA
- TAŽENJE OIB
- ODLUČIVANJE O PRIJEDLOGU ZA PROVEDBU OVRHE
- DOSTAVLJANJE OVRŠNOG NALOGA
- NASTAVITI OVRHU NA TEMELJU DONESENOG OVRŠNOG NALOGA NA PRIJEDLOG OVRHOVODITELJA ILI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI
- NAKON ODONOŠENJA OVRŠNOG NALOGA, A PRIJE DONOŠENJA ZAKLJUČKA O PROVEDBI OVRHE – POZIVANJE OVRŠENIKA NA DOGOVOR O ISPUNJENJU TRAŽBINE

SADRŽAJ PRIJEDLOGA ZA PROVEDBU OVRHE

- PRIJEDLOG SE PODNOSI JAVNOM OVRŠITELJU U PISMENOM ILI USMENOM OBLIKU

Ako je prijedlog dopušten i osnovan javni ovršitelj donosi

OVRŠNI NALOG

- ovršna isprava
- naznaka ovrhovoditelja i ovršenika
- OIB ovrhovoditelja i ovršenika (zahtjev da ga za ovršenika pribavi javni komisionar
- tražbina čije se ostvarenje traži
- sredstvo i predmet ovrhe – na prijedlog ovrhovoditelja ali i po službeno dužnosti pa čak i nezavisno od prijedloga ovrhovoditelja

Dostavlja se strankama – ovršeniku pri poduzimanju prve radnje u ovrsi na pokretinama

Sadrži pouku o pravnom lijeku

Odbačaj – ako je prijedlog podnesen sudu ili javnom bilježniku

POVLAČENJE I OGRANIČENJE PRIJEDLOGA

- Ovlaštenje ovrhovoditelja da tijekom postupka bez pristanka ovršenika povuče prijedlog (za određivanje i provedbu ovrhe)
- Ovršno tijelo (sud, j.bilježnik i j. ovršitelj) obustavlja ovrhu
- Izjava o namirenju-presumpcija o povlačenju prijedloga (u cijelosti ili djelomično)
- Obustave ovrhe-u sudskom postupku ovrhovoditelj je dužan u roku od 60 dana dokazati sudu da je podnio prijedlog za provedbu ovrhe

ZAKLJUČAK O PROVEDBI OVRHE

- Na temelju nepravomoćnog rješenja o ovrsi kojim je sud odredio ovrhu ovrhovoditelj traži od javnog ovršitelja provedbu na predmetu ovrhe naznačenom u rješenju o ovrsi

O prijedlogu javni ovršitelj odlučuje zaključkom

Nema pravnog lijeka

ODGODA OVRHE

NA PRIJEDLOG OVRHOVODITELJA

- Sud ili j. ovršitelj (ne i j. bilježnik) **može** odgoditi ovrhu
- donosi se zaključak
- Rok –najduže 3 godine
- Provode se radnje radi stjecanja založnog prava, prava na namirenje, te procjena

ODGODA OVRHE

NA PRIJEDLOG OVRŠENIKA

- odlučuje ovršno tijelo (i j. bilježnici) **odgoditi će ovrhu** ako ovršenik da jamčevinu u iznosu glavnice i kamata kod novčanih tražbina, a kod nenovčanih primjeren iznos jamčevine u roku od 15 dana
- Ako se jamčevina ne položi, smatra se da je ovršenik odustao od prijedloga
- Rok- najviše 3 godine
- U sudskoj ovrsi- može se odgoditi ovrha bez jamčevine (ako ovršenik učini vjerojatnim nastupanje teško nadoknadive ili nenadoknadive štete ili da bi se spriječilo nasilje)

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- POSTUPCI POKRENUTI PRIJE OZ IZ 1996.-obustava ako ovrhovoditelj u roku od 3 mjeseca ne podnese *osnovan* prijedlog za nastavak postupka
- POSTUPCI POKRENUTI NAKON OZ IZ 1996. – dovršavaju se odgovarajućom primjnom odredbi tog zakona
- PREDMETE U NADLEŽNOSTI J. OVRŠITELJA –u kojima sud nije poduzeo niti jednu radnju-sud dostavlja Javnoovršiteljskoj komori

OBUSTAVA OVRHE

Povlačenje prijedloga –ovršno tijelo

Po službenoj dužnosti - ovršno tijelo koje provodi ovrhu – ne j. bilježnici ako je ovršna isprava pravomoćno ukinuta,preinačena, poništena...)

ako su provedbm ovrhe zahvaćeni predmeti koji nisu navedeni u ovršnom nalogu ili ne mogu biti predmet ovrhe

ako je stranka umrla ili prestala postojati prije podnošenja prijedloga za određivanje ili provedbu ovrhe

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI

- RADNJE- pljenidba, prijenos, namirenje
- PLJENIDBOM SE STJEČE ZALOŽNO PRAVO
- PLJENIDBA JE PROVEDENA DOSTAVOM RJEŠENJA O OVRSI/OVRŠNOG NALOGA OVRŠENIKOVOM DUŽNIKU
- OVRHA NA NOVČANIM TRAŽBINAMA NA RAČUNU PROVODI SE TAKO DA SE SE NALAZE AGENCIJI DA IZDA BANCI OVRŠENIKA NALOG DA NOVČANI IZNOS ZA KOJI JE OVRHA ODREĐENA PRENESE SA SVIH RAČUNA OVRŠENIKA NA RAČUN NAZNAČEN U OVRŠNOM NALOGU ILI RJEŠENJU
- DOSTAVA RJEŠENJA O OVRSI /OVRŠNOG NALOGA AGENCIJI I PRIJE PRAVOMOĆNOSTI –PROVEDBA NAKON DOSTAVE OBAVIJESTI DA SU RJEŠENJE O OVRSI /OVRŠNI NAOG PRAVOMOĆNI

OBUSTAVA OVRHE

- Ovršno tijelo obustavlja postupak ako se zaplijenjene pokretnine ne uspiju prodati ni na drugoj dražbi ili neposrednom pogodbom u roku koji je određen
- Ako ovrhovoditelj u postupku koji provodi sud ne osigura sve potrebno za otpremu i smještaj
- Ako ovrhovoditelj ni nakon odgode od 30 dana za novo ročište ne osigura sve potrebno radi otpreme i smještaja (smatrati će se da je povukao ovršni prijedlog)
- Ako ovrhovoditelj u roku od 60 dana od dana zaprimanja rješenja o ovrsi koje je donio sud, ne dostavi sudu dokaz da je pokrenuo postupak provedbe ovrhe kod javnog ovršitelja (smatrati će se da je povukao ovršni prijedlog)
- Ako ovrhovoditelj ne naznači mjesto gdje se nalazi vozilo

OVRHA NA POKRETNINI OVRŠNE RADNJE

- Zapljena, procjena, oduzimanje, otpremanje, povjeravanje na čuvanje, prodaja i namirenje
- Povjeravanje:
 - ovrhovoditelju
 - trećoj osobi (komisionaru)
 - javnom ovršitelju (presumpcija predaje-naznaka u ovršnom prijedlogu)

DOVRŠETAK OVRHE

UTVRĐUJE OVRŠNO TIJELO POSEBNIM RJEŠENJEM

- Postupak ovrhe se smatra dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju prijedloga za određivanje ili provedbu ovrhe
- Provedbom ovršne radnje kojom se postupak dovršava
- Obustavom ovrhe

PROVEDBA

- Ovršeniku se predaje ovršni nalog (rješenje o ovrsi ako postupak provodi sud)
- Ovršenik se poziva se na plaćanje
- Javni ovršitelj ovrhu može provesti u domu ovršenika samo uz odobrenje nadležnog suda
- Ako se ovrha po javnom ovršitelju provodi noću-sud o tome donosi posebni zaključak

OTPREMA

- Dužnost ovrhovoditelja da organizira otpremu zaplijenjenih pokretnina i njihov smještaj
- Ovršno tijelo prati transport i smještaj pokretnina
- Zapisnik
- Izuzetak-ako se pokretnine otpremaju i smještavaju kod javnog komisionara

ZADRŽAVANJE MOTORNOG VOZILA

- Ako se vozilo koje je predmet ovrhe ne može naći kod ovršenika ovršno tijelo može na prijedlog ovrhovoditelja zatražiti od policije da zadrži vozilo i o tome obavijesti ovršno tijelo
- Ako ovršno tijelo ne preuzme vozilo u roku od 3 dana od primitka obavijesti, policija vraća vozilo osobi od koje je zadržano
- Policija može naložiti postajama za teh. pregled i drugim pravnim osobama s javnim ovlastima da je obavijesti o mjestu gdje se vozilo nalazi

OBJAVA RADI PRONALAZENJA I ODUZIMANJA PREDMETA KOJI SE NE MOGU PRONAĆI

- ZA PREDMETE ODREĐENE U OVRŠNOM NALOGU I RJEŠENJU O OVRSI KOJI SE NE MOGU NAĆI KOD OVRŠENIKA
- Na prijedlog javnog ovršitelja ili ovrhovoditelja sud nalaže policiji raspisivanje objave za pronalaženje i oduzimanje
- Sud može sam raspisati objavu za pronalaženje i oduzimanje
- rok za ponovnu pljenidbu je 6 mjeseci

ODREĐIVANJE OVRHE NA NEKRETNINI

NEMA RADIKALNIH IZMJENA

- Nekretnina kao predmet ovrhe (nekretnina u cijelosti, suvlasnički dio, pravo građenja)
- Ovršne radnje
- Dokaz vlasništva nekretnine (prava građenja)
- Zabilježba ovrhe
- Promjena vlasnika nekretnine
- Založna prava
- Služnosti
- Ugovori o zakupu i najmu

OVRHA NA MOTORNOG VOZILU

- Ovrha se određuje na temelju izvotka iz evidencije PU o vlasništvu ovršenika nad vozilom
- Ovršno tijelo koje provodi postupak dostavlja rješenje o ovrsi odnosno ovršni nalog PU i Upisniku FINE radi zabilježbe ovrhe
- Zabilježbom ovrhovoditelj stječe založno pravo
- Nakon zabilježbe nije dopušten upis promjene vlasnika na vozilu
- Ministar unutarnjih poslova posebnim će pravilnikom propisati vođenje upisnika za podatke vezane za vozila koja se prodaju u ovršnom postupku

MJESNA NADLEŽNOST

NAČELO LEX REI SITAE – otklonjeno

- Za provedbu ovrhe na nekretnini mjesno je nadležan javni ovršitelj čije je sjedište u jedinici područne (regionalne) samouprave na temelju općemjesne nadležnosti za ovršenika, sukladno pravilima parničnog postupka o općemjesnoj nadležnosti

OVRHA NA MOTORNOG VOZILU

- Dužnost ovrhovoditelja da u sudskom postupku u roku od 3 mjeseca od zaprimanja ovršnog naloga ili rješenja o ovrsi naznači mjesto gdje se vozilo nalazi, inače se postupak **obustavlja**
- Oduzimanje vozila provodi javni ili sudski ovršitelj
- Skidaju se tablice i vozilo se predaje na čuvanje ovrhovoditelju ili trećoj osobi
- Povjeravanje na čuvanje komisionaru-on obavlja procjenu

ZABILJEŽBA

UČINCI

- Nakon upisa nije dopušten upis promjene prava vlasništva
- Prvo ovrhovoditelja na namirenje u slučaju promjene vlasnika nekretnine
- Novi vlasnik ne može poduzimati radnje koje nije mogao ni raniji
- Pravo namirenja prije hipotekarnog vjerovnika
- Nakon upisa zabilježbe ne može se provoditi *poseban* ovršni postupak za namirenje druge tražbine (pristupa se postojećoj ovrsi)

PRODAJA NEKRETNINE

- Samo na javnoj dražbi
(ne više neposrednom pogodbom)
- prodaja se vrši sukladno zaključku o prodaji
- jamčevina (ne manje od 1/10 utvrđene vrijednosti)
- I ročište za prodaju –ne može se prodati ispod 2/3 utvrđene vrijednosti
- II ročište – ne može se prodati ispod 1/3
- Ovrhovoditelj može zatražiti zasnivanje hipoteke

Power Point PRIKAZ NOVOGA OVRŠNOG ZAKONA Opći pregled

Nada Nekić Plevko, dipl. iur.
28. siječnja 2011.

Mr. sc. Zorislav Kaleb,

sudac Općinskoga kaznenog suda u Zagrebu i viši predavač Visoke škole tržišnih komunikacija u Zagrebu

Skraćeni stečajni postupak nakon dopune Stečajnog zakona

1. UVOD

Novela Stečajnog zakona, kojim je predviđen skraćeni stečajni postupak, stupila je na snagu 21. listopada 2010. te se prvenstveno odnosi na trgovačka društva koja nemaju zaposlenih, a za koju su ispunjeni uvjeti iz članka 4. stavka 4. Stečajnog zakona o insolventnosti ili nesposobnosti za plaćanje, te za koju nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje drugog postupka radi brisanja iz sudskog registra. Predviđeno je da zahtjev pokreće Porezna uprava ili vjerovnici nelikvidnog društva, te se time stečajni postupak nastoji provesti brzo i ekonomično s minimalnim troškovima, kako bi se ugasila društva koja zbog blokade godinama ne posluju i egzistiraju samo na papiru. Predviđeno je da skraćeni postupak može provesti i sudski savjetnik trgovačkog suda, a stečajni sudac za privremenoga stečajnog upravitelja može, pored stečajnih upravitelja s liste, postaviti i odvjetnika, javnog bilježnika ili sudskog vještaka. Dužnik je nesposoban za plaćanje, ako ima evidentirane nepodmirene obveze kod bilo koje pravne osobe koja za njega obavlja poslove platnog prometa u razdoblju duljem od 60 dana.

Hrvatski sabor je stoga na svojoj sjednici 1. listopada 2010. donio Zakon o dopunama Stečajnog zakona¹, koji je stupio na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, 21. listopada 2010.

Radi postizanja pune učinkovitosti, smanjenja troška i ubrzanja postupka, predloženim

dopunama dodana je nova glava X.a kojom je propisan skraćeni stečajni postupak. Porezna uprava Ministarstva financija – nadležnim trgovačkim sudovima dostavlja će zahtjeve za pokretanje skraćenoga stečajnog postupka za svaki gospodarski subjekt (pravnu osobu) koji nema zaposlenih te evidentiranu blokadu poslovnog računa u neprekidnom trajanju od 60 dana. Navedeni postupak je predviđen za one slučajeve u kojima nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje drugog postupka radi brisanja subjekta iz sudskog registra. Odredbama nove glave X.a uređuju se pravila skraćenoga stečajnog postupka.² Iako je u Prijedlogu zakona predviđeno da se odredbe Zakona o skraćenom stečajnom postupku primjenjuju samo do 31. prosinca 2012., od ograničenja primjene se odustalo u konačnom tekstu usvojenog Zakona³.

Ukoliko otvori stečajni postupak prema članku 54. Stečaj-

nog zakona⁴, stečajni sudac će u tom rješenju imenovati stečajnoga upravitelja. U rješenju o otvaranju stečajnoga postupka posebno će se navesti podaci o:

1. tvrtki, nazivu, predmetu poslovanja i sjedištu dužnika,
2. prezimenu, imenu i adresi stečajnoga upravitelja,
3. danu (datumu) te prema najnovijoj dopuni **sat i minuti otvaranja stečajnoga postupka.**

Odredba članka 54. stavka 2. točke 3. dopunjena je tako da rješenje o otvaranju stečajnoga postupka sadrži i sat i minutu otvaranja stečajnog postupka. Navedenom dopunom Stečajni zakon usklađuje se sa Zakonom o financijskom osiguranju u pogledu kolaterala.

Rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka pozvat će se vjerovnici da u određenom roku, u skladu s pravilima ovoga Zakona o prijavi tražbina, stečajnom upravitelju prijave svoje tražbine. Rok za prijavu tražbina ne može biti kraći od petnaest dana niti dulji od mjesec dana. Razlučni i izlučni vjerovnici pozvat će se da obavijeste stečajnog upravitelja o svojim pravima. Rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka pozvat će se dužnikovi dužnici da svoje obveze bez odgode ispunjavaju stečajnom upravitelju za stečajnoga dužnika. U rješenju o otvaranju stečajnoga postupka stečajni sudac će odrediti da se otvaranje stečajnoga postupka upiše u sudski, odnosno obrtni upisnik, u zemljišne knjige, upisnik brodova, upisnik brodova u izgradnji, upisnik zrakoplova te upisnik prava intelektualnog vlasništva.

2. ZAHTJEV ZA POKRETANJE SKRAĆENOGA STEČAJNOG POSTUPKA

Iza članka 335. SZ-a dodana je nova se glava X.a, pod naslovom "Skraćeni stečajni postupak". Glava X.a sadrži dvanaest članaka (članci 335.a - 335.l) kojima su propisani uvjeti, rok i tijela koja pokreću skraćeni stečajni postupak te tijek tog postupka. Prema novom članku 335.a, na temelju zahtjeva Ministarstva financija – Porezne uprave, stečajni sudac donijet će rješenje o pokretanju skraćenoga stečajnog postupka ili taj zahtjev odbacuje rješenjem. Zahtjev se podnosi nadležnom trgovačkom sudu prema

1 Zakon o dopunama Stečajnog zakona (NN, br. 116/10) od 13. listopada 2010.

2 Vlada RH, Prijedlog Zakona o dopunama Stečajnog zakona s konačnim prijedlogom zakona, Zagreb, srpanj 2010. str. 1-2.

3 Ibid. članak 3. Prijedloga, str. 5.

4 Stečajni zakon, Narodne novine, br. 44/96., 29/99., 129/00., 123/03., 82/06. i 116/10.

sjedištu pravne osobe dužnika. Porezna uprava će skraćeni postupak pokrenuti nad pravnom osobom koja ima pet ili manje zaposlenih, a koja na računu ima evidentirane nepodmirene obveze kod banke koja za njega obavlja poslove platnog prometa u razdoblju duljem od 60 dana, a koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za naplatu, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa. Ministarstvo financija – Porezna uprava nije dužna pokrenuti skraćeni stečajni postupak, ako su ispunjeni uvjeti za pokretanje drugog postupka radi brisanja pravne osobe iz sudskog registra (postupak brisanja društva prema Zakonu o sudskom registru).

Zahtjev se podnosi za svaku pravnu osobu:

- 1.) koja nema zaposlenih,
- 2.) za koju su ispunjeni uvjeti iz članka 4. stavka 4. Stečajnog Zakona⁵ o insolventnosti ili nesposobnosti za plaćanje, te
- 3.) za koju nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje drugog postupka radi brisanja iz sudskog registra. Prema stavku 4. članka 4. SZ-a smatra se da je dužnik nesposoban za plaćanje, ako ima evidentirane nepodmirene obveze kod banke koja za njega obavlja poslove platnog prometa u razdoblju duljem od 60 dana, a koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za naplatu, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa. Okolnost da je dužnik u tom razdoblju imao sredstava na drugim svojim računima, kojima su se mogle namiriti sve te tražbine, ne

⁵ **Stečajni razlozi** - članak 4. Stečajnog zakona:

- (1) Stečaj se može otvoriti samo ako se utvrdi postojanje kojega od zakonom predviđenih stečajnih razloga.
- (2) Stečajni razlozi su: nesposobnost za plaćanje i prezaduženost.
- (3) Dužnik je **nesposoban za plaćanje** ako ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze. Okolnost da je dužnik podmirio ili da može podmiriti u cijelosti ili djelomično tražbine nekih vjerovnika sama po sebi ne znači da je on sposoban za plaćanje.
- (4) Smatrat će se da je dužnik nesposoban za plaćanje ako ima evidentirane nepodmirene obveze kod banke koja za njega obavlja poslove platnog prometa u razdoblju duljem od 60 dana, a koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za naplatu, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa. Okolnost da je dužnik u tom razdoblju imao sredstava na drugim svojim računima kojima su se mogle namiriti sve te tražbine ne znači da je on sposoban za plaćanje.
- (5) Predmnijeva iz stavka 4. ovoga članka neće se primijeniti ako dužnik tijekom prethodnoga postupka podmiri sve tražbine koje je trebalo na temelju valjanih osnova za naplatu naplatiti sa svih njegovih računa, ili ako dođe do pristupanja dugu (članak 50.). Podmirenje tražbina dužnik može dokazivati samo javnom ili javno ovjerenom ispravom ili potvrdom pravne osobe koja obavlja poslove platnoga prometa.
- (6) Postojanje okolnosti iz stavka 4. i 5. ovoga članka o tome da je dužnik nesposoban za plaćanje dokazuje se potvrdom pravne osobe koja za dužnika obavlja poslove platnoga prometa. Ta je pravna osoba dužna bez odgode vjerovniku, na njegov zahtjev, izdati takvu potvrdu. U suprotnom ona odgovara za štetu koju bi vjerovnik zbog toga mogao pretrpjeti.
- (7) Dužnik može predložiti otvaranje stečajnoga postupka i ako učini vjerojatnim da svoje već postojeće obveze neće moći ispuniti po dospijeću (**prijeteća nesposobnost za plaćanje**).
- (8) Nad pravnom osobom stečaj će se otvoriti i u slučaju njene prezaduženosti. Smatrat će se da je dužnik **prezadužen**, ako njegova imovina ne pokriva postojeće obveze. Neće se smatrati da je dužnik prezadužen, ako se prema okolnostima slučaja (razvojnog programu, raspoloživim izvorima sredstava, vrsti imovine, pribavljenim osiguranjima i sl.) može osnovano pretpostaviti da će nastavkom poslovanja uredno ispunjavati svoje obveze po dospijeću.
- (9) Neće se smatrati da je prezaduženo trgovačko društvo osoba (javno trgovačko društvo, komanditno društvo), ako je koji od njegovih članova koji solidarno odgovaraju za njegove obveze fizička osoba.
- (10) Ako je trgovačko društvo nesposobno za plaćanje ili prezaduženo, uprava koja vodi društvo mora bez odgode, a najkasnije dvadeset jedan dan po nastanku nesposobnosti za plaćanje ili prezaduženosti, predložiti otvaranje.

znači da je on sposoban za plaćanje.

Navedeni zahtjev sadrži:

- 1) podatke o tvrtki i sjedištu pravne osobe, uključujući i njezinu adresu te brojeve njezinih računa;
- 2) podatke o iznosu nepodmirenih tražbina koje čekaju na namirenje;
- 3) podatke o imovini pravnih osoba, ako podnositelj zahtjeva raspolaže tim podacima.

Prema novom članku 335.c na temelju zahtjeva nadležni trgovački sud osnovat će spise za svaku pravnu osobu posebno, a za svaku pravnu osobu posebno sud će sam po službenoj dužnosti pribaviti izvadak iz sudskog registra.

Po pribavljanju izvataka iz sudskog registra sud će:

- 1) zatražiti od članova uprave, odnosno osoba ovlaštenih za zastupanje da u roku od petnaest dana podnesu sudu javnobilježnički ovjerenjiv prokazni popis imovine pravne osobe, uz upozorenje da se davanjem netočnih ili nepotpunih podataka izlažu odgovornosti kao za lažan iskaz pred sudom, te
- 2) objaviti oglas u Narodnim novinama, kojim će pozvati vjerovnike da najkasnije u roku od četrdeset pet dana od objave poziva predlože otvaranje stečajnoga postupka. Oglas će sadržavati podatke o tvrtki pravne osobe i o visini tražbina koje čekaju na naplatu iz sredstava s računa. Sud će u oglasu upozoriti vjerovnike o pravnim posljedicama nepodnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka iz članka 335.h Stečajnog zakona.

Nakon pribavljanja izvataka iz sudskog registra nadležni sud je dužan zatražiti od članova uprave, odnosno osoba ovlaštenih za zastupanje da u roku od petnaest dana podnesu sudu javnobilježnički ovjerenjiv prokazni popis imovine pravne osobe, uz upozorenje da se davanjem netočnih ili nepotpunih podataka izlažu odgovornosti kao za lažan iskaz pred sudom, kao i objaviti oglas u Narodnim novinama kojim će pozvati vjerovnike da najkasnije u

roku **od četrdeset pet dana** od objave poziva predlože otvaranje stečajnoga postupka.

2.1. Predujmljivanje troškova skraćenoga stečajnoga postupka

Prilikom podnošenja zahtjeva iz članka 335.a Zakona, podnositelj zahtjeva dužan je predujmiti troškove objavljivanja oglasa iz članka 335.e točke 2. Ukoliko se ne uplati trošak objave oglasa sud će odbaciti zahtjev iz članka 335.a ovoga Zakona. Dakle, nadležni trgovački sud odbacit će zahtjev porezne uprave za pokretanjem skraćenoga stečajnoga postupka ukoliko ne predujmi troškove objavljivanja oglasa u Narodnim novinama. Iznos troška objave oglasa propisat će se posebnom odlukom Vlade Republike Hrvatske. Smatramo da je odredba o predujmljivanju trebala pasti na teret trgovačkog suda, a ne porezne uprave jer je to prebacivanje novca s jednoga na drugoga korisnika proračuna, a u korist trećeg.

Za provedbu ovog Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu od 80.000.000,00 kuna. U 2010. godini u Državnom proračunu RH potreban je iznos sred-

stava od 5.000.000,00 kuna, u 2011. iznos sredstava od 35.000.000,00 kuna, a u 2012. iznos sredstava od 40.000.000,00 kuna.⁶

3. PROVOĐENJE SKRAĆENOGA STEČAJNOG POSTUPKA

Ukoliko članovi uprave ili osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe u roku od petnaest dana ne podnesu prokazni popis imovine pravne osobe ili ako iz toga popisa proizlazi da pravna osoba ima imovinu koja ne bi bila dostatna ni za pokriće predvidivih troškova stečajnoga postupka, te ako u roku od četrdeset pet dana ni jedan vjerovnik ne predloži otvaranje stečajnoga postupka i ne predujmi sredstva za pokriće troškova toga postupka, smatrat će se da je pravna osoba nesposobna za plaćanje. U tom slučaju trgovački sud će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju stečajnoga postupka. Člankom 335.h propisane su pravne posljedice nedostavljanja prokaznog popisa imovine i nepredlaganja otvaranja stečajnog postupka od strane vjerovnika, odnosno presumpcija prema

kojim će se smatrati da je pravna osoba nesposobna za plaćanje na temelju koje sud može, po

službenoj dužnosti, donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju stečajnoga postupka.

Odredbe članka 63. te članaka 196.-202. Stečajnog zakona primijenit će se na odgovarajući način. Članak 63. koji nije mijenjan posljednjom novelom SZ-a propisuje **slučajevе u kojima se otvoreni stečajni postupak ne provodi.**

Ukoliko se tijekom prethodnoga postupka utvrdi da imovina dužnika, koja bi ušla u stečajnu masu, nije dovoljna ni za namirenje troškova toga postupka ili je neznatne vrijednosti, stečajni sudac će donijeti odluku o otvaranju i zaključenju stečajnoga postupka. U tom slučaju stečajni se postupak neće provesti i na odgovarajući će se način primijeniti odredbe članka 196.-202. ovoga Zakona. Postupak se neće zaključiti, ako se u roku koji rješenjem odredi stečajni sudac predujmi dostatan iznos novca za pokriće troškova kako prethodnog, tako i otvorenoga stečajnog postupka. Rješenja se objavljuju u Narodnim novinama.

Predlagatelj može od svake osobe, koja je odgovorna zato što prijedlog za pokretanje stečajnoga postupka nije pravodobno podnesen, zahtijevati naknadu predujmljenog iznosa i pretrpljene štete. Na toj je osobi teret dokaza da nije postupala protivno svojim dužnostima i da za to nije kriva. Pravo predlagatelja da sudski zahtijeva naknadu troškova i pretrpljene štete zastarijeva protekom roka od pet godina od objave.

Ako se stečajni postupak zaključi u skladu s odredbama stavka 1., a dužnik nema sredstava niti za pokriće najnužnijih troškova (oglas, sređivanje arhivske građe i sl.), ta će se sredstva isplatiti na teret Fonda za pokriće troškova stečajnih postupaka.

Stečajni upravitelj može i nakon zaključenja stečajnog postupka u ime stečajnog dužnika, a za račun stečajne mase unovčiti imovinu dužnika i prikupljenim sredstvima podmiriti nastale troškove stečajnoga postupka, a eventualni ostatak uplatiti u Fond iz članka 39.a Zakona. O

obavljenim radnjama stečajni upravitelj podnosi izvješća stečajnom sucu.

Stečajni upravitelj je ovlašten, kad je to potrebno radi poduzimanja radnji, na temelju zaključka stečajnog suca otvoriti kod banke odgovarajući račun.

Ako se ispune pretpostavke iz članka 199. stavka 1. Zakona, stečajni sudac će rješenjem o nastavku postupka radi naknade diobe pozvati stečajne vjerovnike da u roku od trideset dana stečajnom upravitelju prijave svoje tražbine i zakazati ročište na kojem će se ispitati prijavljene tražbine (ispitno ročište). Ako se stečajni postupak nastavlja zbog naknadno pronađene imovine koja ulazi u stečajnu masu, stečajni sudac će zakazati istodobno i izvještajno ročište. Na odgovarajući način će se primijeniti odredbe članka 158.-163. te članka 164.-195. SZ-a.

3.1. Zaključenje stečajnog postupka

Kod skraćenoga stečajnog postupka sud će na odgovarajući način primijeniti odredbe o njegovu zaključenju. Prema članku 196. odmah po okončanju završne diobe stečajni sudac će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka. Rješenje i osnova zaključenja postupka moraju se objaviti. Oglas se objavljuje u izvodu u Narodnim novinama i po pravilima o javnom priopćenju. Na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe članka 65. ovoga Zakona. Rješenje se dostavlja sudu ili kojem drugom tijelu koje vodi upisnik dužnika pravne osobe, odnosno dužnika pojedinca. Brisanjem iz upisnika stečajni dužnik kao pravna osoba prestaje postojati, stečajni dužnik kao trgovac pojedinac gubi svojstvo trgovca pojedinca, a stečajni dužnik obrtnik gubi svojstvo obrtnika.

Stečajni vjerovnici mogu nakon zaključenja stečajnoga postupka protiv dužnika pojedinca neograničeno ostvarivati svoje preostale tražbine. Stečajni vjerovnici, čije su tražbine utvrđene i koje dužnik nije osporio na ispitnom ročištu, mogu protiv dužnika pokrenuti postupak prisilne ovrhe na temelju rješenja kojim je njihova tražbina utvrđena. S neosporenom tražbinom izjednačena je tražbina za osporavanje koje nije uspjelo. Time se ne utječe na mogućnost oslobođenja od preostalogoga duga. Za određivanje i provedbu ovrhe isključivo je nadležan sud koji je provodio stečajni postupak. Provedbu ovrhe na nenovčanim sredstvima dužnika sud koji je provodio stečajni postupak može povjeriti nadležnom općinskom sudu.

Stečajni sudac će, na prijedlog stečajnoga upravitelja, kojega od stečajnih vjerovnika ili po službenoj dužnosti, odrediti nastavak postupka radi naknadne diobe, ako se nakon završnoga ročišta:

1. stvore uvjeti da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima,
2. iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrate natrag u masu,
3. pronade imovina koja ulazi u stečajnu masu.

Nastavak postupka radi naknadne diobe sud će odrediti bez obzira na to je li postupak bio zaključen. Stečajni sudac može odustati od određivanja nastavka postupka radi naknadne diobe, te iznos koji stoji na raspolaganju za podjelu vjerovnicima ili pronađeni predmet prepustiti dužniku pojedincu, ako to smatra primjerenim s obzirom na neznatnu visinu iznosa ili malu vrijednost predmeta

⁶ Prijedlog Zakona o dopunama Stečajnog zakona, str. 2.

kao i troškove nastavka postupka radi naknadne diobe. Određivanje nastavka postupka radi naknadne diobe stečajni sudac može uvjetovati uplatom predujma kojim će se pokriti troškovi nastavka postupka radi naknadne diobe.

Imovina je stečajna masa i u pogledu nje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stečajnom dužniku i njegovim tijelima. U ime i za račun te mase mogu se voditi sporovi radi prikupljanja imovine koja u nju ulazi, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Nakon provedbe naknadne diobe stečajni će sudac donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka.

Rješenje kojim se odbija prijedlog za naknadnu diobu dostavlja se predlagatelju, koji protiv toga rješenja ima pravo na žalbu. Rješenje kojim se određuje naknadna dioba dostavlja se stečajnom upravitelju, dužniku pojedincu ili pravnoj osobi i, ako je diobu predložio vjerovnik, tom vjerovniku. Protiv toga rješenja dužnik pojedinac ima pravo na žalbu. Nakon određivanja naknadne diobe stečajni upravitelj će iznos, kojim se može slobodno raspolagati ili iznos dobiven unovčenjem naknadno pronađenoga dijela stečajne mase, podijeliti prema završnom popisu. Stečajni upravitelj račun polaže stečajnom sucu.

Prema članku 202. vjerovnici se mogu isključiti iz stečajne mase i to za čije je zahtjeve stečajni upravitelj saznao:

1. pri djelomičnoj diobi, tek nakon određivanja dijela za diobu,
2. pri završnoj diobi, tek nakon okončanja završnoga ročišta, ili
3. pri naknadnoj diobi, tek nakon objavljivanja popisa o toj diobi,

te oni mogu tražiti namirenje samo iz sredstava koja nakon diobe preostanu u stečajnoj masi.

3.2. Istodobno otvaranje i zaključenje stečajnog postupka

Ukoliko se ne ispune uvjeti za istodobno otvaranje i zaključenje stečajnog postupka nad pravnom osobom u smislu odredbe članka 335.h ovoga Zakona, sud će obustaviti skraćeni stečajni postupak i donijeti rješenje o pokretanju prethodnog postupka, odnosno otvaranju stečajnog postupka, na koje se primjenjuju opće odredbe ovoga Zakona, osim ako odredbama glave X. a nije drugačije propisano.

Vjerovnike koji predlože otvaranje stečajnog postupka, osim podnositelja zahtjeva iz članka 335.a Zakona, sud će pozvati na solidarno plaćanje predujma za pokriće troškova postupka. Ovi vjerovnici oslobođeni su plaćanja dodatne pristojbe za vođenje stečajnog postupka iz članka 39.a ovoga Zakona. Odredbom novog članka 335.j propisano je da će sud vjerovnike koji predlože otvaranje stečajnog postupka pozvati na solidarno plaćanje predujma za pokriće troškova postupka. Od solidarnog plaćanja predujma za pokriće troškova postupka izuzet je predlagatelj iz članka 335.a Zakona budući da će se sredstva za pokriće tih troškova, u slučaju kada otvaranje stečajnog postupka predlaže Republika Hrvatska, osigurati iz Državnog proračuna. Vjerovnici koji predlože otvaranje stečajnog postupka oslobođeni su plaćanja dodatne pristojbe za vođenje stečajnoga postupka iz članka 39.a.

3.3. OBUSTAVA SKRAĆENOGA STEČAJNOG POSTUPKA

Ako sud obustavi skraćeni stečajni postupak i donese rješenje o pokretanju prethodnog postupka sukladno odredbi članka 335. i ovoga Zakona, stečajni sudac može za privremenog stečajnog upravitelja postaviti odvjetnika, javnog bilježnika ili osobu s liste stečajnih upravitelja ili liste sudskih vještaka.

Za privremenoga stečajnog upravitelja ne može se postaviti osoba koja ne ispunjava uvjete iz članka 20. stavka 3. i 4. Stečajnog zakona. Prema članku 20. za stečajnog upravitelja može se imenovati fizička osoba koja ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit za stečajnog upravitelja te se nalazi na listi stečajnih upravitelja. Za stečajnog upravitelja može biti imenovan i odvjetnik pod istim uvjetima.

Pri imenovanju stečajnog upravitelja posebno će se voditi računa o tome da upravitelj raspolaže potrebnom stručnošću i poslovnim iskustvom potrebnim za vođenje odnosno stečajnog postupka. Za stečajnog upravitelja ne može biti imenovana osoba koja bi morala biti izuzeta kao sudac u stečajnom postupku, a osobito osoba koja je bila zaposlena kod dužnika ili je bila članom nekog njegovog tijela, zatim bliski srodnik stečajnoga suca, osoba odgovornih za obveze u stečaju, članova uprave i drugih tijela dužnika, vjerovnika te osoba koje su u odnosu suparništva s dužnikom (čl. 20. st. 3.). Za stečajnog upravitelja ne može biti imenovana osoba koja po zakonu ne bi mogla biti imenovana za člana uprave dužnika, nadzornog odbora ili sličnog tijela, osoba pravomoćno osuđena za počinjena kaznena dijela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, te za druga kaznena djela koja je čine nedostojnom za obavljanje dužnosti stečajnog upravitelja.

Ukoliko sud obustavi skraćeni stečajni postupak i donese rješenje o pokretanju prethodnog postupka sukladno odredbi članka 335.i ovoga Zakona, na privremenoga stečajnog upravitelja ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona prema kojima on mora biti s liste stečajnih upravitelja, međutim, nužno je da ispunjava uvjete iz članka 20. stavka 3. i 4. Zakona. Time se za privremenoga stečajnog upravitelja ne može postaviti osoba koja bi morala biti izuzeta kao sudac u stečajnom postupku, a osobito osoba koja je bila zaposlena kod dužnika ili je bila članom nekog njegovog tijela, zatim bliski srodnik stečajnog suca, osoba odgovornih za obveze u stečaju, članova uprave i drugih tijela dužnika, vjerovnika te osoba koje su u odnosu suparništva s dužnikom. Također, za privremenoga stečajnog upravitelja ne može biti postavljena osoba koja po zakonu ne bi mogla biti imenovana za člana uprave dužnika, nadzornog odbora ili sličnog tijela, osoba pravomoćno osuđena za počinjena kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja te za druga kaznena djela, koja je čine nedostojnom za obavljanje dužnosti stečajnog upravitelja. U slučaju da nakon pokretanja skraćenoga stečajnog postupka bude postavljen privremeni stečajni upravitelj, on se može postaviti iz reda odvjetnika, javnih bilježnika ili osoba s liste stečajnih upravitelja ili liste sudskih vještaka.

3.4. Ovlast za provođenje skraćenoga stečajnog postupka

Pored sudaca i sudski savjetnici trgovačkog suda ovlašteni su provoditi skraćeni stečajni postupak. Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, pisani prijedlog na temelju kojeg sudac donosi odluku iz članka 335.h Zakona. U uvodu odluke navest će se da je odluka donesena na temelju prijedloga sudskog savjetnika. Odredbom članak 335.I dana je ovlast sudskim savjetnicima provoditi skraćeni stečajni postupak i predložiti pisani prijedlog – nacrt odluke, na temelju kojeg sudac donosi odluku iz članka 335.h Zakona.

Prema st. 2 članka 119. Zakona o sudovima⁷ za sudskog savjetnika u sudu može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit. Sudski savjetnici ovlašteni su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice, te na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, pisani prijedlog na temelju kojeg sudac donosi odluku. Po ovlasti suca sudski savjetnik objavljuje tako donesenu odluku.

Ukoliko nadležni sudac ne prihvati prijedlog koji mu je dao sudski savjetnik, sam će provesti postupak i donijeti odluku (članak 120. st. 1., 2. i 3.).

Rješenja iz članka 335. I ovoga Zakona smatrat će se prigodom vrednovanja obujma sudačkoga rada novim stečajnim predmetom. Dakle, dobiva novi broj te se rad na tim predmetima dvostruko vrednuje sucu ili sudskom savjetniku, a time se potiču i motiviraju suci da ubrzaju rad na tim predmetima.

4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Dužnik je nesposoban za plaćanje kad ima evidentirane nepodmirene obveze kod bilo koje pravne osobe koja za njega obavlja poslove platnog prometa u razdoblju duljem od 60 dana, a koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za naplatu, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa ukoliko ih ima više.

Skraćeni stečajni postupak koji se primjenjuje od 21. listopada 2010. odnosi se na trgovačka društva koja nemaju zaposlenih, za koja su ispunjeni uvjeti za pokretanje stečaja zbog insolventnosti ili nesposobnosti za plaćanje, te za koja nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje drugog postupka radi brisanja iz sudskog registra. Zahtjev pokreće Porezna uprava ili vjerovnici nelikvidnog društva.

Skraćeni stečajni postupak nastoji stečaj društva provesti brzo i ekonomično s minimalnim troškovima, kako bi se brisala iz sudskog registra trgovačka društva koja zbog blokade godinama ne posluju i ne plaćaju svoja dugovanja, te egzistiraju samo na papiru. Predviđeno je da skraćeni postupak može provesti i sudski savjetnik trgovačkog suda, a stečajni sudac za privremenoga stečajnog upravitelja može, pored stečajnih upravitelja s liste, postaviti i odvjetnika, javnog bilježnika ili sudskog vještaka.

Blanketne odredbe članka 251. ZTD-a i članka 4. stavka 10. Stečajnog zakona propisuju obvezu članova uprave da u roku od tri tjedna (21 dan) od nastupa nesposobnosti za plaćanje, pokrenu stečajni postupak, jer u slučaju nepokretanja čine kazneno djelo iz čl. 626. ZTD-a.

⁷ Zakonu o sudovima, Narodne novine, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09. i 116/10. te 122/10 – pročišćeni tekst.

Dr. sc. Branka Grbavac,

Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu

Srednjovjekovni notarski formulari i njihovi sastavljači

Institucija notarijata u svom je razvojnom procesu prošla kroz tri glavna razdoblja, od kojih je najznačajnije ono s kraja 11. i 12. stoljeća kada je notarska isprava, stekavši karakter javnosti, postala okosnicom poslovnog života. Razdoblje 12. stoljeća predstavlja doba velikih društvenih promjena koje se očituju kroz razvoj različitih političkih, društvenih i gospodarskih sastavnica koje se međusobno isprepliću. Za funkcioniranje pravnog sustava, a time i za stvaranje pretpostavki za daljnji razvitak notarijata na prostoru Europe, bila je prije svega nužna državno-politička stabilizacija europskog društva. Ona je postignuta u drugoj polovini 11. i u prvoj polovini 12. st., kada je tijekom tzv. "borbe za investituru" došlo do konačnog definiranja odnosa između carske i papinske vlasti. Usprkos činjenici da je i nakon tog razdoblja dolazilo do povremenih trzavica pa i većih sukoba između papa i careva Svetoga Rimskoga Carstva, ipak su nakon tzv. Grgurovske reforme uglavnom definirani odnosi između svjetovnih i duhovnih vlasti, odnosno između *sacerdotium-a* i *imperium-a*. Definiranje odnosa između pape i cara utjecalo je pozitivno na razne aspekte društvenog i gospodarskog života na području Europe. Učvršćenje i jačanje središnje carske vlasti utjecalo je na jasno definiranje položaja i zadataka svih slojeva društvene hijerarhije, od velikaša do seljaka podložnika. Usporedno sa stabilizacijom unutar europskog društva, dolazi i do stabilizacije kako na južnim i zapadnim tako i na istočnim i sjevernim granicama europskog kontinenta.

Definiranje odnosa dvaju najvećih autoriteta zapadnog kršćanskog svijeta, pape i cara, dovelo je do stabilizacije političke i crkvene vlasti u Europi što je posljedično pozitivno utjecalo na oživljavanje gospodarstva, kulture i znanosti. Tako krajem 11. stoljeća dolazi do procvata gradskih društava, prije svega na prostoru Mediterana, u Italiji i južnoj Francuskoj. Jačanje carskog i papinskog autoriteta s jedne te kolonizacijski procesi i urbanizacija s druge najbitniji su čimbenici koji su doprinijeli da od sredine 11. stoljeća u velikom dijelu zapadne i sredozemne Europe započne kontinuirani razvitak urbanih društava (gradova i komuna) koji će biti zaustavljen, ali ipak djelomično, tek sredinom 14. stoljeća, nakon pojave kužnih epidemija, a prije svega znamenite Crne smrti, kuge koja je harala europskim kontinentom od konca 1347. do 1351. godine i utjecala na smanjenje europskog stanovništva za trećinu. No, do tog trenutka, europski gradovi i mediteranske, pa tako i dalmatinske, komune proživljavaju razdoblje gospodarskog napretka i populacijskog rasta. U gradovima,

s jakom prisutnošću obrtničke i trgovačke djelatnosti pružale su se mogućnosti stjecanja novih znanja i prelaska iz zemljoradničke u neku profesiju nevezanu uz zemlju. Neopotrebnost je isticati koliko će porast gradskog stanovništva i potrebe svakodnevnog života zbog velike koncentracije zanatlija, trgovaca, patricijata, studenata, znanstvenika ili običnih lučkih radnika utjecati na nužnost administrativnog uređenja života u urbanim sredinama diljem Europe, a posebice u mediteranskim komunama koje su u tom razdoblju bile i središta žive trgovine između pripadnika raznih kršćanskih naroda, ali u kojima se nerijetko nailazilo i na arapske i židovske trgovce i zanatlije. Složenost svakodnevnog života cjelokupnoga gradskog stanovništva nužno je zahtijevala i velike promjene u organizaciji urbane administracije. Notari koji se javljaju početkom 12. st. prije svega u Italiji, ali ubrzo i u južnoj Francuskoj i na istočnoj obali Jadrana više nisu bili isključivo orijentirani za rad s pripadnicima elite (kojoj su najčešće i sami pripadali), već su nužno morali odgovoriti na goleme zahtjeve pripadnika nižih slojeva komunalnog društva - zanatlija, trgovaca, distriktnih seljaka, umjetnika, studenata, znanstvenika, bankara i pripadnika drugih zanimanja. Naime, raznolikost profesija i interesa pojedinaca u urbanim društvima nužno je zahtijevalo što urednije memoriranje privatno-pravnih ugovora kako ne bi došlo do pravnog kaosa i bezakonja, posebice, imamo li na umu da se u većim gradskim zajednicama ponekad radilo i o nekoliko desetaka tisuća stanovnika koji su imali potrebu zabilježiti podatke o svojim djelatnostima, ugovore o kupnji ili prodaji zemlje, robe i drugih pokretnih ili nepokretnih dobara, posudbi novca ili vraćanju duga i slično. Pojava ustanove javnog notara koji će raditi za pripadnike svih društvenih slojeva i čija će vjerodostojnost biti učvršćena papinskim ili carskim autoritetom bila je, dakle, usko povezana sa razvitkom urbanih, odnosno komunalnih društava, prije svega na prostoru Mediterana. Svoj će procvat notarijat, kako u Italiji tako i u Dalmaciji i u drugim sredozemnim regijama, doživjeti ipak tek od početka 13. stoljeća, kada bilježenje privatno-pravnih dokumenata za gradsku klijentelu raznih staleža postaje vrlo prošireno tako da gotovo i nema stanovnika neke komune koji nije tijekom svojeg života sastavio barem jedan dokument (kupoprodajni ugovor, oporuku, inventar i sl.). No, za pojavu i razvitak komunalnog javnog notarijata bila je nužna još jedna temeljna pretpostavka, to jest osobe koje će biti sposobne da budućeg notara nauče vještinama njegovu zanata i mjesto na kojem će se taj proces učenja odvijati - sveučilište. Više nije bilo potrebno

samo to da notar zna ispravno pisati, nego je sada trebao poznavati i zakone.¹

Važan element u razvoju *ars notariae* imala je svakako renesansa rimskog prava koja se događa tijekom 12. stoljeća, a najveće korijene uhvatila je na prostorima Italije, posebice u Bologni. U Bologni se tijekom 11. stoljeća formirala pravna škola, tj. neka vrsta protosveučilišta koje će tijekom vremena samom svojom organizacijom steći karakter pravog sveučilišta.² Da je pravna škola procvatila upravo u Bologni shvatljivo je ako se uzme u obzir da je Bologna u 11. st. jedan od najbogatijih gradova toga doba. Ugled bolonjske škole tijekom vremena je rastao, a njemu je doprinio i sam sastav profesora koji su pored vršenja nastavničkih dužnosti obnašali i visoke funkcije u gradu. Jedna od najznačajnijih osoba 12. st. koja je djelovala u Bologni bio je Irnerije (Irnerius), koji je ujedno i osnivač pravne škole. Uz Irnerija na bolonjskoj školi sredinom 12. st. djelovali su i njegovi učenici zvani *quattuor doctores* Martinus, Bulgarius, Jacobus i Hugo. Za razvitak notarijata od posebne je važnosti činjenica da se tijekom čitavog 12. stoljeća predavalo kanonsko i građansko pravo, a posebice *Corpus iuris civilis* i *Decretum*. Profesori su, interpretirajući *Corpus iuris*, daci stvarali glose koje su se pisale uz tekst tako da bi prilikom daljnjeg prepisivanja tumačenja ostala nepromijenjena.³ Još je jedan faktor osim pravnih znanosti utjecao na stvaranje *ars notariae* kao zasebne discipline, a bio je to razvoj jezika i retorike, tj. discipline koja se nazivala *ars dictandi*. Navedena disciplina označavala je vještinu sastavljanja isprava koja se sastojala ne samo od oponašanja starih modela, nego i u njegovanju posebnog stila i ritma (*cursus*) rečenice. Važnu ulogu u utemeljenju *ars notariae* imao je tako i retoričar Boncompagno da Signa.

Najveći procvat *ars notariae* zabilježen je tijekom 13. st. kada je bolonjska pravna škola podignuta u rang sveučilišta.⁴ Razdoblje 13. stoljeća označavalo je i doba u kojem procvatu notarskog umijeća doprinosi i pojava pravih notarskih formulara koji su nastali kao izdanak renesanse rimskog prava na temelju Justinijanove redakcije (6. st.). Važnost samih formulara leži u činjenici da su oni korišteni kao predlošci prilikom sastavljanja isprava. Korištenje formulara kao predložaka rješavalo je notara brige oko

sastavljanja teksta za svaku prigodu s jedne strane, a s druge, formulari su sadržavali potrebnu pravnu terminologiju, pa su im u jednu ruku oni bili garancija da će sastavljene isprave biti zadovoljavajuće s formalne strane.

Najstariji poznati formular o umijeću sastavljanja notarskih dokumenata jest formular nepoznatog autora, koji je tradicionalno pripisivan samom Irneriju, a datira s početka 13. stoljeća. Formular je 1888. objavio Giovanni Battista Palmieri.⁵ Iz njega se razvija formular *Ars notariae* kojeg sastavlja Rajnerije iz Perugije, osnivač prve notarske škole u Bologni. Na žalost, detaljnijih podataka o Rajnerijevu životu nemamo. Austrijski pravni povjesničar Ludwig Wahrmund njegov život stavlja u okvire između 1185. i 1245. godine. Također po njegovom navodu Rajnerije se spominje u registru notara 1219. godine.⁶ Zanimljivo je da ga bolonjski notar Zaccaria di Martino, koji je i sam bio jedan od kasnijih sastavljača notarskih udžbenika, opisuje riječima *meus doctor, magister Rainerius Perusinus, preclarus et famosus doctor atque iudex*. Iz samog opisa jasno je da je Rajnerije doista bio učitelj te da je osim što je obavljao notarsku službu nosio i naslov suca. Rajnerije je formular sastavio u periodu između 1214. i 1216. godine. Sam formular sadržajno je podijeljen na uvod i dvije osnovne cjeline. U uvodu (*proemium*) Rajnerije raspravlja o notarskoj službi i njezinim pravnim institutima, a u sljedeće dvije cjeline raspravlja o dokumentima u skladu sa svojom podjelom. Tako se u prvoj cjelini (*pars prima*) bavi onim pravnim pitanjima povezanim s prodajom ili prepuštanjem druge vlasništva nad nekom stvari u trajni posjed, a drugu skupinu (*pars secunda*) čine oni dokumenti u kojima se vlasništvo nad imovinom ne prenosi na drugu osobu nego joj se ona privremeno prepušta. Formular je 1892. objavio Augusto Gaudenzi u Bologni.⁷

Tijekom 13. stoljeća nastaje još nekoliko formulara koji će znatno utjecati na kasnije formiranje notarskog zanata. Prvi među njima jest formular Bencivennea de Norcia *Ars notariae*, kojeg je 1965. objavio Giovanni Bronzino, također u Bologni.⁸ Sami biografski podaci o Bencivenneu su vrlo šturi. Prema mišljenju samog priredivača Bronzina, Bencivenne je bio učenik Rajnerija. Poput svog prethodnika čini se da je i Bencivenne predavao u Bologni te nosio naslov magistra što je evidentno iz dokumenta sastavljenog 1235. godine u kojem se spominje nečak magistra Bencivennea. Talijanski pravni povjesničar Augusto Gaudenzi otkrio je dva rukopisa Bencivenneova priručnika. U prvom rukopisu (A) Bencivenne se potpisuje kao Bencivenne *Spoletanus*, a u drugom (B) kao *Nursinus*. Prividna proturječnost ipak se može pomiriti, te Bronzino zaključuje da je Bencivenne najvjerojatnije bio iz Norcie, gradića koji je gravitirao Spoletu. Zanimljivo je da se u matrikuli bolonjskih notara iz razdoblja 1224.-1251. spominje sedam osoba imenom Bencivenne, a niti za jednog se izričito ne navodi da je iz Norcie. Prema podacima iz matrikule on bi najprije mogao biti *Bencevenne filius Iacobi Ansaldi de strata Sancti Donati* upisan u matrikulu 1226., ukoliko se uzme u obzir da je to adresa njegovog stanovanja u Bologni, jer su svi

1 O zbiljama i razvojnim procesima koji su doveli do renesanse rimskog prava vidi npr. Robert Norman Swanson, *The Twelfth Century Renaissance*, Manchester, 1999., str. 66-102.

2 Iako se simboličkim začetkom europskih sveučilišta može smatrati utemeljenje znamenite medicinske škole u Salernu u 9. stoljeću koju su pohađali studenti iz raznih europskih regija, prvo srednjovjekovno sveučilište na kojem se podučavalo kanonsko i rimsko i građansko pravo utemeljeno je u Bologni. No, važnije od činjenice kronološkog prvenstva jest da su i škola u Salernu i sveučilište u Bologni bile institucije nastale uz gradove i to izvan crkvene jurisdikcije, ponajprije zbog činjenice da su i medicina i rimsko pravo bile "sekularne discipline" (Jacques Verger, *The universities and scholasticism, Cambridge Medieval History*, sv. 5, Cambridge, 1999., str. 256-257).

3 Ivan Beuc, *Statut zadarske komune iz 1305. godine, Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. II, Rijeka, 1954., str. 498-502.

4 Najstarije europsko sveučilište poslije bolonjskog utemeljeno je u Parizu. To je sveučilište nastalo udruživanjem profesora s katedralne škole Notre-Dame te privatnih škola Petit i Mont Sainte-Geneviève negdje oko 1200. godine da bi već između 1205. i 1208. godine bila formirana udruga učitelja i studenata u Parizu. Konačno, 1215. papinski poslanik u Parizu podijelio je prvi statut *universitas magistrorum et scholarium Parisiensium*. Upravo su ova dva sveučilišta postavila osnovne obrasce na temelju kojih su se kasnije razvila druga europska sveučilišta pa su prema njima poznata dva tipa sveučilišta – tzv. studentska sveučilišta bolonjskog i tzv. profesorska sveučilišta pariškog tipa. (Verger, *The universities and scholasticism*, str. 258-259). Nakon ova dva sveučilišta, tijekom 13. stoljeća utemeljeno je više sveučilišta, između ostalih i ono u Oxfordu, Salamanci, Montpellieru i Padovi. O strukturi srednjovjekovnih sveučilišta, organizaciji studenata na njima, načinu predavanja i polaganja ispita, autonomiji sveučilišta vidi: Verger, *The universities and scholasticism*, str. 261-275.

5 Giovanni Battista Palmieri, "Ymerii formularium tabelionum saeculo XIII in novam formam redactum" u: *Biblioteca iuridica medi aevi. Scripta anecdota glossatorum* 1 (ur. A. Gaudenzi), Bononiae, 1888., str. 201-229.

6 Ludwig Wahrmund, *Die Ars Notariae des Rainerius Perusinus*, u: *Quellen zur Geschichte des römisch-kanonischen Processes im Mittelalter*, sv. 3/2, Innsbruck, 1917.

7 Augusto Gaudenzi "Rainerii de Perusio. Ars notaria" u: *Bibliotheca iuridica medi aevi. Scripta anecdota glossatorum* 2 (ur. A. Gaudenzi), Bononiae, 1892, str. 25-73.

8 Bencivenne, *Ars notarie* (ur. G. Bronzino) *Studi e ricerche n. s. XIV*, Bologna, 1965.

ostali mladi ili im se porijeklo izričito navodi. Bencivenne-ov formular nastao je oko 1235. godine, a podijeljen je kako sam navodi u djelu, na osam dijelova: *primo de personis, secundo de rebus, tertio de inepta conceptione, quarto de beneficiis, quinto de testibus, sexto de contractibus et pactis, septimo de voluntatibus ultimis et octavo de iudiciis*. Prvih pet dijelova, kao što se vidi iz samih naslova, sadrže teorijski dio ars notariae te Bencivenne u njima raspravlja o općenitim pitanjima vezanim uz notarsku službu (osobe, stvari, svjedoci, odricanja od različitih pravnih lijekova). Najvažniji dio formulara predstavljaju njegov šesti i sedmi dio koji imaju najveći utjecaj na samu praksu notarskog posla jer se u njima nalaze primjeri i potrebne formule za sastavljanje različitih tipova notarskih isprava. Posljednji, osmi, dio posvećen je vodeću sudske dokumentacije (*De ordine iudiciorum*).

Tijekom dvadesetih pa sve do četrdesetih godina 13. st. nastaje nekoliko formulara čiji nam autori na žalost, nisu poznati. Prvi od njih je firentinski formular (*Formularium florentinum artis notariae*) kojeg je sastavio nepoznati autor u periodu od 1220. do 1242., a objavio ga je Gino Masi u Milanu 1943. godine.⁹ Sljedeći poznati formular je aretinski koji je nastao u periodu između 1240. i 1243. godine, a sastavio ga je anonimni lokalni notar. Po svojoj formi dosta je nalik na Rajnerijev formular te pokazuje utjecaj bolonjske škole na toskanskom području. Formular je objavio Carlo Cicognani u Bologni 1901. godine.¹⁰

U četrdesetim godinama 13. stoljeća znameniti bolonjski profesor Salathiel izdaje svoj formular *Ars notariae* kojeg je 1961. u Milanu objavio Gianfranco Orlandelli.¹¹ Za razliku od dosad spomenutih sastavljača formulara biografija Salathieľa je vrlo dobro poznata. Salathiel je rođen u bolonjskoj obitelji u ranim godinama 13. stoljeća. Studirao je pravo kod Odofreda od kojeg je naslijedio sklonost retorici i literarnim citatima. Godine 1237. položio je notarski ispit te je upisan u matrikulu notara.¹² Ubrzo nakon upisa u matrikulu počeo je predavati, a najvjerojatnije je naslijedio katedru Rajnerija iz Perugije. Zanimljivo je da su sačuvane i pojedine Salathielove notarske isprave iz kojih je vidljiv njegov potpis koji je glasio: *Ego Salathiel quondam Martini Pape filius imperiali auctoritate notarius ac artis notarie humilis professor et doctor*. Osim intelektualnog djelovanja Salathiel je bio i politički vrlo angažiran što je razvidno i iz njegove uloge u sklapanju mira 1249. između Modene i Bologne u vezi razgraničenja zemalja u Frignanu. Godine 1264. bio je upleten u stranačke borbe u gradu između dviju velikaških obitelji - gibelinskih Lambertazzija (koji su podržavali careve Svetog Rimskog Carstva) i gvelfskih Geremeija (koji su podržavali papu). Budući da je Salathiel bio na lambertinskog strani 1274. bio je protjeran iz grada te je boravio u konfinaciji u distriktu sve do svoje smrti. Iz Salathielovog privatnog života znano je da je bio u braku s izvjesnom Bertilijom s kojom je imao dvoje djece, sina Aliotta i kći Malgaritu. Aliotto je kao i otac vršio funkciju gradskog notara te je 1257. upisan u matrikulu. Salathiel

⁹ Gino Massi, *Formularium Florentinum artis notariae (1200-1242)*, Milano, 1943.

¹⁰ Carlo Cicognani, "Summa notariae annis MCCCXL-MCCCXLIII Aretii composita," u: *Bibliotheca iuridica medii aevi. Scripta anecdota glossatorum* 3 (ur. A. Gaudenzi), Bononia, 1901, str. 283-332.

¹¹ Salathiel Bononiensis, *Ars notarie* (ur. Gianfranco Orlandelli), *Opere del maestri*, 2 sv., Milano, 1961.

¹² Salatiellus filius Martini Pape, notarius factus per dominum Rainerium de Panico et examinatus per dictum iudicem. Vidi: *Liber sive matricula notariorum comunis Bononie (1219-1299)*, prii. Roberto Ferrara i Vittorio Valentini, *Fonti e strumenti per la storia del notariato italiano* III, Roma, 1980., str. 79).

je imao i notarsku školu u svojoj kući koja se nalazila u četvrti Sv. Margarete. Zanimljivo je da se dotična kuća spominje i u bolonjskom statutu iz 1245.-1267. godine te ponovno u novom iz 1288. godine. Notarski ured nalazio se u četvrti Sv. Križa pokraj komunalne palače. Njegovo ime posljednji se put spominje u nekoj tužbi iz 1280. nakon čega je ubrzo i umro.

Po mišljenju poznatog talijanskog paleografa Gianfranca Orlandellija čini se da je Salathielov formular nastao između 1237. i 1242. te da je bio glavni priručnik u razdoblju od 1242. do 1255. kad ga je iz uporabe istisnuo onaj koji je sastavio Rolandino de' Passaggeri. U periodu od 1242. do 1253./54. Salathiel je preradio svoj formular *Ars notarie* i iz njega odvojio onaj dio koji se bavi sudskim procesom te ga objavio kao zasebno djelo pod nazivom *Summula de libellis*.¹³ Salathielov formular *Ars notarie* je sačuvan u više varijanta. Veći interes za njegovo proučavanje razvija se sa Savignyjevom historijsko-pravnom školom jer je prvotno interes pokazivan za njegovo djelo o sudskom procesu, a interes za formularom *Ars notarie* porastao je krajem 19. i početkom 20. stoljeća nakon što je Palmieri objavio prvi poznati formular *Formularium tabellionum*. Salathielov priručnik sastoji se od uvodnog dijela i četiri knjige. Uvodni dio sadrži raspravu o samoj osobi notara i notarskoj službi dok prva knjiga raspravlja o ugovornim stranama i stvarima te nosi naslov *De personarum iure rerum divisione et actionum varietatibus*. Druga knjiga sadrži raspravu o raznim ugovorima dok se u trećoj raspravlja o načinu sastavljanja oporuka (*De testamentis et voluntatibus ultimis*). Najvažniji dio priručnika predstavlja njegova četvrta, ujedno i posljednja, knjiga koja donosi primjere o sastavljanju raznovrsnih tipova isprava (kupoprodaja, zadužnica, priznanica, obveznica itd.). Karakteristika ovoga priručnika je njegova sklonost ukrašavanju dodavanjem kićenijih formula te Salathielova pretjerana sklonost teoretiziranju. Prva varijanta djela sačuvana je u tzv. Codice Bolognese dell'Archiginnasio u Bologni, ali je ono tu sačuvano samo fragmentarno i sastoji se od uvoda te prve i četvrte knjige, dok je potpunija varijanta djela poznata iz rukopisa koji se čuva u Nacionalnoj knjižnici u Parizu.

Godine 1255. još jedan znameniti bolonjski profesor Rolandino de' Passaggeri izdaje svoj formular pod naslovom *Summa totius artis notariae*. Njegova biografija je kao i njegovog suvremenika Salathieľa vrlo dobro poznata. Rolandino se rodio oko 1215. godine u Bologni i bio je jedan od najpoznatijih srednjovjekovnih pravnik i predstavljao autoritet notarskog zanata. Godine 1234. je obavljao notarsku službu u Bologni, a također je djelovao kao nastavnik na bolonjskoj školi gdje je podučavao buduće notare vještini pisanja isprava. No, društveno-politička situacija u Bologni utjecala je da se Ronaldino, nakon građanskog rata koji je izbio u Bologni sredinom 13. st., od teorijskog podučavanja notarskog zanata polako okrene ka političkom djelovanju. Uzrok tomu je bio građanski rat i gospodarska kriza koja je izronila kao produkt rata. Ronaldino je želio reorganizirati društvenu strukturu na način da je notarima predvidio značajnu ulogu u novoj društvenoj hijerarhiji. Već je 1265. god. u Bologni bio donesen zakon kojim su se sve transakcije imovine u vrijednosti višoj od 20 bolonjskih libara trebale biti prijavljene u novi ured

¹³ Priručnik je 1970. objavio Arrigo Grazia. Vidi: Salatielle, *Summula de libellis*, prii. Arrigo Grazia, *Studi e ricerche*, N. S. XXVI, Bologna, 1970.

Memoriali čija je osnovna uloga bila zaustavljanje konflikata nastalih produciranjem krivotvorina. Tako se svaki notar koji je zapisivao ugovor ili transakciju morao pojaviti u uredu (*Memoriali*) sa strankama u roku od 24 sata nakon izdavanja dokumenta radi potvrđivanja autentičnosti. Ronaldino također 1282. god. izdaje tzv. *Svete ordonanse* koje su bile neka vrsta političkog programa o reformaciji društvenog sustava koji se temeljio na jednakosti i ravnopravnosti među građanima, smanjivanju ovlasti magnata i formiranju pučke vlade. Značajna uloga u novoj društvenoj organizaciji pripala je notarima i njihovoj udruzi koja je trebala biti jedna od glavnih organa putem koje bi se osiguralo funkcioniranje nove vlade.¹⁴ Rolandino je umro 1300. i sahranjen je na trgu San Domenico u Bologni gdje mu je podignut pogrebni spomenik.

Kao što je gore navedeno 1255. objavio je svoj formular *Summa totius artis notariae* čiji primjeri odišu jednostavnošću i praktičnošću te se zbog toga najviše koristio i utjecao na daljnji razvoj notarske službe. Rolandinov formular je podijeljen u 10 dijelova od kojih je najznačajnije prvih osam jer donose razne primjere i upute o sastavljanju raznovrsnih tipova isprava poput kupoprodaja, darovnica, zadužnica, priznanica, miraznih ugovora, isprava o zakupu imovine, isprava o različitim nagodbama i udruživanjima, kao i o raznovrsnim punomoćima bilo da se radilo o maloljetnim ili punoljetnim osobama. Posljednja dva dijela posvećena su vodenju sudske dokumentacije te općenitim pitanjima vezanim uz razvoj notarijata. Ovaj formular poznat i pod imenom Rolandina ili Orlandina bio je rasprostranjen po čitavoj Italiji i Europi s brojnim izdanjima i prijevodima na žive jezike sve do sedamnaestog stoljeća. Ipak, važno je spomenuti kako do danas nije moderno kritički objavljen, a zanimljivo je da se najstariji poznati rukopis nastao 1275. nalazi u zagrebačkoj Metropolitanskoj knjižnici.¹⁵ U razdoblju od 1281. do 1283. Rolandino je napisao djelo *Aurora* koje je predstavljalo svojevrsni komentar na *Summu*, a njegov rad nastavio je Pietro da Unzola sastavivši djelo pod naslovom *Aurora Novissima*.

¹⁴ O Rolandinovom političkom djelovanju vidi opširnije u: Robert Brian Carniello, *The rise of an administrative elite in medieval Bologna: notaries and popular government*, *Journal of Medieval History*, sv. 28, Oxford, 2002., str. 319-347.

¹⁵ Rolandinus Passagerii, *Summa artis notariae* (1275), Metropolitanaska knjižnica, MR. 109. Ovdje skrećem pažnju na vrlo vrijedan rad Ane Deanović o iluminaciji samog Rolandinovog rukopisa (Ana Deanović, *Iluminacija "Rolandine"* iz zbirke zagrebačke Metropolitanane, *Peristil. Zbornik radova za povijest umjetnosti*, sv. 14-15, Zagreb, str. 95-108).

Osim spomenutih, poznati su još neki Rolandinovi priručnici poput onog naslovljenog *Contractus*. Teško je utvrditi u kakvom je odnosu *Contractus sa Summom*, no čini se kako je on bilo namijenjen "naprednim studentima" budući da su primjeri koje donosi vrlo kompleksni, dok su primjeri iz *Summe* po svojoj strukturi vrlo jednostavni i praktični.

Contractus je, za razliku od *Summe*, objavio Roberto Ferrara u Rimu 1983. godine.¹⁶ Osim djela *Contractus* Rolandino je napisao i priručnik o notarskoj službi na vangradskom području naslovljen *De officio tabellionatus in villis et castris* i o načinu sastavljanju oporuka *Flos ultimarum voluntatum*.

Važno je naglasiti da i nakon Orlandine nastaju i drugi notarski priručnici, ali sama *Summa totius artis notariae* predstavljala je vrhunac teorije same *ars notariae* budući da formulari koji nastaju nakon nje ne donose nikakva bitno drugačija rješenja pojedinih pitanja.

Iz ovog kratkog pregleda možemo zaključiti kako je proces razvoja notarijata bio hranjen impulsima koje su donosile ekonomske, društvene i političke promjene ponajviše u svijetu talijanskih komuna tijekom 12. i 13. stoljeća. Međutim, oživljavanje rimskog prava tijekom 12. stoljeća i razvoj prvih pravnih studija u Bologni izvršili su najveći utjecaj u razvoju institucije notarijata. Stvara se nova društvena sredina u kojoj je pisanje, tj. kontakt s dokumentima, bilo neophodno. Istraživanjem antičkih uzora za proučavanje glosa i njihovih interpretacija kreira se nova pravna i pismena kultura koja se temeljila na notarijatu. Zbog toga se vrlo rano otvaraju notarske škole koju se negdje djelovale kao samostalne ustanove, a negdje u sklopu sveučilišta. Veliku ulogu u razvoju notarske službe izvršili su brojni profesori koji su predavali na sveučilištu u Bologni tijekom 13. stoljeća. Oni su iza sebe ostavili priručnike o notarskoj službi, s naputcima kako se sastavljaju isprave, kako se postupa sa strankama, sa onima koji su falsificirali isprave i slično. U nizu notarskih priručnika koji nastaju u razdoblju 13. stoljeća i njihovih sastavljača svakako treba istaknuti Rajnerija iz Perugije za kojeg možemo reći da je bio "utemeljitelj" same *ars notariae*. Ipak, najveća zasluga za njegov razvoj pripada Rolandinu de' Passaggeri koji umijeće sastavljanja isprava dovodi do njegovog savršenstva.

¹⁶ Rolandinus Passagerii, *Contractus*, prir. Roberto Ferrara, *Fonti e strumenti per la storia del notariato italiano V*, Roma, 1983.

Illuminacija s prikazom sastavljanja notarskog instrumenta, (Metropolitanska knjižnica u Zagrebu, MR 109)

Illuminacija s prikazom sastavljanja testameta, (Metropolitanska knjižnica u Zagrebu, MR 109)

PRIMJERI SUDSKIH RJEŠENJA

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Božo Marković
MALI LOŠINJ
L.brodograditelja 30

Posl. broj: OU-220/04-3

ODVJETNIK [REDACTED]

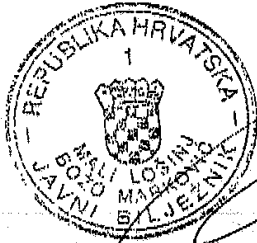
U povodu Vašeg dopisa od 01.08.2006.godine vezanog za predmet [REDACTED] izvješćujem Vas da su netočne Vaše tvrdnje da sam «bez valjanog obrazloženja odbio izdati klauzulu ovršnosti» na ugovor o zakupu koji je u ovom uredu solemniziran pod posl.br.OU-22/04. Naprotiv, gosp. [REDACTED] dobio detaljne upute što mu je činiti kako bi se mogla izdati klauzula ovršnosti.

Ukoliko pak Vi Vašim podneskom tražite klauzulu ovršnosti u njegovo ime, izvolite podnijeti primjerak solemniziranog ugovora i punomoć, obrazložiti koje obveze iz ugovora smatrate dospjelim i ovršnim, te za to priložiti odgovarajuće dokaze. Skrećem pozornost da u ugovoru nije predviđena mogućnost prijevremenog «raskida» nego samo prijevremenog otkaza (čl.4.ugovora) te bi u tom slučaju trebalo priložiti valjane dokaze da je zakupnicima uručen prijevremeni otkaz i da jc istekao otkazni rok, ako je predviđen ugovorom, ako ugovorom nije predviđen, onda zakonski otkazni rok.

Po primitku Vašeg zahtjeva, istog dana će se po istom postupiti.

S poštovanjem!

Mali Lošinj, 08.08.2006.

Javni bilježnik

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U MALOM LOŠINJU

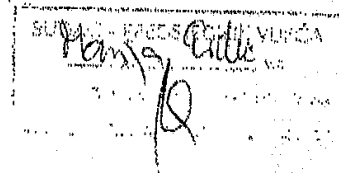
Poslovni broj: R1-11/07- 21

Javni bilježnik
Božo Marković

Pozivate se da sudu najkasnije do održavnja ročišta dostavite cjelokupni spis koji se odnosi na prijedlog predlagatelja.

Mali Lošinj, 15. veljače 2007. g.

S u d a c:
Marija Erdec

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Božo Marković
MALI LOŠINJ
I., brodograditelja 30

Posl. broj: OU-220/04-4

OPĆINSKI SUD U MALOM LOŠINJU
MALI LOŠINJ

Posl. broj RI-11/07

OČITOVANJE NA PRITUŽBU

U povodu pritužbe koju je tom sudu podnio [REDACTED] iz Malog Lošinja očitujem se kako slijedi:

1. Točno je da je [REDACTED] usmenim putem zatražio izdavanje klauzule ovršnosti ugovora o zakupu solemniziranog u mojem uredu dana 02.07.2004. godine pod poslovnim brojem OU-220/04 i da je tom prigodom predočio dopis upućen zakupnicima i povratnice uz koje je dostavljen taj dopis. Skrenuo sam mu pozornost:

- da na tim povratnicama nema dana primitka pismena,
- da su potpisi na istima u potpunosti drukčiji od potpisa zakupnika na ugovoru,
- da je u dopisu zatražen «raskid» ugovora a da je u ugovoru predviđen «otkaz» što ima drukčije pravne posljedice,
- da bi trebalo priložiti valjane dokaze da je zakupnicima uručen prijevremeni otkaz i da je istekao otkazni rok, ako je predviđen ugovorom, ako ugovorom nije predviđen, onda zakonski otkazni rok, te
- ako želi pismeno očitovanje o svemu tome da bi bilo dobro podnijeti pisani zahtjev za izdavanje klauzule ovršnosti uz pomoć odvjetnika, jer ako bi se kod takvog stanja stvari izdala klauzula ovršnosti da sud ne bi prihvatio sprovedbu ovrhe

2. Točno je također da se nakon toga podneskom u ime [REDACTED] obratio [REDACTED] odvjetnik iz Zagreba koji podnesak je zaprimljen u mojem uredu dana 04.08.2006. godine. Istom je već 08.08.2006. dostavljen pismeni odgovor čiji se primjerak nalazi u spisu. Međutim, nakon toga se odvjetnik više nije obraćao

3. Iz iznesenog je vidljivo da [REDACTED] nije uskraćena niti jedna službena javnobilježnička radnja, a pisani zahtjev za izdavanje klauzule ovršnosti nikada nije niti podnesen.

Mali Lošinj, 08.08.2006. —

Božo Marković

Javni bilježnik

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U MALOM LOŠINJU

Poslovni broj: R1-11/07-7

RJEŠENJE

Općinski sud u Malom Lošinj, po sucu ovog suda Mariji Erdec kao sucu pojedincu, u izvanparničnom predmetu predlagatelja ██████████ zastupanog po punomoćniku ██████████ odvjetniku iz Zagreba, protiv protustranke Marković Bože, radi izdavanja klauzule ovršnosti, dana 30. ožujka 2007. g.

riješio je

Nalaže se javnom bilježniku Boži Markoviću iz M. Lošinja, Lošinjskih brodograditelja 30 da u roku od 8 dana od dana primitka dokaza da su zakupci ██████████ primili otkaz ugovora o zakupu, izda klauzulu ovršnosti.

Obrazloženje

Predlagatelj ██████████ podnio je sudu prijedlog u kojem navodi da je dana 02.7.2004. g. u M. Lošinj, solemizirao ugovor o zakupu poslovnog prostora broj OU-220/04 kod javnog bilježnika Bože Markovića, a podneskom od 30.6.2006. g. da je raskinuo taj ugovor nakon čega se obratio javnom bilježniku i zatražio izdavanje klauzule ovršnosti, što da je javni bilježnik odbio učiniti.

Javni bilježnik na ročištu od 27.2.2007. g. je izjavio kako je odbio staviti klauzulu ovršnosti iz razloga što za to nisu bili ispunjeni uvjeti s obzirom da nisu bile ispunjene sve pretpostavke za izdavanje klauzule ovršnosti s obzirom da na povratnicama koje je zakupnik uputio zakupcima nije bilo datuma primitka pismena, potpisi na povratnicama su bili potpuno drugačiji od potpisa zakupnika na ugovoru, da je u podnesku zatražen raskid ugovora, dok je u ugovoru predviđen otkaz što ima drugačije pravne posljedice, da nisu pruženi dokazi da je istekao otkazni rok odnosno zakonski otkazni rok.

Sud je izvršio uvid u ugovor o zakupu koji je solemiziran po javnom bilježniku, u pismeno upućeno od strane ██████████ - zakupodavca upućen ██████████ kao zakupnicima, u dopis javnog bilježnika, u dopis odvjetnika ██████████ javnom bilježniku, specifikaciju računa i uplatu karticu analitičkog knjigovodstva, opomene, zapisnik sačinjen kod Centra za socijalnu skrb.

Na temelju provedenih dokaza sud je utvrdio da je člankom 4. st.3. određeno da zakupodavci u slučaju da zakupnici ne ispunjavaju preuzete obveze može otkazati ugovor.

Isto tako je vidljivo da je predlagatelj ██████████ poslao zakupnicima pismeno iz kojeg slijedi da ne otkazuje ugovor o zakupu već da ga raskida, a doista kako to navodi javni bilježnik iz povratnica nije razvidno da li su i koji od zakupnika primili pismeno vezano za ugovor o zakupu.

- 2 -

Poslovni broj: R1-11/07-

Iz gornjih razloga sud smatra da za sada nije bilo uvjeta da javni bilježnik izda klauzulu ovršnosti na ugovor o zakupu, već će to moći učiniti kada [REDACTED] dokaže bilježniku da su zakupnici primili otkaz ugovora o zakupu i kada će se to moći utvrditi iz povratnica.

Mali Lošinj, 30. ožujka 2007. g.

S u d a c:
Marija Erdec

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka otpravka rješenja. Žalba se podnosi u tri primjerka putem ovog suda Županijskom sudu u Rijeci.

OPĆINSKI SUD
U MALOM LOŠINJU

R1-11/07

Predlagatelj: [REDAKTIRANO] kojeg zastupa [REDAKTIRANO], odvj.iz Zagreba

Protustranka: JAVNI BILJEŽNIK BOŽO MARKOVIĆ iz Malog Lošinja

Radi: izdavanja klauzule ovršnosti

20.04.2007

ŽALBA PROTUSTRANKE

3 primjerka
bez priloga

Protiv rješenja tog suda broj R1-11/07 od 30.03.2007.godine protustranka ulaže žalbu kojom rješenje pobija u cijelosti:

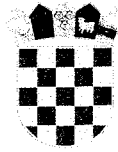
- zbog bitne povrede pravila postupka,
 - zbog nepravilne primjene materijalnog prava
- I. Bitna povreda postupka se sastoji u tome što između izreke i obrazloženja prvostupanjskog rješenja postoji proturiječje zbog kojeg je rješenje nejasno. Naime, sud je udovoljio prijedlogu predlagatelja naloživši protustranci da izda klauzulu ovršnosti makar i pod određenim uvjetom, a iz obrazloženja proizilazi da je prijedlog predlagatelja neosnovan jer «sud smatra da za sada nije bilo uvjeta da javni bilježnik izda klauzulu ovršnosti...»
- II. Iako je prvostupanjski sud pravilno utvrdio činjenično stanje tj. da nisu bili ispunjeni uvjeti za izdavanje klauzule ovršnosti, na tako utvrđeno činjenično stanje nepravilno je primijenjeno materijalno pravo. Prema odredbama čl.34.st.1.Zakona o javnom bilježništvu (N.n.br.78/93, 29/94, 16/07) «Javni bilježnik je ovlašten uskratiti obavljanje određene radnje u skladu s propisima koji uređuju obavljanje te radnje», a prema odredbama čl.108.st.1.istog Zakona «Nezadovoljna stranka ima pravo pritužbe predsjedniku suda na području kojega je sjedište javnog bilježnika zbog toga što javni bilježnik nije poduzeo traženu službenu radnju, ili zbog toga što je u sadržajnom i formalnom pogledu nije poduzeo u skladu sa zakonom ili zbog toga što odugovlači s njenim poduzimanjem» Tek ako su ispunjeni navedene zakonske pretpostavke, sukladno st.2. «Predsjednik suda će rješenjem narediti javnom bilježniku da poduzme traženu službenu radnju». Dosljedno tomu, u konkretnom slučaju je prvostupanjskim rješenjem stvorena apsurdna situacija: javni bilježnik je zakonito postupio uskrativši nezakonitu radnju, ali mu je sud unatoč tomu naložio da tu radnju poduzme i to kada budu ispunjeni zakonski uvjeti za tu radnju, kao da je sud uvjeren da će i tada biti uskraćena službena radnja bilježnika.

Na temelju svega izloženog drugostupanjskom sudu se predlaže da prvostupanjsko rješenje preinači i odbije prijedlog kao neosnovan ili pak da to rješenje poništi i predmet vrati na ponovno raspravljanje.

U M.Lošinja, 20.04.2007.

Božo Marković, jav.bilj.

21-11/07-14

26-02-2010

Poslovni broj: Gž-3591/o7-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Županijski sud u Rijeci, po sucu Dušku Abramoviću, kao sucu pojedincu, u izvanparničnom predmetu predlagatelja [REDAKTIRANO] iz Malog Lošinja, [REDAKTIRANO] zastupanog po punomoćniku [REDAKTIRANO], odvjetniku iz Zagreba, protiv protustranke BOŽE MARKOVIĆA, javnog bilježnika iz Malog Lošinja, radi izdavanja klauzule ovršnosti, rješavajući žalbu protustranke izjavljenu protiv rješenja Općinskog suda u Malom Lošinju, posl. br. R-1-11/o7-7 od 30. ožujka 2007. godine, dana 20. studenoga 2009. godine,

riješio je

Prihvaća se žalba protustranke te se **p r e i n a č u j e** rješenje Općinskog suda u Malom Lošinju, posl. br. R-1-11/o7-7 od 30. ožujka 2007. godine i rješava :

Odbija se pritužba i prijedlog predlagatelja kojim je tražio da se naloži protustranci izdavanje potvrde ovršnosti na Ugovoru o zakupu solemniniziranom po javnom bilježniku pod brojem OU-220/04 dana 2. srpnja 2004. godine.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem naloženo je protustranci, javnom bilježniku Boži Markoviću iz Malog Lošinja, da u roku od 8 dana od primitka dokaza da su zakupci [REDAKTIRANO] i [REDAKTIRANO] primili otkaz ugovora o zakupu, izdati klauzulu ovršnosti.

Protiv tog rješenja žalbu je podnijela protustanka zbog bitne povrede odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava (čl. 353. st. 1. toč. 1. i 3. Zakona o parničnom postupku - NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 i 84/08 - dalje ZPP), predlažući da se pobijano rješenje preinači na način da se odbije prijedlog predlagatelja ili ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovan postupak.

Žalba je osnovana.

Poslovni broj: GŽ-3591/o7-2

- 2 -

Donoseći pobijano rješenje prvostupanjski sud utvrđuje da je predlagatelj podnio prijedlog – pritužbu predsjedniku prvostupanjskog suda u kojem navodi da je dana 2. srpnja 2004. godine javni bilježnik Božo Marković iz Malog Lošinja, solemnizirao ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključen između predlagatelja kao zakupodavca, te [REDACTED], kao zakupnika poslovnog prostora koji se nalazi u prizemlju nekretnine k.č.br. 776/37 upisane u z.k.ul. 1948 k.o. Mali Lošinj-Grad. Također utvrđuje da predlagatelj u prijedlogu navodi da je podneskom od 30. lipnja 2006. godine raskinuo citirani ugovor, nakon čega se obratio protustranci, kao javnom bilježniku i zatražio izdavanje potvrde ovršnosti, na citiranom ugovoru, što je javni bilježnik odbio učiniti.

Na temelju navoda javnog bilježnika, kao protustranke, te uvidom u dokumentaciju u spisu, prvostupanjski sud utvrđuje da je odredbom čl. 4. st. 3. citiranog Ugovora o zakupu regulirano da zakupodavac u slučaju da zakupci ne ispunjavaju preuzete obveze, može otkazati ugovor. Nadalje utvrđuje da je predlagatelj odaslao [REDACTED] pismeno u kojem se navodi da raskida ugovor o zakupu, a da iz povratnice o dostavi citiranog pismena nije razvidno da li su zakupnici ikada primili i svojim potpisom potvrdili primitak pismena predlagatelja od 30. lipnja 2006. godine. Obzirom na navedeno zaključuje da za sada nije bilo uvjeta da se protustranci naloži izdavanje potvrde ovršnosti na citiranom ugovoru o zakupu, već da će to biti moguće učiniti kada predlagatelj dostavi dokaze da su zakupnici iz citiranog ugovora o zakupu zaprimili otkaz ugovora o zakupu. Stoga odlučuje kao u izreci pobijanog rješenja.

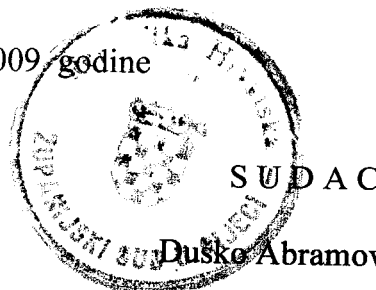
Protustranka u žalbi u bitnome navodi da je prvostupanjski sud pobijanim rješenjem udovoljio prijedlogu predlagatelja, te naložio protustranci izdavanje potvrde ovršnosti pod određenim uvjetima, dok bi iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazilo da prvostupanjski sud smatra kako u nazočnom slučaju za sada nisu postojale pretpostavke da protustranka kao javni bilježnik izda potvrdu ovršnosti na citiranom ugovoru o zakupu. Ukazuje da prema odredbi čl. 34. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu (NN 78/93, 29/94, 16/o7 - dalje ZJB), javni bilježnik je ovlašten uskratiti obavljanje određene radnje u skladu sa propisima koji uređuju obavljanje te radnje, dok prema odredbi čl. 108. st. 1. ZJB-a nezadovoljna stranka ima pravo pritužbe predsjedniku suda na području kojeg je sjedište javnog bilježnika zbog toga što javni bilježnik nije poduzeo traženu službenu radnju ili zbog toga što je u sadržajnom i formalnom pogledu nije poduzeo u skladu sa zakonom ili zbog toga što odugovlači s njenim poduzimanjem, dok prema odredbi čl. 108. st. 2. ZJB-a proizlazi da će predsjednik suda rješenjem narediti javnom bilježniku da poduzme traženu službenu radnju.

Sukladno citiranim zakonskim odredbama, te utvrđenom činjeničnom stanju, protustranka smatra da je prvostupanjski sud trebao odbiti prijedlog predlagatelja, smatrajući da je pobijanim rješenjem stvorena apsurdna situacija, da bi javni bilježnik u nazočnom slučaju trebao poduzeti uskraćenu radnju-izdavanjem potvrde ovršnosti, ali tek kada budu za to ispunjeni zakonski uvjeti za takvu radnju.

Opisani žalbeni navodi protustranke su osnovani. U pravu je protustranka kada u žalbi navodi da je predsjednik prvostupanjskog suda u situaciji kada je utvrdio da je predlagatelj, kao zakupodavac iz predmetnog ugovora o zakupu, odaslao [REDACTED] pismeno od 30.lipnja 2006. godine, u kojem navodi da raskida citirani ugovor o zakupu, te kada je utvrđeno da nema dokaza da su [REDACTED] zaprimili citirano pismeno predlagatelja, te koji je od njih i kada potpisom potvrdio da je zaprimio citirano pismeno, te nadalje utvrđujući da u takvoj situaciji nisu bile ispunjenje zakonske pretpostavke za izdavanje potvrde ovršnosti na predmetnom ugovoru o zakupu, prvostupanjski sud je pogrešno primjenio materijalno pravo u smislu odredbe čl. 108. st. 1. ZJB-a, kada je pobijanim rješenjem naložio protustranci, kao javnom bilježniku da u roku od 8 dana od dana primitka dokaza da su zakupci [REDACTED] primili otkaz ugovora o zakupu, izdati potvrdu ovršnosti na citiranom ugovoru o zakupu. U takvoj situaciji prvostupanjski sud je trebao odbiti pritužbu i prijedlog predlagatelja za izdavanje potvrde ovršnosti, jer za to nisu, bili ispunjeni zakonski uvjeti, što znači da je javni bilježnik pravilno uskratio izdavanje potvrde ovršnosti. Prvostupanjski sud nije mogao naložiti poduzimanje navedene službene radnje javnom bilježniku pod uvjetom, to stoga, jer predlagatelj ima mogućnost, kada se steknu za to potrebni uvjeti tražiti od protustranke kao javnog bilježnika izdavanje potvrde ovršnosti.

Zbog tih razloga trebalo je uvažanjem žalbe protustranke preinačiti pobijano rješenje, te odlučiti kao u izreci, na temelju odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP-a.

U Rijeci, 20. studenoga 2009. godine

SUGLASNOST OVOG PRIJEPISA
S IZVORNIM OVBESIVA
OVLAŠTENI SLUŽBENIK

DRUŠTVENA DOGAĐANJA

Dan javnih bilježnika

Sv. Martin na Muri, 20.11. 2010.

Prigodom 16-godišnjice javnobilježničke službe održana je svečanost u Sv. Martinu na Muri u sklopu obilježavanja Dana javnih bilježnika.

Predsjednik Komore Ivan Maleković obratio se nazočnima te uručio dodijeljene plakete za izuzetan doprinos javnobilježničkoj službi u Republici Hrvatskoj javnim bilježnicima: Rankici Benc iz Varaždina, Stjepanu Šaškori iz Zagreba i Denisu Krajcaru iz Pule. Nazočne su pozdravili državni tajnik Ministarstva

pravosuda, Damir Kontrec, sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske, mr. sc. Jadranko Jug, te u ime Hrvatske odvjetničke komore, Vlado Sevšek, odvjetnik. Tijekom svečanosti održali su predavanja prof. dr. sc. Mihajlo Dika, Pravni fakultet u Zagrebu – „Europski ovršni naslov“ i Damir Kontrec, državni tajnik Ministarstva pravosuda - „Zajednički informacijski sustav zemljišne knjige i katastra – budućnost zemljišnoknjižnog sustava u Republici Hrvatskoj“.

Ivan Maleković, predsjednik HJK, uručio je plakete za izuzetan doprinos javnobilježničkoj službi u Republici Hrvatskoj, javnim bilježnicima Rankici Benc iz Varaždina, Denisu Krajcaru iz Pule i Stjepanu Šaškori iz Zagreba.

Svečanost obilježavanja 16.-te obljetnice javnobilježničke službe u RH u dvorani hotela Spa Golfer Sv. Martin na Muri.

Damir Kontrec, državni tajnik Ministarstva pravosuđa RH.

Prof. dr. Mihajlo Dika, Pravni fakultet u Zagrebu

Mr. sc. Jadranko Jug, sudac Vrhovnog suda RH

Vlado Sevšek, odvjetnik iz Varaždina, predstavnik Hrvatske odvjetničke komore

ENN - Europska notarska mreža

6. sastanak predstavnika (interlokutora),
Rim, 4. i. 5. studenog 2010.

Tijekom protekle tri godine, od osnivanja Europske notarske mreže (ENN), u kojoj nacionalni predstavnici notarijata iz različitih zemalja Europske unije kao i Hrvatske, suraduju radi konkretnih slučajeva u bilježničkoj praksi, uočena je potreba daljnjeg usavršavanja, tj. upoznavanja javnih bilježnika s pravnim rješenjima u okviru prava ove zajednice

Talijanski notarijat bio je domaćin šestoga po redu sastanka interlokutora, koji je održan 4. i. 5. studenog 2010. u Rimu, a tom su prigodom ponudili i u 2011. godini organizirati seminar, kao i austrijski notarijat.

Ovom rimskom sastanku interlokutora prethodio je cjelodnevni susret i rasprava s pravnim stručnjacima, predavačima o ambicioznom i naprednom programu usavršavanja za europske javne bilježnike, kojeg sufinanciraju europske institucije (za 2010., a zahtjev je podnesen i za ovu godinu). Program će se realizirati na seminarima, a svrha mu je da bilježnici teorijski i u praksi upoznaju pravo Europske unije.

Javni bilježnik Giovanni Liotta vodi seminar zajedno s Johannom Gregula iz poljskog notarijata, koja je ujedno i predstavnica CNUE u skupini stručnjaka Europske komisije za obučavanje pravnih stručnjaka te s Eberhardom Kleinom, njemačkim notarom i predstavnikom CNUE u Akademiji europskog prava (ERA). Također, svoje stručno zapažanje predstaviti će i profesori Rainer i Schröder sa Sveučilišta Humboldt u Berlinu te Yvonne Flour sa Sveučilišta Panthéon-Sorbonne u Parizu.

Na sastanku u Rimu sudjelovala je i Emmanuelle Cretin-Magand, predstavnica Europske komisije, radi početne razmjene iskustava u primjeni europskoga ovršnog naslova. A na prijedlog G. Liotta organiziran je pilot-seminar o europskom ovršnom naslovu.

Europske institucije odredile su kao jedan od svojih prioriteta usavršavanje pravnih stručnjaka. Tako je E. Cretin-

Magand podsjetila da Stockholmski program¹ ima za cilj da najmanje polovina pravnih stručnjaka mora do 2015. g. pohađati barem jedan seminar. Obavijestila je sudionike da će Europska komisija započeti konzultacije o obučavanju krajem 2010. godine.

Razmatrao se i sadržaj budućih seminara. Profesor Schröder predložio je da seminari sadrže teme iz nasljednoga i trgovačkoga prava, a profesorica Flour je pojasnila da će seminari biti regionalni i uključivati zemlju domaćina i susjedne zemlje, te se založila da teme za seminare pripremaju zajedno dvočlani timovi - bilježnik i znanstvenik.

Drugog dana sastanku interlokutora su se pridružile Filomena Albano i Francesca Contento, određene u ime Ministarstva pravosuđa Italije za njihove predstavnike u Europskoj pravosudnoj mreži te su predstavile rad i objasnile mogućnosti uključivanja notarijata u Europsku pravosudnu mrežu.

Koordinator ENN-a Stephan Matyk naglasio je uspješno pokretanje web-portala "Nasljeđivanje u Europi", www.succession-europe.com. Portal je zabilježio 90.000 posjeta, a pretraženo je gotovo 450.000 stranica. Link na taj portal postoji na više od 1200 web-stranica.

Istaknuo je da se portal redovito obnavlja svakih šest mjeseci i objavljuje promjene koje se dogode u nacionalnim zakonodavstvima te da i o tome ovisi ugled europskih notarijata.

Internetski program ENN mreže usavršava se, te će uskoro biti moguć lakši pristup i razmjena podataka između interlokutora.

Predstavljen je i projekt izrade stranica o bračnoj imovini u zemljama članicama na 22 jezika.

Gordana Hanžek, tajnik HJK

¹ *Stockholmski program* je 5-godišnji program sa smjernicama za pravosuđe i unutarnje poslove zemalja Europske unije za razdoblje 2010.-2015., s temama zaštite temeljnih prava, privatnosti, prava manjina i prava skupina i pojedinaca kojima treba posebna zaštita, kao i državljanstva Europske unije. Program obuhvaća planove za suradnju u područjima policije, vojnih i tajnih službi, mjere s područja razmjene podataka između zemalja i mjere praćenja na internetu. Obuhvaća raznorodna područja kao što je nacionalna sigurnost, javna sigurnost, migracije, borba protiv organiziranoga kriminala kao i obiteljsko i nasljedno pravo.

To je treći program te vrste za zemlje Europske Unije poslije Programa Tampere (1999.) i Programa Hague (2004.), a pripremio ga je švedsko predsjedništvo EU te je objavljen u glavnom gradu Švedske.

Svečana prisega javnih bilježnika

Dana 16. veljače 2011. nakon imenovanja, svoju prisegu dalo je sedam javnih bilježnika, i to: Ivanka Antić iz Karlovca, Miodrag Ivković iz Buzeta, Tea Ivić iz Ozlja, Patricia Pucić iz Žminja, Sanda Pandža iz Zagreba, Marija Kovač iz Darde, Ana Romac iz Sinja.

Svečanosti prisega javnih bilježnika prisustvovao je ministar pravosuđa Dražen Bošnjaković, predsjednik Vrhovnog suda RH Branko Hrvatin, predsjednik HJK Ivan Maleković i ravnatelj Uprave za organizaciju pravosuđa mr. sc. Zlatko Hamarić.

Autor fotografija svečane prisega: Ivica Bitunjac

Savjetovanje u Višnjaju

5. veljače 2011.

U organizaciji Javnobilježničke komore Istarske županije i u suradnji s Hrvatskom javnobilježničkom akademijom u prostoru palače Sincich u Višnjaju održano je savjetovanje koje je kao osnovnu temu imalo ovršni postupak.

Na proputovanju za Bosnu i Hercegovina na svečanost povodom prijema BiH u Međunarodnu uniju latinskog notarijata, predstavnici Hrvatske javnobilježničke komore ugostili su drage goste: Klausu Woschnaka iz Austrija, Zlatku Nikolovskog iz Makedonije i Marijanu Tičar Bešter iz Slovenije. Na slikama u razgledavanju Zagreba.

Plaketa Barici Novosel

Predsjedsjednik Hrvatske javnobilježničke komore Ivan Maleković uručio na prigodnoj svečanosti plaketu Barici Novosel koja obavlja poslove državne tajnice u Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske.

HRVATSKA JAVNOBILJEŽNIČKA KOMORA

ZAGREB, Radnička cesta 34

Tel.: 01/4556-566, faks 01/4551-544

E-mail: hjk@hjk.hr<http://www.hjk.hr>**POPIS JAVNIH BILJEŽNIKA****10000 ZAGREB (01)**

Andrašić Damir, Prilaz Ivana Visina 5
tel. 655 59 05, fax. 655 58 28
e-mail: damir.andrasic@zg.htnet.hr
Dražen Markuš, jb prisjednik

Ankon Jasminka, Nehajska 22
tel. 3017 693, fax. 301 76 93
e-mail: jasminka.ankon@zg.htnet.hr
Snježana Torić, jb prisjednik
Željka Rebić, jb savjetnik

Baković Marija, M. Matošeca 3,
tel. 37 31 376, fax. 373 5925
e-mail: jb-m.bakovic@zg.t-com.hr
Davor Dukat, jb prisjednik
Marijana Ćosić, jb prisjednik
Milijana Baburić, jb savjetnik
Viktorija Baković, jb vježbenik

Barbarić Sanja, Ivana Šibla 13
tel. 663 61 70, fax. 663 62 70
e-mail: barbaric.sanja@zg.t-com.hr
Duje Ordulj, jb prisjednik

Brozović Škrinjarić Štefica, Remetinečki gaj 2f
tel/fax: 614 13 85
e-mail: javni.biljeznik.brozovic@zg.t-com.hr

Burec Mladen, Trg Stjepana Konzula 1
tel. 239 55 44 fax. 234 45 35
e-mail: mladen.burec@zg.htnet.hr
Božo Miletić, jb prisjednik
Ivana Kozar, jb prisjednik
Valentino Koščak, jb vježbenik

Čaklović Ljubica, Ilica 213,
tel. 370 30 35, fax. 370 33 97,
e-mail: notar.caklovic@zg.t-com.hr
Sanda Pandža, jb prisjednik

Čavajda Zorka, Radnička cesta 48,
tel. 48 31 670, fax. 604 04 45
e-mail: notar-cavajda@zg.htnet.hr
Tatjana Kralj, jb prisjednik
Doroteja Filipović, jb prisjednik
Mija Žužul, jb vježbenik

Čerić Velimir, Ul. Hrvat. proljeća 65
tel. 298 98 22, fax. 292 30 89
e-mail: biljeznik.ceric@zg.htnet.hr
Maja Čala, jb prisjednik

Dabelić Marina, Vukovarska 284, tel. 230 30 58,
e-mail: biljeznik-dabelic@email.t-com.hr
Gordana Relić-Gutenberger, jb prisjednik
Jelena Mesar, jb savjetnik

Despot Zorka, Lastovska 12,
tel. 618 07 10, fax. 618 09 56
e-mail: notar.zdespot@gmail.com

Dolinar Nenad, Varšavska 4/II,
tel. 48 30 095, fax. 483 00 96
e-mail: nenad.dolinar@zg.htnet.hr
Martina Šugar, jb prisjednik

Draškić Lada, Frana Petrića 1,
tel. 481 32 01, fax. 481 34 02
e-mail: javni.biljeznik.lada.draskic@zg.t-com.hr
Aleksandra Martinović, jb prisjednik
Blaženka Plečaš, jb prisjednik
Martina Jankač, jb savjetnik
Jelena Gvozdanić, jb vježbenik

Dujmović Iva, Jurišićeva 21, tel/fax. 481 45 19
e-mail: javni-biljeznik-iva-dujmovi@zg.htnet.hr
Renata Marković, jb prisjednik
Jadranka Kuić Humek, jb savjetnik

Džankić Pero, Korčulanska 3E/II,
tel. 618 03 50, fax. 6180 361
e-mail: javni.biljeznik.dzankic.pero@zg.t-com.hr
Martina Plastić, jb prisjednik

Frid Zdenko, Poljička 27, tel. 615 43 22, fax. 615 43 23
e-mail: zdenko.frid@zg.htnet.hr
Darja Bošnjak, jb prisjednik
Ana Škarić, jb prisjednik
Svjetlana Pleić, jb savjetnik

Gajski Alemka, Mandrovićeva 17,
tel. 231 13 32, fax. 234 57 17
e-mail: alemka.gajski1@zg.htnet.hr
Boža Svedrec, jb prisjednik

Dubravka Rakitničan, jb prisjednik
Melita Čondrić, jb prisjednik
Nadija Jević, jb savjetnik

Galić Radojka, Čikoševa 5,
tel.230 36 24, fax. 230 36 62,
e-mail: galicr@zg.t-com.hr
Mirjana Mrčela, jb prisjednik
Marina Kardum, jb vježbenik

Galović Stanislava, Miroslava Milića 4,
tel. 388 17 57, fax. 388 17 80
e-mail: notar.galovic@hi.t-com.hr
Tomislav Garofulić, jb savjetnik

Glibota Milan, Trnjanska cesta 23, tel/fax.615 19 60
e-mail: notar-glibota@zg.htnet.hr
Vedrana Jerosimić, jb prisjednik
Luka Glibota, jb vježbenik

Grladinović Dubravka
Draškovićeve 13, tel/fax. 461 23 16,
e-mail: biljeznik-grladinovic@email.t-com.hr
Tina Jokić, jb prisjednik
Mirna Ivković, jb savjetnik
Valentina Sertić, jb vježbenik

Živković Iva i Škaričić-Sinčić Lada
Gajeva 2/IV, tel. 487 60 71, fax.481 29 67
e-mail: javnobiljeznicki.ured.zivkovic-sincic@email.t-com.hr
Sabrina Kafedžić, jb prisjednik
Anita Škurjanec, jb prisjednik
Margita Kozina Ištuk, jb savjetnik
Kristina Mikulić, jb vježbenik
Barbara Živković, jb vježbenik
Snježana Tončić, jb vježbenik

Herceg-Miličević Ljiljana, Đorđićeva 13,
tel. 492 12 20 ,fax.492 12 21
e-mail: ljiljana.herceg-milicevic@zg.htnet.hr
Ivana Herceg, jb prisjednik
Zvezdana Popović , jb prisjednik
Vedran Vujanović, jb savjetnik
Matej Herceg, jb vježbenik

Horvat-Pernar Željka, Savska cesta 9,
tel/fax. 482 95 70
e-mail: notar-pernar@zg.htnet.hr
Ernita Obuljen, jb prisjednik
Valerija Pernar, jb vježbenik

Hukelj Anica, Mrazovićeve 6/I,
tel. 481 99 55, fax.481 99 51
e-mail: notar-hukelj@zg.htnet.hr
Kristian Hukelj , jb prisjednik
Nikolina Nežić, jb prisjednik
Marija Soko, jb savjetnik
Marina Mesić, jb vježbenik

Ivana Ilić, v.d.jb, Tomašićeva 7,
tel. 462 08 15, fax.463 64 93,
e-mail: j.b.a.ilic@inet.hr
Katarina Zebec, jb vježbenik

Jakić Branko, Zelinska 3, tel/fax. 611 46 44
e-mail: branko.jakic@notar-jakic.hr
Lidija Lešić Duralija, jb prisjednik
Marko Elijaš, jb savjetnik
Mihovil Vukša, jb vježbenik

Jakobović Gordana, Ilica 176, tel/fax. 377 73 17
e-mail: notar-jakobovic@zg.htnet.hr
Ljerka Gec, jb prisjednik
Sinja Maja Oštrek, jb savjetnik

Jelavić Zoran, Hrvatskog proljeća 40,
tel/fax. 291 36 08
e-mail: zoran.jelavic@zg.htnet.hr
Tamara Kaiser, jb prisjednik

Ježek Mladen, Šoštarićeve 8/III, tel./fax. 492 96 41
e-mail: mladen.jezek2@zg.t-com.hr
Danaja Debicki, jb prisjednik
Tomislav Žabek, jb vježbenik

Jukić Nevenka, Unska 2a, tel.617 09 33, 617 09 34
e-mail: nevenka.jukic@zg.t-com.hr

Jurić Marijan, Savska cesta 56,
tel. 617 71 34, fax. 617 71 37
e-mail: marijan.juric2@zg.htnet.hr
Marija Bartolić, jb prisjednik
Ivan Jurić, jb prisjednik

Juroš Alen, Dankovečka 8, tel. 298 94 94,
e-mail: notarjuros@zg.t-com.hr

Kelečić Vesna, Zagrebačka avenija 104 c/III,
tel. 387 80 88, fax. 387 81 07,
e-mail: biljeznik.kelecic@post.t-com.hr
Tina Petrić, jb prisjednik

Mr. sc. Knego-Rogina Jadranka, Argentinska 4
tel/fax. 345 19 46, e-mail: j.b.knego@gmail.com
Vika Despot , jb prisjednik
Marija Pezer, jb savjetnik
Krešimir Rogina, jb vježbenik

Kutija-Kušpilić Renata, Maksimirska 3,
tel. 239 59 84, fax. 239 59 85
e-mail: renata-kutija-kuspilic@zg.htnet.hr
Nikolina Milešević, jb prisjednik

Lisonek Ilinka, Trg Hrvat. velikana 4,
tel. 481 04 93, fax.487 15 48
e-mail: ilinka.lisonek@zg.htnet.hr
Sanja Kodrnja, jb prisjednik
Suada Jašarević, jb prisjednik
Sandra Nikolov, jb prisjednik
Zrinka Akalović, jb vježbenik

Lovrić Biserka, Grižanska 6,
tel. 295 52 10, fax.2955212
e-mail: biserka.lovric@zg.htnet.hr
Franka Kralj, jb prisjednik
Božica Jagoić Tukša, jb savjetnik

Marčinko Vladimir, Palmotićeve 43a
tel. 4839 627, faks 4921 120
e-mail: vladimir.marcinko@zg.t-com.hr
Tanja Kapitan, jb prisjednik
Tena Genc, jb prisjednik
Iva Kršić, jb savjetnik

Maroslavac Željka, Av. Dubrovnik 12,
tel.655 13 73, fax.654 81 51
e-mail: zmaroslav@inet.hr
Gordana Manojlović, jb prisjednik
Irena Marić, jb prisjednik

Martinović Igor, Petrinjska 14,
tel. 492 02 51, fax.492 03 99
e-mail: igor.martinovic6@zg.t-com.hr
Mirela Kovačević, jb vježbenik

Matijević Tomislav, Ilica 191a, tel. 370 01 99,
e-mail:tomislav.matijevic3@zg.t-com.hr

Matko Ruždjak Jožica, Kneza Višeslava 2,
tel. 461 17 60, fax. 462 28 33
e-mail: jozica.matko-ruzdjak@zg.t-com.hr
Sanja Vladušić, jb prisjednik
Nataša Marijanović, jb prisjednik
Vida Baranović, jb savjetnik

Matoš Mladen, Ilica 297,
tel. 377 92 06, 377 65 60 fax.374 56 78
e-mail: mladen.matos@notar-matos.hr
Daniela Božić, jb prisjednik
Željka Belić, jb prisjednik

Modrušan Kornelija, Draškovićeve 8, tel. 481 43 53
e-mail: kornelija.modrusan@zg.htnet.hr

Parlov Ivan, Ozaljska 21,
tel. 309 73 33, fax. 309 83 33
e-mail: notar-parlov@zg.htnet.hr
Mate Juroš, jb prisjednik
Ivana Jerković, jb savjetnik

Pejović-Fumić Lidija, Ilica 75/I, tel/fax. 484 67 95
e-mail: lpejovic@inet.hr

Picukarić Željka, Boškovićeve 12, tel.4810095,
e.mail:zeljka.picukaric@zg.t-com.hr

Popov Lucija, Iblerov trg 2/II, tel/fax. 455 27 02,
e-mail: notar-popov@zg.htnet.hr
Tea Pavičić Gracin, jb prisjednik
Vanja Popov, jb prisjednik

Pučar Vesna, Miramarska 24,
tel. 615 51 91, 615 51 94, fax. 615 51 90
e-mail: v.pucar@notar-pucar.hr
Ozren Ivković, jb prisjednik
Morana Smolčić, jb prisjednik
Nevenka Šimac, jb savjetnik

Ranogajec Branko, Heinzelova 40, tel. 450 08 88
e-mail: notar-ranogajec@zg.htnet.hr
Domagoj Ranogajec, jb prisjednik

Ribarić Obrenija, Nikole Tesle 16, tel/fax. 485 50 84
e-mail: jb-ribaric@zg.htnet.hr
Suzana Turčić, jb prisjednik
Ivana Blaić, jb prisjednik
Ivana Macanić, jb savjetnik

mr.sc.Rotim Jozo, Trg J.F.Kennedyja 6b,
tel. 238 36 40, fax. 238 36 41,
e-mail: biljeznik-rotim@biljeznik-rotim.hr
Boro Bubnjić, jb prisjednik
Ivan Rotim, jb vježbenik

Sabol Terezija-Zinka, Turinina 5,
tel.480 20 80, fax.660 39 92,
e-mail:notar.sabol@gmail.com
Marina Babić Katić, jb prisjednik

Serda Pavlović Suzana, Maksimirska 38, tel. 231 0130,
e-mail:suzana.serda-pavlovic1@zg.t-com.hr
Biserka Hrvatina, jb savjetnik

Sudar Duško, Frankopanska 2A, tel/fax. 484 78 69
e-mail: notar-sudar@zg.htnet.hr
Katarina Dilber, jb prisjednik
Suzana Ilić Musić, jb savjetnik
Igor Sudar, jb vježbenik

Mr. sc. Svedrović-Kilibarda Ljubinka, Ilica 139a,
tel. 377 93 00, fax. 377 95 00
e-mail: biljeznik-lj.svedrovic@zg.htnet.hr
Iva Glamočak, jb savjetnik

Šarčević Vladimir, Tratinska 79/I,
tel. 302 26 12, fax.309 43 32
e-mail: biljeznik-sarcevic@zg.t-com.hr
Ivana Vrcić, jb prisjednik

Šaškorić Stjepan, Petrinjska 4, tel/fax. 481 05 35,
e-mail: stjepan.saskor@zg.htnet.hr
Vesna Lelas, jb prisjednik
Katarina Sokić, jb prisjednik

Škrinjar Kos Senija, Vlaška 103, tel/fax. 466 50 78
e-mail: senija.skrinjar@zg.htnet.hr
Marijana Dekanić, jb prisjednik
Marija Šajatović, jb vježbenik

Štefčić Jasna, Zajčeva 1, tel./fax. 242 28 66
e-mail: jasna.stefcic@zg.t-com.hr

Tadić Nikola, Prilaz Đ. Deželića 23,
tel. 482 64 40, fax.482 65 12
e-mail: jb-nikola.tadic@zg.htnet.hr
Diana Dominis, jb vježbenik
Jelena Maržić Benzia, jb savjetnik

Trkman Pajić Mirjana, Škrlčeva 39, tel/fax.230 23 35,
e-mail: notar.trkmanpajic@yahoo.com
Jana Pajić, jb savjetnik

Valić Katica, Trg N. Š. Zrinskog 17,
tel 487 30 60, fax. 487 30 51
e-mail: jb-katica.valic@zg.htnet.hr
Nada Jukić, jb prisjednik
Tomislav Knez, jb prisjednik
Kristijan Krznarić, jb vježbenik

Vodopija Čengić Ljiljana, Rudeška cesta 173,
tel.388 85 16, fax. 388 85 17
e-mail:vodopija.cengic.ljiljana.javni.biljeznik@zg.t-com.hr
Marina Balinger, jb savjetnik

Zajec Vlasta, Trg Kralja Tomislava 4,
tel. 485 27 07, fax. 485 27 08
e-mail: vlastazajec@inet.hr
Sanja Lovrić, jb prisjednik

Zorić Jasna, Dugoselska 12, tel/fax. 231 13 31
e-mail: jb-j.zoric@zg.htnet.hr
Anamarija Baljkas Hrgić, jb prisjednik
Nikolina Gažić jb prisjednik
Ivana Mlinarević, jb savjetnik
Hrvoje Benković, jb vježbenik

Žitko Janko, Poljička 12, tel. 611 73 03, fax.617 64 71
e-mail: javnibin@inet.hr
Dada Žitko, jb vježbenik

Žitko Jasna, Milana Amruša 7/II,
tel.481 01 65, fax. 481 31 66,
e-mail:notar.jasna.zitko@zg.t-com.hr
Marina Sente, jb vježbenik

31300 BELI MANASTIR (031)

Milas David, Kralja Tomislava 39 ,
tel. 742 242 , fax. 742 240
e-mail: notar-milas@os.t-com.hr
Krešimir Milas, jb savjetnik

23210 BIOGRAD NA MORU (023)

Kvartuč Dušan, Obala P. Krešimira IV bb,
tel/fax. 383 021
e-mail: javni-biljeznik-dusan-kvartuc@zd.htnet.hr

43000 BJELOVAR (043)

Čulo Poljak Marija, Trg E.Kvaternika 2, tel.220696,
e-mail: j.b.m.culo.poljak@bj.t-com.hr

Kustić Marija, A. Starčevića 5b, tel/fax.242 145
e-mail: jb.marija.kustic@bj.htnet.hr
Sandra Naumovska, jb prisjednik

Natalija Batinac, jb prisjednik

Marković Slavka, Ul. A. K. Miošića 28a,
tel. 241 553, fax.221 252
e-mail: biljeznik-markovic@bj.htnet.hr
Mario Franjić, jb prisjednik

Dujmović Martina, v.d. jb, P. Preradovića 8/I,
tel.241250,fax.241251
e-mail: nevenka.osmanovic@bj.htnet.hr
Ivana Mrsin, jb savjetnik

20271 BLATO (020)

Vojvodić Markita, Ulica 31, tel/fax.851 917
e-mail: javni.biljeznik@du.htnet.hr

52460 BUJE (052)

Nazarević Snježana , Trg J. Broza Tita 1,
tel.721 743, fax.721 744
e-mail: snjezana.nazarevic@pu.htnet.hr
Dijana Akrap, jb prisjednik

52420 BUZET (052)

Ivković Miodrag, Trg Fontana 2, tel/fax. 695 712,
e-mail: notar-ivkovic@pu.t-com.hr

51250 CRIKVENICA (051)

Boras Koko, Ul. K. Zvonimira 29, tel/fax. 241 952
e-mail: javni.biljeznik.koko.boras@ri.t-com.hr

40000 ČAKOVEC (040)

Crnčec Jasenka, I. G. Kovačića 6, tel/fax. 311 507
e-mail: jb-jasenka.crncec@ck.htnet.hr
Latinka Ivošević, jb prisjednik
Tatjana Pavlic Blažon, jb savjetnik

Jalšovec Sanda, Matice Hrvatske 6, tel. 310 688,
jb.jalšovec.sanda@ck.t-com.hr

Kvakan Ivan, R. Boškovića 21, tel/fax. 390 733
e-mail: kvakan.ivan.javni.biljeznik@ck.htnet.hr
Jelena Bogdan Kvakan, jb savjetnik
Petar Kvakan, jb vježbenik

Marodi Ivan, Matice hrvatske 14, tel/fax. 390 477
e-mail: ivan.marodi@ck.htnet.hr
Katarina Logožar, jb prisjednik

Zvonarek Mirjana, Otokara Keršovanija 1, tel. 390 750,
e-mail: zvonarek.javni.biljeznik@cj.t-com.hr

51219 ČAVLE (051)

Vesna Šeškar, Čavle 78, tel.545326,
e-mail.notar.seskar@ri.t-com.hr
Željka Tuškan Bregovac, jb prisjednik
Jelena Papić, jb savjetnik

43240 ČAZMA (043)

Torbašinović Ljerko, Trg čazm. kaptola 9,
tel.772 342, fax.227040
e-mail: ljerko.torbasinovic@bj.htnet.hr

43500 DARUVAR (043)

Čop Mladen, Trg kralja Tomislava 1, tel/fax. 333 512
e-mail: notar.cop@bj.htnet.hr

51300 DELNICE (051)

Mihelčić Nikola, Amerikanska 3, tel/fax. 811 812
e-mail: javni-biljeznik-nikola-mihelcic@ri.htnet.hr

49240 DONJA STUBICA (049)

Cividini Marija, Trg M. Gupca 11, tel/fax. 286 268
e-mail: jbm-cividini@kr.htnet.hr
Maja Baković, jb savjetnik

31540 DONJI MIHOLJAC (031)

Đurđević Dinko, Trg A. Starčevića 11, tel/fax. 632 527
e-mail: javni-biljeznik-d-djurjdjevic@os.htnet.hr
Zrnka Stamatosa, jb prisjednik

22320 DRNIŠ (022)

Buva Dijana, Nikole Tesle 17a, tel. 886749, fax. 886593,
e-mail: buva.dijana.javni.biljeznik@si.t-com.hr

20000 DUBROVNIK (020)

Bronzan Luce, Vukovarska 24, tel. 411 292, fax. 311943
e-mail: luce.bronzan@gmail.com
Iva Carić, jb prisjednik

Mozara Nikša, Vukovarska 17,
tel. 638 570, fax 648 574
e-mail: jb.ured@biljeznik-mozara.hr
Jelena Škrabo, jb prisjednik
Matea Šagarjelo, jb vježbenik

Radović Ivo, Dr A. Starčevića 20/I, tel. 492050,
e-mail: biljeznik.ivoradovic@optinet.hr

Stanić Anđelko, Dr A. Starčevića 20, tel. 357
777, fax. 357946
e-mail: andjelko.stanic@du.htnet.hr
Nada Pirjać, jb prisjednik
Iva Radović, jb vježbenik

Viden Nikša, Vukovarska 22, tel. 412 644, fax. 311566
e-mail: niksa.vidjen@du.t-com.hr
Anto Lozančić, jb prisjednik
Maja Mažar Španja, jb vježbenik

47250 DUGA RESA (047)

Antić Ivanka, Trg Sv. Josipa br. 6, tel. 844 262
notar.antic@post.t-com.hr
Ines Antić, jb savjetnik
Marina Tkalčević, jb vježbenik

10370 DUGO SELO (01)

Copić Krešimir, Dragutina Domjanića 1, tel. 275 44 79
e-mail: kresimircopic@yahoo.com
Natalija Pavlović, jb prisjednik

Perić Slavica, J. Zorića 8, tel. 277 56 20, fax. 277 56 21
e-mail: notar-slavica.peric@zg.t-com.hr
Andreja Tanasković, jb savjetnik

31400 ĐAKOVO (031)

Brač Nikola, Ulica pape Ivana Pavla II 8
tel/faks: 031 810 605
e-mail: javni.biljeznik.brac@os.t-com.hr

Crnov David, Ul. Pape Ivana Pavla II 6, tel. fax. 815 136,
e-mail: crnov.david.javni.biljeznik@os.t-com.hr

Ratinčević Pavao, Stjepana Radića 4, tel/fax. 822 186
e-mail: jb-pavao.ratincevic@os.htnet.hr

48350 ĐURĐEVAC (048)

Matulec Darko, Kralja Tomislava 2, tel/fax. 813 891
e-mail: notar.darko.matulec@hi.t-com.hr

Šimčić Ankica, Trg Sv. Jurja 1, tel. fax. 811 811
e-mail: simcic.ankica.javni.biljeznik@kc.t-com.hr

43280 GAREŠNICA (043)

Marko Bilandžija, v.d. javni bilježnik, Ul. Hrv. branitelja 1,
tel/fax. 532 476
e-mail: b352kali@globalnet.hr

44400 GLINA (044)

Bukovac Marina, S. i A. Radića 12, tel/fax. 882 625
e-mail: marina.bukovac.javni.biljeznik@sk.htnet.hr

53000 GOSPIĆ (053)

Fajdić Mile, Kaniška 9, tel. 573 337,
e-mail: mile.fajdic@gs.t-com.hr

Zdunić Boris, Popa Frana Biničkog 10, tel/fax. 574 862
e-mail: javni-biljeznik-zdunic@gs.htnet.hr
Marija Grivičić, jb savjetnik
Vesna Stručić, jb vježbenik

43200 GRUBIŠNO POLJE (043)

Luketić Ivo, A. G. Matoša 3, tel/fax. 485 025
e-mail: ivo.luketic@bj.htnet.hr

44430 HRVATSKA KOSTAJNICA (044)

Pličanić Gordana, Nine Marakovića 69,
tel/fax. 044/851-229
e-mail: javni.biljeznik.plicanic@sk.t-com.hr
Belma Pličanić, jb savjetnik

32236 ILOK (032)

Šimunić Tomislav, Vukovarska 66, tel. 590 300
e-mail: javni.biljeznik.simunic.ilok@email.t-com.hr

21260 IMOTSKI (021)

Ujević Petar, Ante Starčevića 17, tel/fax. 722 300,
e-mail: javni.biljeznik.petar.ujevic@st.htnet.hr

42240 IVANEC (042)

Šagi-Belcar Nada, Ak. Ladislava Šabana 5,
tel. 782 104
e-mail: nada.sagi-belcar@vz.htnet.hr
Danijela Marković, jb prisjednik

10310 IVANIĆ GRAD (01)

Mišković Marijan, Moslavačka 12, tel. 288 86 88
e-mail: marijan.miskovic@vk.htnet.hr

10450 JASTREBARSKO (01)

Volarić Stjepan, Braće Kazić 7, tel. 628 39 69
e-mail: notar-stjepan.volaric@zg.htnet.hr
Ivana Širanović Vulić, jb prisjednik

47000 KARLOVAC (047)

Augustinović Marina, V. Nazora 6, tel. 615 466
e-mail: jb-marina.augustinovic@ka.htnet.hr
Ivana Lipošćak, jb prisjednik
Ivana Pavković, jb savjetnik

Bubaš-Magličić Nina, I. G. Kovačića 2, tel. 616 111
e-mail: nina.bubas-maglicic@ka.htnet.hr
Sandra Rekaš, jb vježbenik

Plavetić Snježana, Domobranska 6,
tel.fax.600 605,fax.600 689
e-mail:jb.plavetic@ka.t-com.hr

Tranfič Željka, Trg J. Broza 2, tel. 416 801,
e-mail:jb-zeljka.tranfic@hi.t-com.hr
Tihana Stepić, jb vježbenik

Žaja Blanka, Gundulićeva 8, tel. 615 920, fax.615 940
e-mail: notar.blanka.zaja@ka.htnet.hr
Morana Kasun, jb savjetnik

51215 KASTAV (051)

Mavrinac Radosna, Trg Matka Laginje 1, tel. 691 070
e-mail: notar.mavrinac@ri.htnet.hr
Martina Lučić, jb prisjednik
Emina Dedić, jb savjetnik

21216 KAŠTEL STARI (021)

Donika-Stanojević Joško, Obala kralja Tomislava 26
tel. 232 333, e-mail:j avni-biljeznik-donika@st.htnet.hr
Tatjana Perić, jb prisjednik
Rozika Dajak, jb savjetnik

49290 KLANJEC (049)

Čižmek Mirko, Trg mira 11, tel. 550 331
e-mail: mirko.cizmek@kr.htnet.hr

22400 KNIN (022)

Čujec Josip, Tvrtkova 3, tel. 662 673
e-mail: josip.cujec@si.htnet.hr

48000 KOPRIVNICA (048)

Bakrač Nikola, Opatička 5, tel. 622 755
e-mail: notar-bakrac@kc.htnet.hr

Ostović Marina, A. Nemčića 4a, tel. 623 820
e-mail: marina.ostovic@kc.htnet.hr
Ema Nađ, jb prisjednik

Papac Ljubica, A. Nemčića 1/I, tel. 626 817
e-mail: ljubica.papac@kc.htnet.hr

Pavlović Ronald, Križevačka 5, tel/fax. 622 440
e-mail:notar-pavlovic@kc.t-com.hr

20260 KORČULA (020)

Kaliman Ivna, Kovački prolaz 25, tel. 715 758
e-mail: ivna-kaliman-javni-biljeznik@du.t-com.hr

51221 KOSTRENA (051)

Flego Davorka, Kostrenskih boraca 13, tel. 289 007,
e-mail:davorka.flego.javni.biljeznik@ri.t-com.hr

49000 KRAPINA (049)

Bjelčić Damir, Ljudevita Gaja 8, tel. 373 064
e-mail: damir.bjelcic@kr.htnet.hr
Martina Majcen, jb savjetnik

Bišćanin Pešut Zdravka, Kardinala Stepinca 6
tel. 301 116, e-mail: notar.pesut@inet.hr

48260 KRIŽEVCI (048)

Jelić-Veršić Nataša, Baltićeva 4,
tel. 682 890,fax. 271 340
e-mail: jb-natasa-jelic.versic@kc.htnet.hr
Ana Benko Budja, jb prisjednik

Tušek Višnja, I. Z. Dijankovečkog 9,
tel. 681 700, fax. 271 218
e-mail: visnja.tusek@gmail.com
Željka Skalički, jb prisjednik

51500 KRK (051)

Katunar Zrinski Miljenka, Trg bana J.Jelačića 5,
tel.fax. 520 536
e-mail: katunar.zrinski@hi.t-com.hr
Neven Kućar, jb prisjednik

44320 KUTINA (044)

Malačić Mira, Hrvat.branitelja 11,
tel. 681 500, fax. 676 500
e-mail: jb-mira.malacic@sk.htnet.hr
Tina Puškaš, jb savjetnik

Medić Mato, Trg kralja Tomislava 7, tel. 683 525
e-mail: javni.biljeznik.medic.mato@.sk.htnet.hr

Mokry-Uroić Dubravka, Kneza Trpimira 2a, tel. 630 288,
e-mail: dubravka.mokry-uroic@sk.t-com.hr

52220 LABIN (052)

Udovičić Rita, Zelenice 18/I, tel. 85 20 13
e-mail: notar-udovicic@pu.htnet.hr

Terković Branko, Rudarska 7 , tel.851 141, fax. 851 142
e-mail:javni.biljeznik.branko.terkovic@hi.t-com.hr
Čekada Lara, jb savjetnik

51415 LOVRAN (051)

Radmila Mandić, Šetalište M. Tita 35, tel. 293 426,
e-mail: notarlovran@ri.t-com.hr
Munirka Kurpejović, jb vježbenik

42240 LUDBREG (042)

Radašić Kruno, Miroslava Krleže 27, tel. 810 125
e-mail: kruno.radasic.j.b@vz.htnet.hr
Lidija Bačani, jb savjetnik

51550 MALI LOŠINJ (051)

Marković Božo, Braće Vidulić 2-6
tel. 233 047, fax. 520401, e-mail: bozo.markovic@ri.htnet.hr

21300 MAKARSKA (021)

Barbić Ante, Ul. 4. svibnja 533 br. 1, tel. 615 500
e-mail: notar-a.barbic@hi.htnet.hr
Anamarija Arapović Vranješ, jb prisjednik

Pejković Ante, Ul. Stjepana Radića 7, tel. 615 257

e-mail: notar.pejkovic@inet.hr
Anja Pejković, jb prisjednik
Lora Pejković, jb vježbenik

20350 METKOVIĆ (020)

Vedran Plećaš, Trg kralja Tomislava 3/I, tel. 681 177
e-mail: miho.plecas@du.hinet.hr
Jure Plećaš, jb vježbenik

Nikolić Vlado, A. Starčevića 9, tel. 681 154

e-mail: biljeznik-nikolic@du.htnet.hr
Joško Pandža, jb prisjednik

40315 MURSKO SREDIŠĆE (040)

Ruža Hoblaj, Trg braće Radića 8a, tel. 543 300
e-mail: notar.hoblaj@ck.htnet.hr
Hana Hoblaj, jb vježbenik

31500 NAŠICE (031)

Godžirov Boris, Pejačevićev trg 11, tel. 615 100
e-mail: boris.godzirov@os.htnet.hr

Mandić Ljerka, Braće Radića 6,

tel. 612 093, fac. 612 092
j.b.ljerka.mandic@hit-com.hr
Lana Kusturić Škurla, jb vježbenik

35400 NOVA GRADIŠKA (035)

Jelinić Stanka, Karla Dienesha 3, tel/fax. 363 388
e-mail: javni-biljeznik-s.jelinic@sb.htnet.hr
Domagoj Strinavić, jb savjetnik

Zima Dražen, Trg kralja Tomislava 5, tel/fax. 361 961

e-mail: notar.drazen.zima@sb.htnet.hr
Dražen Orešković, jb prisjednik

52466 NOVIGRAD (052)

Aleksandra Micelli, Trg Pozzetto 19,
tel. 757 043, fax. 726 232
e-mail: aleksandra.micelli@zg.htnet.hr
Lejla Ritoša Horvat, jb prisjednik
Antonija Škarda, jb savjetnik

42220 NOVI MAROF (042)

Vidović-Džidić Nada, Zagrebačka 2,
tel. 612 244, 205 244, fax. 205 243

e-mail: nada.vidovic-dzidic1@vz.htnet.hr

Valentina Žugec, jb prisjednik

51259 NOVI VINODOLSKI (051)

Tus Jelena, Korzo Vinodolskog zakona br. 50A,
tel/fax. 245 503, e-mail: jelena.tus@ri.htnet.hr

44330 NOVSKA (044)

Ante Đerek, Trg L. I. Oriovčanina 18/1, tel/fax. 601 515
e-mail: javni.biljeznik.ante.djerek@sk.htnet.hr

47300 OGULIN (047)

Brčić Mirjana, Ul. Ivane Brlić-Mažuranić 2,
tel/fax. 525 444
e-mail: biljeznik-m.brcic@ka.htnet.hr

21310 OMIŠ (021)

Vuković Radoslav, Četvrt Ž. Dražojevića bb,
tel/fax. 861 753, e-mail: jb-radoslav.vukovic@st.htnet.hr

51513 OMIŠALJ (051)

Budimir Zvonimir, Prikešte 15, tel/fax. 841 754
e-mail: notar-z.budimir@ri.htnet.hr

51419 OPATIJA (051)

Kuzle Krešimir, Maršala Tita 75/I,
tel. 272 939, fax. 711 280
e-mail: javni-biljeznik-kuzle@ri.htnet.hr
Hrvojka Kuzle, jb prisjednik
Marta Jakotić, jb vježbenik

Šuran Nataša, Maršala Tita 80,

tel. 272 955, fax. 271 738
e-mail: jb-natasa.suran@ri.htnet.hr
Morana Čavka Markiš, jb vježbenik

33515 ORAHOVICA (033)

Novačić Antun, Trg pl. Mihalovića 2, tel/fax. 674 336
e-mail: jb-antun-novacic@vt.htnet.hr
Mario Novačić, jb savjetnik

49243 OROSLAVJE (049)

Tadić Petar, Ul. Milana Prpića 65, tel/fax. 284 362
e-mail: petar.tadic1@kr.htnet.hr

31000 OSIJEK (031)

Arambašić Biserka, Kapucinska 17/I,
tel. 214 660, fax. 214 661
e-mail: notar.arambasic@os.htnet.hr
Vjenceslav Arambašić, jb prisjednik

Borić Mirjana, Jakova Gotovca 13,

tel. 202 200, fax. 202 204
e-mail: notar-mirjana.boric@os.htnet.hr
Ivana Kovačević, jb prisjednik
Aleksandra Kolev, jb prisjednik
Vedran Borić, jb vježbenik

Dumančić Dragica, Vrt J. Truhelke 3, tel/fax. 201 277

e-mail: jbdumancic@yahoo.com
Marijan Dumančić, jb prisjednik

Kokić Anamarija, Trg slobode 3/I, tel. 204 027,
e-mail: amkjavni.biljeznik@os.t-com.hr

Kovačev Tatjana, Europske avenije 4, tel/fax. 206 605
e-mail: tatjana.kovacev@os.htnet.hr
Janjić Dora, jb prisjednik

Pavelić-Musa Zdenka, Županijska 13, tel/fax. 200 808
e-mail: pavelic-musa.javni.biljeznik@os.htnet.hr
Ljiljana Vodopija, jb prisjednik

Perić Lidija, Kapucinska 25/I, tel/fax. 201 110
e-mail: lidija.peric@inet.hr
Mijo Perić, jb prisjednik
Jasminka Pavlov, jb prisjednik
Antonija Rako, jb savjetnik

Popović Mandica, Trg A. Starčevića 10, tel.650 211,
e-mail: javni.biljeznik.mandica.popovic@os.htnet.hr

Rok Verica, Kapucinska broj 23/I,
tel/fax. 700 707, 205 211
e-mail: javni.biljeznik.rok.verica@gmail.com
Lana Albert, jb savjetnik

Šimašek Zlatko, Vijenac Paje Kolarića 2,
tel./fax. 215 650
e-mail: simasek.zlatko.javni.biljeznik@os.t-com.hr

Šustić Hrvatin, Hrvatske Republike 31b, tel.213 213
e-mail: sustic.hrvatin@os.t-com.hr

47280 OZALJ (047)

Tea Ivić, Zrinskih i Frankopana 15, tel.fax. 732 048
e-mail: javni.biljeznik.ivic.tea@ka.t-com.hr

23290 PAG (023)

Škunca Elizabeta, Podmir bb,
tel. 612 281, fax. 616 905
e-mail: elizabeta.skunca@zd.htnet.hr

34550 PAKRAC (034)

Grgurić-Rukavina Dubravka, Trg bana Jelačića 6,
tel/fax. 412 905
e-mail: dubravka.grguric-rukavina@po.htnet.hr

52000 PAZIN (052)

Blečić Marija, Jože Šurana 6, tel/fax. 621 544,
e-mail: jb-marija.blecic@pu.htnet.hr
Marijan Paulišić, jb prisjednik
Deana Matković, jb vježbenik

Jeromela Mauša Nataša, Dinka Trinajstića 2,
tel/fax. 621 111, e-mail: biljeznik.natasa@hi.t-com.hr

44250 PETRINJA (044)

Antoš-Kovačićek Višnja, Dr. Franje Tuđmana 7,
tel/fax. 814 587,
e-mail: jb-visnja.antos-kovacicek@sk.htnet.hr

33405 PITOMAČA (033)

Andal-Mlinarić Brigita, Trg Kralja Tomislava bb,
Tel/fax. 801 561, e-mail: jburedbam@email.t-com.hr

10451 PISAROVINA (01)

Barbarić Petar, Trg Stjepana Radića 4/I
tel/fax.629 18 69,
e-mail: barbaric.petarjavni.biljeznik@zg.t-com.hr

20340 PLOČE (020)

Žderić Tomislav, Neretvanskih gusara 12
tel/fax. 670 323, e-mail: biljeznik.zderic@gmail.com

44317 POPOVAČA (044)

Greblo Vladimir, Trg grofa Erdödy 28,
tel. 679 668, fax. 670 771
e-mail: vladimir.greblo@sk.htnet.hr

52440 POREČ (052)

Ferenc Tanja, Trg slobode 2, tel.452 905, fax.428 210
e-mail: jb-tanja.ferenc@pu.htnet.hr
Marjana Kirin, prisjednik

Pahović Đordano, Trg Joakima Rakovca 5, tel.442 163
e-mail: notar-pahovic@pu.t-com.hr
Sabina Parenčan, jb savjetnik

Hrvatin Marija, 8.marta 1, tel.433258,
e-mail: marija.hrvatin@pu.t-com.hr
Tina Kalac, jb savjetnik

34000 POŽEGA (034)

Bagarić Niko, Ul. Sv. Florijana 6, tel/fax. 272 551
e-mail: niko.bagaric@po.htnet.hr
Marijana Perić, jb prisjednik

Brekalo Ante, Dragutina Lermana 6,
tel. 272 332, fax. 313 152
e-mail: jb-brekalo-ante@po.htnet.hr
Zdenka Husar, jb prisjednik
Domagoj Brekalo, jb vježbenik

Mr. sc. Včelik Mario, Primorska 2, tel/fax.251640,
e-mail: biljeznik-vcelik@po.t-com.hr
Ksenija Hudeček, jb savjetnik

40323 PRELOG (040)

Balaban Marijan, Trg Sv.Florijana 20 tel/fax. 646 200
e-mail: mbalaban@net.hr

Blažeka Ljiljana, Glavna 26, tel/fax. 645 062
e-mail: ljiljana.blazeka@inet.hr

49218 PREGRADA (049)

Pavelić Irma, Kostelgradska 9, tel/fax. 377 884
e-mail: irpaveli@inet.hr
Gordana Večerić, jb prisjednik

52100 PULA (052)

Crljenica Alida, Ćirilometodske družbe 1,
tel/fax. 215 625

e-mail: notar-crljenica@pu.htnet.hr
Sandra Bilić, jb prisjednik
Maja Crljenica, jb vježbenik

Marina Paić-Čerin, Olge Ban 8,
tel. 215 311, fax. 380 804
e-mail: marina.paic-cerin@notar-cerin.hr
Duško Bambić, jb prisjednik
Jelena Raguž, jb vježbenik
Marko Vitasović, jb savjetnik

Kopić Nansi, Anticova 9/I, tel/fax. 217 808
e-mail: notar.nansi@pu.htnet.hr
Elena Vukotić, jb savjetnik
Vedran Franković, jb vježbenik
Ivan Beletić-Tatić, jb vježbenik
Tena Kopiće, jb vježbenik
Andrej Pudelko, jb vježbenik

Krajcar Denis, Flanatička 10, tel/fax. 215 315
e-mail: notar.krajcar@pu.htnet.hr
Mladen Meničanin, jb prisjednik
Željko Valenta, jb prisjednik

Kukučka Ivan, Jurja Žakna 4b,
tel. 544 755, fax. 213 097
e-mail: notarpula@pu.t-com.hr
Danijela Diković Komadina, jb prisjednik
Miroslav Kutlača, jb vježbenik

Obrovac Skira Sonja, M. Laginje 2, tel. 211 260,
e-mail:sonja.obrovac.skira@pu.t-com.hr

Perković Divna, Mletačka 2, tel. 217 505, fax. 522 316
e-mail: notar.d.perkovic@pu.htnet.hr

Pliško Mirna, Smareglina ul. br.7,
tel. 210 511, fax. 522 377
e-mail: jb-mirna.plisko@hi.htnet.hr
Ivan Regvat, jb prisjednik
Vesna Perković, jb savjetnik

51280 BAB (051)

Radić Ermina, Mali Palit bb, tel/fax. 725 498
e-mail: javnibin@inet.hr
Draženka Pičuljan, jb prisjednik

51000 RIJEKA (051)

Banić Miroslav, Korzo 4/II, tel/fax. 338 114
e-mail: miroslavbanic@inet.hr
Petar Banić, jb savjetnik

Borčić Jadranka i Sokolić-Ožbolt Olga
Užarska 28-30/II, tel/fax. 212 513
e-mail: notari-borcic-sokolic@ri.t-com.hr
Danijela Miloš, jb savjetnik

Ćuzela Vesna, Korzo 18, tel 339 686, fax. 322 969
e-mail: notar.cuzela@globalnet.hr
Milena Čehajić, jb prisjednik
Sunčica Žužić Kovačić, jb prisjednik

Zvonka Beg Kvaternik, jb savjetnik

Grozdanić-Dekleva Marija, Korzo 35/I, tel/fax. 336 727
e-mail: notar.grozdanic-dekleva@ri.htnet.hr
Loris Baričević, jb prisjednik
Tihana Radojković, jb prisjednik
Nikolina Božić, jb vježbenik

Legović Gordana, Rudolfa Strohala 3,
tel.322 922, fax.321 052
e-mail: notar.legovic@ri.t-com.hr
Veronika Fućak Zvonarić, jb prisjednik

Lovrović Lečić Vera, Fiorello la Guardia 25,
tel/fax. 212 665, e-mail: jbvll@ri.htnet.hr
Nada Jovanić, jb prisjednik
Katarina Datković, jb savjetnik

Marinković Žaklina, Korzo 22, tel. 331 323,
e-mail:notar.zaklinamarinkovic@hotmail.com

Panjковиć Velibor, Ante Starčevića 4,
tel. 317 370, fax. 317 076
e-mail: velibor.panjkovic@ri.htnet.hr
Snježana Horvat Paliska, jb prisjednik
Branka Šarić, jb prisjednik
Amira Predovan, jb prisjednik
Danijela Duran Šunić, jb savjetnik
Blanka Kosjek, jb vježbenik
Mirna Zec, jb vježbenik
Tamara Mihalović, jb vježbenik
Neva Matulović, jb vježbenik

Paravić Darko, Gnambova 2/II, tel/fax. 330 532
e-mail: jb-paravic@ri.t-com.hr
Robert Beletić, jb prisjednik
Andrej Pavešić, jb savjetnik
Mario Brajdić, jb vježbenik

Pejnović Stevan, Ribarska 2/2, tel. 214 783,
e-mail: notar.pejnovic@ri.t-com.hr
Marija Butković, jb savjetnik

Sablić Dorčić Marina, Ciottina 5, tel. 494 169,
e-mail: biljeznik.sablic-dorcic@optinet.hr
Vesna Matković, jb prisjednik
Ana Sabljak, jb vježbenik

Smojver-Bašić Anđelka, Školjić 2, tel/fax. 335 890
e-mail: jb-andjelka-smojver-basic@ri.htnet.hr
Željko Bašić, jb prisjednik

Šveговиć Vesna, Titov trg 10, tel/fax. 335 753
e-mail: javni-biljeznik-vesna-svegovic@ri.htnet.hr

Vrsalović Zoran, Korzo 40, tel. 322 211, fax. 322 393,
e-mail:javni.biljeznik.zoran.vrsalovic@ri.t-com.hr
Ana Huserik Zujić, jb prisjednik
Andrea Batelić, jb savjetnik

52210 ROVINJ (052)

Dušić Davor, Ul. Carera 20, tel/fax. 818 051
e-mail: notar-dusic@pu.htnet.hr
Morana Erak Dušić, jb prisjednik

Zujić Rino, N.Quarantotto bb,
tel. 830 008, fax.840 196
e-mail: rino.zujic@pu.htnet.hr
Tatjana Burić, jb prisjednik

10430 SAMOBOR

Frković Gordana - Jožinec Ljubica
Trg Kralja Tomislava 13/I tel/fax. 336 62 10
e-mail: javni.biljeznici.samobor@zg.htnet.hr
Dubravka Lejak Hršak, jb prisjednik
Kristina Župančić, jb prisjednik

Palinić-Čulin Sandra, Gajeva 35,
tel. 332 65 86, fax. 332 65 87
e-mail: notar-palinic@zg.t-com.hr

Remenarić Slavko, Trg kralja Tomislava 10
tel. 338 72 43, fax. 338 72 45
e-mail: biljeznik.remenaric@email.t-com.hr
Ana Glavaš Vlašić, jb prisjednik
Elvira Belošević, jb prisjednik

53270 SENJ (053)

Vrban Zvonimir, Pavlinski trg 17, tel/fax. 881 759
e-mail: notar-vrban@gs.htnet.hr
Maja Tomljanović, jb savjetnik

10360 SESVETE (01)

Čergar Milka, Ninska 1, tel.2000 582, fax. 2010 291
e-mail: milka.cergar@zg.htnet.hr
Medina Karahasanović, jb prisjednik
Ivica Vuković, jb savjetnik
Marija Čergar, jb vježbenik

Vuger Ignac, Karlovačka c. 2. tel/fax. 200 88 28
e-mail: ignac.vuger@zg.htnet.hr
Joško Pervan, jb prisjednik
Andrija Vuger, jb vježbenik

Batušić-Šlogar Zinka, Vladimira Ruždjaka 8,
tel. 205 82 88, fax. 205 82 99
e-mail: zinka.batusic-slogar1@zg.t-com.hr
Ana Gerić, jb prisjednik

Ledić Sanja, Ninska 3,
tel. 200 55 50, 200 55 52, fax.200 55 17
e-mail: jav.biljeznik.ledic@zg.t-com.hr
Javorka Zaplatić, jb prisjednik

21230 SINJ (021)

Delonga Vladimir, Trg dr. Franje Tuđmana 7,
tel/fax. 825 900
e-mail: vladimir.delonga@st.htnet.hr
Ana Romac, jb prisjednik

44000 SISAK (044)

Briševac Imprić Gordana, Trg Lj.Posavskog 3,
tel. 522 909,
e-mail: gordana.brisevac.impric.javni.biljeznik@sk.t-com.hr
Ana Podoreški, jb savjetnik

Čubelić Šimac Sanja, S.i A. Radića 34,
tel/fax. 044/521 228
e-mail: j.b.cubelic.simac.sanja@sk.t-com.hr
Domagoj Ocvarek, jb prisjednik

Marković Ivan, S. i A. Radića 1, tel/fax. 523 694
e-mail: ivan.markovic@sk.htnet.hr
Maja Tomazinić Grahovac, jb prisjednik

Kraljičković Ivica, S. i A. Radića 25, tel/fax. 523 363
e-mail: ivica.kraljickovic@sk.htnet.hr
Dragutin Habulin, jb prisjednik

Stojanović Natalija, S i A.Radića 6/6,
tel.522 708, fax. 522 723
e-mail:natalija.stojanovic@sk.t-com.hr

35000 SLAVONSKI BROD (035)

Bračun Miroslav, Ul.P. Krešimira IV br.3,
tel. 449 467, fax.449 468
e-mail: mioslav.bracun@sb.htnet.hr
Mira Relić, jb prisjednik
Zvonimir Bračun, jb prisjednik

Čečatka Robert-Anton, Trg pobjede 19,
tel.449 498, fax. 404 140
e-mail: robert-anton.cecataka@st.t-com.hr

Kemec Nada, Trg pobjede 22, tel/fax. 410 299,
e-mail: nada.kemec@sb.t-com.hr
Blanka Marjanac, jb prisjednik
Iva Kemec, jb vježbenik

Lukačević Mario, Matije Gupca 30,
tel. 445 805, fax 445 833
e-mail: lukacevic.mario@sb.t-com.hr

Medunić Ruža, Trg pobjede 10, tel. 440 616
e-mail: javni biljeznik.ruza.medunic@sb.htnet.hr
Katarina Oreč, jb savjetnik

33520 SLATINA (033)

Krpačić Mato, Trg Sv. Josipa 9, tel/fax. 550 665
e-mail: biljeznik-krpacic@vt.htnet.hr

21210 SOLIN (021)

Ivančić Marija, Kralja Zvonimira 75, tel/fax. 210 548
e-mail: jb.marija.ivancic@st.htnet.hr
Snježana Ludvajić, jb prisjednik
Maja Maleš Talaja, jb prisjednik

Jurišić Boško, Kralja Zvonimira 85, tel/fax. 213 286
e-mail: javni.biljeznik.bosko.jurisc@st.htnet.hr
Yvonne Zlatar Šunjić, jb prisjednik

21000 SPLIT (021)

Bilan Vedrana, Kneza Lj. Posavskog 17/I,
tel/fax. 321 505
e-mail: jb.v.bilan@st.htnet.hr
Vesna Ogorevc, jb prisjednik
Vesna Radovan, jb savjetnik

Bradarić Ivan, Obala Hrv. nar. preporoda 9,
tel/fax. 345 859
e-mail: notar-ivan-bradaric@st.htnet.hr
Pero Berić, jb prisjednik
Ivana Bradarić, jb prisjednik
Hrvoje Elez, jb vježbenik

Čipčić Mila, Gundulićeva 20, tel/fax. 380 122
e-mail: notar.mila.cipcic@email.t-com.hr
Sandra Jelavić, jb prisjednik

Dragun Helena, Škrape 53, tel. 530 902, fax. 530 988,
e-mail:javni.biljeznik.helena.draun@st.t-com.hr

Karabotić-Milovac Teo, Kavanjinova 4,
tel. 339 888, fax. 339 890
e-mail: teo.karabotic-milovac@st.htnet.hr
Marko Pavičić, jb prisjednik
Igor Buzdovačić, jb vježbenik

Kekez Nevenka, Hrvatske mornarice 1B,
tel/fax. 485 255
e-mail: biljeznik.kekez@st.t-com.hr
Dunja Brajčić, jb prisjednik
Irena Šimunović, jb savjetnik

Kovačević Borica, Ivana Gundulića 44/II,
tel/fax. 362 497
e-mail: jb-borica.kovacevic@st.htnet.hr

Makelja-Šuljić Jagoda, Šimićeva 2, tel/fax. 371 442
e-mail: biljeznik-makelja-suljic@st.htnet.hr
Dražen Makelja, jb prisjednik
Jagoda Vuković, jb savjetnik

Matačić Jasna, Poljana kneza Trpimira 6,
tel/fax. 482 509
e-mail: jasna.matacic@st.t-com.hr
Damir Mikolčević, jb vježbenik

Milić-Štrkalj Zrinka, Domov. rata 27b,
tel. 485 776, fax. 322 455
e-mail: javni.biljeznik.milic-strkalj@st.t-com.hr
Goranka Mališa, jb prisjednik
Ana Vukojević, jb savjetnik

Pavlović Dalibor, Klaićeva poljana 3,
tel. 772 948, fax. 772 943
e-mail:dalibor.pavlovic@st.t-com.h

Popovac Mirjana, Mažuranićevo šet. 13, tel/fax. 317 401
e-mail: javni-biljeznik-m.popovac@st.htnet.hr
Ana Zaninović Popovac, jb vježbenik
Ivana Brkljačić Malenica, jb savjetnik

Mr.sc.Puljiz Zoja, Mažuranićevo šetalište 14,
tel. 322 495, fax. 347 000,
e-mail: jb.zoja.puljiz@hi.t-com.hr
Snježana Felzer-Puljiz, jb prisjednik

Rubić Mira, Domovinskog rata 11, tel/fax. 348 043
e-mail: jb-mira.rubic@st.htnet.hr

Šarić Ilija, Hrvatske bratske zajednice 3a,
tel. 480 341,480 358,
e-mail: saric.ilija.javni.biljeznik@st.t-com.hr
Matijana Paradžik, jb prisjednik

Šuško Ante, Domovinskog rata 3, tel. 348 104
e-mail: jb.susko@hi.t-com.hr
Ivana Barišić, jb savjetnik

Zlokić Ante, Velebitska 26, tel/fax. 534 528
e-mail: jb-slobodan-zlokić@st.htnet.hr
Kornelija Valjan, jb savjetnik

21300 SUPETAR (021)

Kuzmanić Ervin, Ratac 2, tel/fax. 630 555,
e-mail: ervin.kuzmanic@st.htnet.hr
Dinko Martinović, jb prisjednik
Ivana Miletić, jb savjetnik
Petra Arnerić, jb vježbenik

21460 STARI GRAD (021)

Plenković Jadranka, Sv. Rok bb, tel/fax. 765 547
e-mail: jadranka.plenkovic@st.htnet.hr

10380 SVETI IVAN ZELINA (01)

Rački Branka, Trg Ante Starčevića 14/II,
tel/fax. 206 09 37
e-mail: branka.racki@zg.htnet.hr
Ivan Rački, jb vježbenik

22000 ŠIBENIK (022)

Malenica Ljiljanka, Fra Stjepana Zlatovića 18,
tel. 331 812, fax. 331 819
e-mail: javni.biljeznik.ljiljanka.malenica@si.htnet.hr
Vesna Maretić, jb savjetnik

Nakić Nevenka, A. Starčevića 5, tel. 212 265,
e-mail: nevenka.nakic@hi.t-com.hr
Neven Nakić, jb savjetnik

Lučev Igor, S.Radića 79a, tel/fax. 330 025
e-mail: notar-lucev@si.htnet.hr
Vinko Bukić, jb prisjednik

Vuletin Vojislav, Vladimira Nazora 15,
tel. 212 096, fax. 213 190
e-mail: javnibiljeznik.vuletin@si.htnet.hr
Marko Vuletin, jb prisjednik
Sunčica Vuletin, jb vježbenik

21220 TROGIR(021)

Biuk Željena, Matije Gupca 1/II, tel/fax. 885 397
e-mail: zeljana.biuk@st.htnet.hr

Velebita Erkapić, jb prisjednik
Anica Krnić, jb vježbenik

Žanko Petar, Matije Gupca 1/l, tel/fax. 885 330
e-mail: notar.petar.zanko@st.t-com.hr
Danira Margeta-Nuber, jb prisjednik
Ana Pavković, jb prisjednik
Ivana Bartulica, jb vježbenik

52470 UMAG (052)

Krajina Željko, Trgovačka 1, tel. 743 464, fax. 7 43 463
e-mail: mak.krajina@pu.htnet.hr
Fabiana Kliman, jb prisjednik
Anita Lovrić, jb savjetnik

31550 VALPOVO (031)

Gagro Ružica, Trg kralja Tomislava 10, tel. 663 555
e-mail: notar.r.gagro@os.htnet.hr
Maja Gagro, jb vježbenik

Grgić Jelena, Vij. 107. brigade HV 3,
tel. 650 100, fax. 650 190,
e-mail: jelena.grgic-notar@email.t-com.hr

42000 VARAŽDIN (042)

Benc Rankica, Vrazova 8c,
tel. 211 400, 212 558, fax. 211 400
e-mail: rankica.benc@vz.t-com.hr
Lidija Metlikovec, jb prisjednik
Tamara Horvat, jb savjetnik

Čmrlec-Kišić Biserka, Mihanovićeveva 2,
tel. 211 662, fax. 211 699
e-mail: biserka.cmrlec-kisic@vz.htnet.hr
Marija Peručić, jb savjetnik
Natalija Kaselj, jb vježbenik

Duić Melanija, Franjevački trg 17, tel/fax. 212 214,
e-mail: melanija.duic@vz.htnet.hr
Andreja Levatić Marin, jb prisjednik
Željka Poljak Tuholjak, jb savjetnik
Lana Pavković, jb vježbenik

Mađarić Koraljka, Kapucinski trg 2/l,
tel. 201 323, fax. 210 329
e-mail: madjaric.koraljka.javni.biljeznik@vz.t-com.hr
Mirjana Bek, jb prisjednik
Janica Plantak, jb savjetnik
Emilija Ivetić, jb vježbenik

Rauš-Klier Zvijezdana, Anina 2,
tel. 212 812, fax. 200 672
e-mail: zvjezdana-raus.klier@vz.htnet.hr
Željka Brlek-Margetić, jb prisjednik
Barbara Viličić, jb vježbenik

Štimac Bojana, Braće Radića br. 6, tel/fax. 212 833
e-mail: jb.bojana.stimac@vz.htnet.hr
Lana Mihinjač, jb prisjednik
Iva Zadrović, jb prisjednik
Bojana Štrlek Vočanec, jb savjetnik

Martina Ivek, jb vježbenik

Trstenjak Stjepan, Trg slobode 1,
tel. 300 550, fax. 300 552
sttrstenjak@inet.hr
Ana Brezovec, jb vježbenik

Vajdić-Sevšek Jagoda, Pavlinska 5, tel/fax. 320 015
e-mail: jagoda.sevsek-vajdic@vz.htnet.hr
Jasenka Pjevac, jb prisjednik
Sunčica Gložinić, jb prisjednik

10410 VELIKA GORICA (01)

Jurlina Marko, Slavka Kolara 1,
tel. fax. 622 10 97, fax. 622 15 52
e-mail: notar-marko.jurlina@zg.t-com.hr
Iva Brazda, jb prisjednik
Mirna Rob, jb vježbenik

Maleković Ivan, Trg kralja Tomislava 7,
tel. 622 21 23, fax. 622 52 66
e-mail: notar-malekovic@zg.htnet.hr
Bernarda Meštović, jb prisjednik
Ivana Švegar, jb savjetnik
Gordana Mikulčić, jb vježbenik

Mirčetić Nives, N. Šopa 41,
tel. 622 52 77, fax. 623 25 83
e-mail: nives.mircetic@zg.htnet.hr
Martina Begović, jb prisjednik

Spevec Ranka, Trg kralja Tomislava 39,
tel. 621 38 69, fax. 625 11 06
e-mail: jb.ranka.spevec@zg.htnet.hr
Jasminka Vrba, jb prisjednik

32100 VINKOVCI (032)

Kovač Mirodar, Trg B. J. Šokčevića 1, tel/fax. 334 235
e-mail: kovac-mirodar-javni-biljeznik@vk.htnet.hr
Nikola Perković, jb savjetnik

Mendeš Marijan, Duga ulica broj 10/l, tel/fax. 334 221
e-mail: jb-miric-zelimir@vk.htnet.hr
Tomislava Komesarović, jb vježbenik

Vajcl Alen, Duga ulica 8, tel. 338 285, fax. 338 118,
e-mail: javni.biljeznik.alen.vajcl@gmail.com

Vulić Nikola, Vladimira Nazora 13, tel/fax. 338 050
e-mail: nikola.vulic@vu.t-com.hr

33400 VIROVITICA (033)

Filipović-Kovačić Dubravka, Andrije Kačića Miošića 2,
tel/fax. 726 850
filipovic-kovacic.dubravka.javni.biljez@vt.t-com.hr

21480 VIS (021)

Mladineo Margarita, Šetalište Stare Isse 2,
tel/fax. 718 088, e-mail: j.b.m.mladineo@hi.htnet.hr
Zvijezdana Tafra Roglijić, jb savjetnik

52463 VIŠNJAN (052)

Poropat Anka, Trg slobode 1, tel. 427 852, fax.427 854
e-mail: jb-poropat.anka@pu.htnet.hr

22211 VODICE (022)

Gojanović Aljoša, Obala Juričev Ive Cote 27,
tel. 441 644, fax. 440 944
e-mail: aljosa.gojanovic@si.t-com.hr
Mira Berišić, jb savjetnik

10340 VRBOVEC (01)

Koretić Dubravka, Ul. poginulih branitelja bb,
tel/fax. 279 28 92
e-mail: javni.biljeznik.dubravka.koretic@si.t-com.hr

21276 VRGORAC (021)

Kristić Ivan, Tina Ujevića 13,
tel. 675 160, 098 448795
e-mail: ivan.kristic@st.htnet.hr

32000 VUKOVAR (032)

Arambašić Boro, I. G. Kovačića 2/I
tel. 441 988, fax. 441 989
e-mail: jb-boro.arambasic@vk.htnet.hr
Ivana Stočko, jb savjetnik
Sandra Klir, jb vježbenik

Kovačić Jelica, Trg kralja Tomislava 1, tel/fax. 421 278
e-mail: kovacic.jelica.javni.biljeznik@vu.t-com.hr
Sanja Tokić, jb prisjednik

Ore Vojislav, Dr Franje Tuđmana 5,
tel. 413 304, fax. 443 331,
e-mail: notar.vore@vu.t-com.hr

49210 ZABOK (049)

Martinić Javorka, Matije Gupca 47/I, tel/fax. 221 152,
e-mail:javni.biljeznik.martinic@kr.t-com.hr

Podgajski Vlasto, Matije Gupca 70,
tel. 221 168, fax.501 197
e-mail: vlasto.podgajski@kr.t-com.hr
Jadranka Kramar, jb prisjednik

23000 ZADAR (023)

Emil Brkić, Ul.Domovin.rata 3, tel. 231 383,
e-mail: emil.brkic@zd.t-com.hr
Ivana Gadža Beganović, jb savjetnik

Grigillo-Ramljak Darija, Dalmatinskog sabora 5,
tel/fax. 213 000
e-mail: darija.grigillo-ramljak@zd.htnet.hr
Josipa Zubčić, jb prisjednik
Ana Ramov, jb savjetnik

Hrabra Suzana, Don Ive Prodana 4, tel. 312 166,
e-mail:suzana.hrabra@zd.t-com.hr

Kolega-Zubčić Alkica, Stjepana Radića 42b,
tel/fax. 300 900
e-mail: notar-zubcic@zd.htnet.hr
Martina Dražina, jb prisjednik
Dragana Marčina, jb savjetnik
Filip Zubčić, jb vježbenik

Marčina Vera, 112.brigade br.3, tel/fax. 314 665
e-mail: notar.marcina@zadar.net
Jelena Skoblar, jb prisjednik
Goran Marčina, jb savjetnik

Milovac Nadica, Zlatarska 3,
tel. 301 300, fax. 301 301,
e-mail:notar-milovac@zd.htnet.hr
Anamarija Kovačić Milković, jb savjetnik

Mišković mr. sc. Davor, Ul. Mihovila Klaića 7,
tel/fax. 311 111,
e-mail: notar-davor-miskovic@zd.t-com.hr
Ljiljana Belić, jb prisjednik

Mišković Pavica, Braće Vranjanin 9, tel/fax. 319 167,
e-mail: pavica.miskovic@zd.htnet.hr
Ana Mikulić, jb vježbenik

10290 ZAPREŠIĆ (01)

Adžija Ivan, Baltazara A. Krčelića 15,
tel. 331 08 75, fax. 331 08 76
e-mail: ivan.adzija@zg.htnet.hr
Lidija Kolombo, jb prisjednik
Mirta Adžija, jb savjetnik

Poljak Estera, Tržna 12, tel. 331 45 94, fax. 331 45 93
e-mail:javni.biljeznik.estera.poljak@os.htnet.hr
Konstantin Dika, jb prisjednik

49250 ZLATAR (049)

Bartolek Zvonimir, Trg Slobode 2, tel/fax. 466 808
e-mail: javni.biljeznik.bartolek.zvonimir@kr.t-com.hr

Pozaić Đurđica, Zagrebačka 15a, tel/fax. 467 077
e-mail: djurdjica.pozaic@kr.htnet.hr
Martina Preis, jb vježbenik

32270 ŽUPANJA (032)

Kaluder Mladen, Veliki Kraj 59, tel/fax. 830 130
e-mail: kaludjer.mladen.javni.biljeznik@vk.t-com.hr

Marošević Kata, Veliki Kraj 54, tel/fax. 832 793
e-mail: marosevic-kata-jb@vk.htnet.hr
Hrvoje Marošević, jb vježbenik

